

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น
เลขที่รับ TRF/10:1007/57
วันที่รับ... - 8 DEC 2014...

รายงานฉบับสมบูรณ์

ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ
ศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนาว จังหวัดสตูล

โดย
กุหลาบ เกลี้ยงชุม และคณะ

สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

รายงานฉบับสมบูรณ์

ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ
ศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

โดย

กุหลาบ เกลี้ยงชุม และคณะ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากความช่วยเหลือ ดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากหลายๆฝ่าย โดยเฉพาะคณะครู อาจารย์ โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ที่ได้ลงมือลงแรงในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ซึ่งนับเป็นการหลายกรอบคิดทางการเรียนรู้ อันเป็นกระบวนการทัศนสังสมในระบบการศึกษาไทย อันเป็นการประสานความร่วมมือในมิติโรงเรียนคู่ขนาน ภายใต้โจทย์ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ พี่น้องชุมชนบ้านนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ที่เป็นแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ด้านพุทธ วัฒนธรรมทั้งพุทธ และอิสลาม ขอขอบคุณคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ร่วมเป็นครุภูมิปัญญา และแรงผลักดัน ตั้งกระแสน้ำได้ปีก หนุนเสริมทั้งร่างกาย แรงใจ แรงปัญญา ร่วมสานสร้างผู้เรียนที่มีความพร้อมในการใช้ชีวิต และให้แนวคิดต่างๆที่เป็นประโยชน์

ขอขอบคุณเครือข่ายโรงเรียนวิจัย จ.สตูล ที่เป็นกัลยาณมิตรทอดคอเดินทาง เพื่อสร้างพลังทางปัญญาในสังคม

ตลอดจนขอขอบคุณ ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล ที่ร่วมขับเคลื่อนผู้วิจัย

ทีมวิจัยโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20

บทคัดย่อ

โครงการ ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลโครงสร้างหลักสูตร สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผล การมีส่วนร่วม และวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย และเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

วิธีการจัดการศึกษา มีการศึกษาเอกสารและผลงานการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย, ศึกษาดูงาน, จัดประชุมวางแผน เพื่อติดตามสรุปผลการดำเนินงาน, ทดลองจัดการเรียนรู้, จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้นำเสนอผลงาน

ระดับประถมศึกษาโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ได้จัดตารางเรียนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ในช่วงบ่าย (14.00-16.00 น.) ของวันจันทร์และวันอังคาร วันละ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมใช้เวลาทั้งสิ้น 160 ชั่วโมง ระดับปฐมวัย จะทำเวลาใดก็ได้ที่มีความสะดวก และความพร้อมทั้งครูและนักเรียน

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะ พลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ

ผลที่เกิดขึ้นต่อครู คือ ครูได้มีแนวคิดใหม่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า ต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่น่าสนใจที่อยู่ใกล้ตัว และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม มีวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองความรู้ที่ได้รับจะเป็นความรู้ที่คงทนถาวร ซึ่งเป็นทักษะการเรียนรู้ที่ติดตัวนักเรียนตลอดไป ,มีวิธีการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย ทำให้ครูได้รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลมากขึ้น ได้เห็นพัฒนาการของเด็กในทุก ๆ ด้าน ทั้งการอ่าน การพูด การเขียน และการคิดวิเคราะห์,

ผลที่เกิดขึ้นต่อโรงเรียน หลังจากที่โรงเรียนได้เข้าร่วมกับ สกว.เพื่อนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในโรงเรียนทำให้ผู้บริหารมีโอกาสดำเนินการได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้วิธีการบริหารงาน เทคนิคต่าง ๆ จาก 11 โรงเรียนเครือข่ายซึ่งแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกันไป มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนผู้บริหาร ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยทำให้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันไปมาหาสู่กัน พูดคุยชุมชนมีความใกล้ชิดและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูหรือโรงเรียนมากขึ้น โรงเรียนได้ใช้ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ ผู้ปกครองมีความชื่นชม เพราะฝึกให้บุตรหลานของเรากล้าคิดกล้าแสดงออก

คำนำ

การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545) การปฏิรูปการศึกษาจะบรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้นั้น การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ต้องถือผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยครูผู้สอนต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ในการทำกิจกรรม และการทำงาน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนได้ครบทุกด้าน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย เป็นแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ให้นักเรียนได้รับจากการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย คือ ผู้เรียนได้เรียนรู้การหาคำตอบอย่างเป็นระบบ มีความน่าเชื่อถือ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ เช่น การวางแผน การคิด การแก้ปัญหา การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ฝึกความละเอียดรอบคอบ ฝึกการสังเกต ฝึกการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ สรุปข้อมูล การเชื่อมโยงบูรณาการ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอันเป็นการตอบสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาอีกประการหนึ่ง การจัดการกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยได้ดำเนินการในงวดที่ 2 ซึ่งเป็นการลงพื้นที่เก็บข้อมูล สรุปวิเคราะห์ นำไปใช้ และรายงานผล จึงจัดทำรายงานฉบับนี้เพื่อรายงานความก้าวหน้างวดที่ 2 ต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งเป็นรายงานที่ไม่สมบูรณ์ไม่สามารถนำไปเผยแพร่ได้

ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยในครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรผู้ให้การอบรมให้ความรู้ และในการจัดกิจกรรมตามโครงการนี้มีการสร้างเครือข่ายเพื่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งสิ้น 11 โรงเรียน จึงขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น และผู้ประสานงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสตูล คณะเครือข่ายวิจัย 11 โรงเรียน คณะผู้ปกครอง ที่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือทางโรงเรียนเป็นอย่างดีไว้ ณ โอกาสนี้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	
บทคัดย่อ	
คำนำ	
สารบัญ	
คำนำ	
บทที่ 1 เอกสารโครงการ	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	31
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	39
บทที่ 5 สรุป วิเคราะห์ และรายงานผล ภาคผนวก	45

บทที่ 1

เอกสารโครงการ

ชื่อโครงการ

โครงการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
ของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ผู้เสนอโครงการ

นางสาวกุหลาบ เกลี้ยงชุม ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20
บ้านเลขที่ 55 หมู่ที่ 2 ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู จังหวัดสตูล 91110 เบอร์โทรศัพท์ 086-2841531

หลักการและเหตุผล

โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งอยู่เลขที่ 110 หมู่ 8 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
รหัสไปรษณีย์ 91130 ซึ่งเป็นเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน เบอร์โทรศัพท์ 074 - 774316 มีจำนวน
บุคลากรทั้งหมด 10 คน ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน คณะครูและบุคลากรจำนวน 9 คน จำนวนนักเรียน
ทั้งหมดของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 มีจำนวน 140 คน นักเรียนชาย จำนวน 73 คน
นักเรียนหญิง จำนวน 67 คน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดทำการสอนตั้งแต่ ระดับชั้นอนุบาล
1 จนถึงชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และชุมชนในเขตพื้นที่ประมาณ 400 หลังคาเรือนประชากร
ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ การเกษตร การทำสวนยางพาราและสวนปาล์ม สถานที่ราชการและแหล่ง
เรียนรู้สำคัญที่อยู่บริเวณโรงเรียน คือ สถานีอนามัย ที่ว่าการอำเภอมะนัง วัดปามะนังโชโลธาร และ
ทางโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ และวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งของ
โรงเรียน เช่น ทุกสัปดาห์จะมีพระสงฆ์มาให้ความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม แก่นักเรียน มี
วิทยากรด้านการทำขนมพื้นบ้านที่หลากหลายชนิด มีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่ส่งเสริมเศรษฐกิจ
พอเพียง ได้แก่ ฝายกั้นน้ำ สวนปาล์ม และสวนยางพารา นอกจากนี้ยังมีจุดแข็งที่สำคัญอีกประการ
หนึ่งคือ คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ที่พร้อมจะให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการ
ดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

สภาพปัญหาของโครงการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ของโรงเรียนนิคม
พัฒนาฝั่ง 20 เกิดจากสภาพปัญหาน้ำท่วมในปีการศึกษา 2553 ทางโรงเรียนได้รับความเสียหายทั้ง
ด้านอาคารสถานที่ หนังสือเรียน และอุปกรณ์การเรียน จึงส่งผลให้โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ขาดการ
จัดการที่เป็นระบบทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน ทั้งการประเมินภายนอก ที่ผ่านมาโรงเรียนไม่ผ่าน
การรับรองจาก สมศ. ทางโรงเรียนจึงเกิดการมุ่งเน้นความสำคัญของจุดเน้นตามกลยุทธ์ของ
สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาผู้เรียน คือ คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมใน
ด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะและทักษะ ที่จะช่วยเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุ
ตามเป้าหมายของหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2551-
2560)

ทางโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จึงเล็งเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา โดยนำเอาบริบทของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการของวิจัยเข้ามาสู่การเรียนรู้ภายในโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 เนื่องจากสภาพปัญหาของโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 กำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้คือการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรสถานศึกษา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ยังไม่เอื้อต่อสภาพจริงของนักเรียน และเนื้อหาการเรียนรู้ยังไม่สอดคล้องต่อบริบทของผู้เรียน นักเรียนยังประสบปัญหาการอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง มีทักษะการคิดพื้นฐาน ทักษะชีวิต และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัยไม่เท่าที่ควร โดยการวัดและประเมินผลระดับชาติ NT และ O-NET ของทุกปี ยังมีแนวโน้มการพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ไม่เพิ่มขึ้นเท่าที่ควร และในสถานศึกษายังมีการวัดและประเมินผลที่ยังไม่เน้นความแตกต่างของแต่ละบุคคลอย่างเป็นขั้นตอน ปัญหาของความพร้อมของนักเรียนไม่เท่ากันและแนวทางการแก้ปัญหาของครูผู้สอนไม่ตอบโจทย์ปัญหาเหล่านี้ได้ จึงมีการลงความคิดเห็นภายในสถานศึกษาว่า ถ้าโรงเรียนได้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการทางวิจัย คือไม่เน้นการสอนอย่างปกติทั่วไป และสนับสนุนความต้องการของผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบคู่ขนาน ระหว่างครูผู้สอน นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมกัน ทางสถานศึกษาจึงมีความเห็นว่าการนำโครงการวิจัยท้องถิ่นเข้ามาสู่ในโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าที่ดีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความต้องการสภาพของโครงการที่ต้องการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนทุกระดับการวัดและการประเมินผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ตามจุดเน้นขอกกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล พัฒนาครูให้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีทัศน์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการทำวิจัยท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน (พรบ. การศึกษา พ.ศ.2542 มาตรา 22) เน้นการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอน และวิทยาการประเภทต่างๆ (มาตรา 25 วรรค 5) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกที่ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ ทุกภาคส่วนของผู้เกี่ยวข้องการจัดการศึกษา (มาตรา 24 วรรค 6) มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของ การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่ประเมินให้มีการมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถแก้ปัญหาทักษะชีวิตได้ตามศักยภาพ

ตามโครงการวิจัยท้องถิ่น ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยท้องถิ่น ได้มอบแนวทางการปฏิบัติโครงการวิจัย ทางโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จึงได้จัดทำโครงการการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ของโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ สามประการ คือ ประการแรก การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ อ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง มีทักษะการใช้ชีวิตพื้นฐาน ทักษะชีวิตและทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย ประการที่สอง การพัฒนาครู มุ่งเน้นให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ควบคู่ไประหว่างผู้เรียนและครูผู้สอน ประการสุดท้าย ความก้าวหน้าขององค์กรในสถานศึกษา ซึ่งในการจัดการทำโครงการวิจัยท้องถิ่น จะต้องเกิดการร่วมมือกันหลายส่วน เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง

คณะกรรมการสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อันเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน จากเหตุผลดังกล่าวทางโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการศึกษาและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัย ของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลโครงสร้างหลักสูตร สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผล การมีส่วนร่วม และวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย
2. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

คำถามวิจัย

คำถามหลัก

วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นอย่างไร

คำถามรอง

1. วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นอย่างไร
2. โครงสร้างหลักสูตรเป็นอย่างไร
 - 2.1 เวลาเรียน เป็นอย่างไร
 - 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นอย่างไร
3. สื่อและแหล่งเรียนรู้มีอะไรบ้าง
4. การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย มีใครบ้าง และมีบทบาทอย่างไร
 - 4.1 ครู มีบทบาทอย่างไร
 - 4.2 นักเรียน มีบทบาทอย่างไร
 - 4.3 ชุมชนผู้ปกครอง มีบทบาทอย่างไร
5. การวัดประเมินผลเป็นอย่างไร
 - 5.1 เกณฑ์ เป็นอย่างไร
 - 5.2 วิธีการวัดและประเมินผลเป็นอย่างไร
6. การยกระดับผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยเป็นอย่างไร
 - 6.1 คุณภาพผู้เรียน
 - 6.2 คุณภาพครู
 - 6.3 การมีส่วนร่วมจากชุมชน

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัย
2. ประชุม /วิเคราะห์ /สรุปงาน / ติดตาม / วางแผน /ชี้แจง/อบรม

3. ศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย
 - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ระดับปฐมวัย จำนวน 1 แห่ง
 - ระดับประถมศึกษา 1 แห่ง
4. ทดลองสอน ตามกระบวนการ 10 ขั้นตอน
5. เวทีเสวนา /แลกเปลี่ยนเรียนรู้ /นำเสนอผลงาน /นิทรรศการ

แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบและปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานหลักสูตร และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายของการวางแผนและออกแบบกิจกรรมที่มีลักษณะใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเตรียมนำไปจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียน หลักสูตรและสภาพเป็นจริง

ขั้นตอนที่ 2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีคุณลักษณะตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้โดยผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

1. สอนเนื้อหาสาระ นำผลงานวิจัยมาใช้ประกอบการเรียนการสอน สอนข้อความรู้หรือทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย
2. วิเคราะห์ปัญหา เป็นขั้นที่นักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของการแก้ปัญหา หรือแสวงหาความรู้ต่อยอดจากฐานความรู้ที่มี
3. เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ผล สรุปผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนา เป็นขั้นที่ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลตามแผนที่วางไว้ด้วยวิธีการต่างๆ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุปผล
4. จัดทำรายงานผลการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนจัดทำรายงานผลการเรียนรู้ มีการสรุปองค์ความรู้ใหม่และกระบวนการวิจัยที่นักเรียนได้เรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ ทักษะ พฤติกรรม คุณธรรม หรือคุณลักษณะอื่นๆ ตามที่คาดหวังหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ผลการประเมินจะไดจากการวัดประเมินผลที่ดำเนินไปพร้อม ๆ กับกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การจัดแฟ้มสะสมผลงาน(Port folio) ของผู้เรียนเป็นต้น ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง โดยเน้นทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและกระบวนการวิจัย

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย คือ ผู้เรียนได้เรียนรู้การหาคำตอบอย่างเป็นระบบ มีความน่าเชื่อถือ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ เช่น การวางแผน การคิด การ

แก้ปัญหา การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ฝึกความละเอียดรอบคอบ ฝึกการสังเกต ฝึกการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ สรุปข้อมูล การเชื่อมโยงบูรณาการ ฯลฯ

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

1. กระบวนการวิจัย
2. การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ขอบเขตพื้นที่

1. โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
2. นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาของ โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
 - นักเรียนชั้นอนุบาล 1 – 2 จำนวน 36 คน
 - นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 104 คน
 - ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 10 คน
3. ชุมชนหมู่ 8 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลด้านการวิจัย

1. ได้ข้อมูลโครงสร้างหลักสูตร สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผล การมีส่วนร่วม และวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย
2. ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย

ผลด้านการพัฒนา

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐาน
2. โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ
3. ชุมชน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลผู้รายงานได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารการดำเนินการตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

แนวคิดหลักการ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม (พ.ศ. 2554 -2558)

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน

โรงเรียนมาตรฐานสากล

แนวคิด หลักการ

แนวคิดหลักการจากนายสุทธิ สายสุนีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูล

แนวคิด จากโรงเรียนบ้านตะโล๊ะไผ่ จากคำบอกกล่าวของ นายสุทธิ สายสุนีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูล และแนวคิดจากโรงเรียนอนุบาลสตูล มาดำเนินการจัดกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอนว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านตะโล๊ะไผ่ ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้โรงเรียนมองเห็นว่ากระบวนการการดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษารอบสองที่มีจุดเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองประกอบกับทางโรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จึงได้นำกระบวนการดังกล่าวมาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมาตรฐานสากล 4 สาระหลัก มี ทฤษฎีความรู้ โลกศึกษา กิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์ และความเรียงชั้นสูง โดยที่จัดให้มีครูที่รับผิดชอบจำนวน 36 ห้องเรียน ด้วยเกรงว่าหากจะทำทั้งระบบโรงเรียนซึ่งมีคุณครูกว่า 70 คน นั้นเป็นเรื่องที่หนักอยู่ ดังนั้นจึงขอทดลองปฏิบัติกับครูกลุ่มน้อยก่อนเพื่อที่จะหาแนวทางในการดำเนินการทั้งระบบโรงเรียน การจัดการศึกษาที่ใช้กระบวนการวิจัยของโรงเรียนบ้านตะโล๊ะไผ่ ส่งผลให้เกิด สมานการเรียนรู้ ที่กว้างขวางแก่นักเรียน ซึ่งก่อนการทำวิจัยการศึกษามีเพียงห้องเรียนสี่เหลี่ยม และห้องปฏิบัติการที่มีอยู่ในโรงเรียนเท่านั้น ผลจากการดำเนินการกิจกรรมตามโครงการวิจัย ได้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ ระหว่างครู นักเรียนและชุมชนอย่างแนบแน่น ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการยกระดับการเรียนรู้ การแก้ไขปัญหาของชุมชน

การวิจัยนี้ได้ส่งผลต่อการพัฒนาครู นักเรียน ชุมชน และคนในแวดวงการศึกษ หน่วยงานต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ในส่วนของครูได้พัฒนาตนเองจากผู้สอน มาเป็น ผู้จัดการเรียนรู้ สามารถใช้กระบวนการวิจัยมาพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ในส่วนของนักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งเกิดจากการมีโอกาสนในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง สามารถเลือกเรื่องที่ตนเองสนใจและวางแผนกำหนดกิจกรรมในการเรียนรู้ภูมิปัญญา และแหล่งเรียนรู้ ร่วมกันอย่างมีขั้นตอน นักเรียน

สามารถพัฒนาทักษะในด้านการพูด การนำเสนอ กล้าซักถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ รู้จักค้นคว้าโดยใช้ การที่หลากหลาย ใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา สื่อเอกสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างกว้างขวาง นักเรียนเกิดทักษะการอ่าน การบันทึกสิ่งที่เรียนรู้ เกิดความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ รู้จักการแก้ปัญหา โดยใช้เหตุและผลนายสุทธิ สายสุนีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูลกล่าวว่า “ถ้าเป็นตัว U ตอนนี้ (สังคม) ก็อยู่กับกระทะ เราเห็นบริบทสังคมโลกเปลี่ยน เพราะเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า คนหลงยึดติดกับ ความสะดวก คิดว่า นี่คือจุดหมายของชีวิต ทุกคนถาโถมเข้าไป สังคมเลยคิดว่า เงินเท่านั้นที่จะแก้ปัญหา ไปได้ การศึกษาที่มีจึงมุ่งสนองตอบสิ่งเหล่านี้ สุดท้าย เมื่อมองเงินเป็นตัวตั้ง การเรียนรู้ระหว่างคนต่อคน จะลดน้อยลง เมื่อสถาบันทางสังคม ครอบครัวยึดติด หวังพึ่งไม่ได้ ระบบการศึกษาจึงต้องเป็นทางออก และ หากเราไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการศึกษา ความเสื่อมโทรมจะก้าวเข้ามา”

“คนส่วนใหญ่ คิดว่า หนได้ อยู่ได้ มองว่านี่คืออันตราย เป็นการพักในโล รู้จักพักในโล หรือ เปล่าคือสมัยก่อนเวลาทำนา เขาจะมีแขกเยี่ยมค่อว่ว เพื่อให้อายุยืนยาว แต่ นี่เป็นการนำตัวมาพักทั้งโล ให้ดูเหมือนว่ากำลังโลอยู่ “ อ. สุทธิ สายสุนีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสตูล อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้าน ตะโล๊ะไผ่โรงเรียนวิจิตรที่เริ่มต้นจากชนมพื้นบ้านมุสลิม บ้านท่ามาลัย ต. ปากน้ำ อ. ละงู จ. สตูล จากการ ที่เห็นนักวิจัยชาวบ้าน ที่สร้างการหยิบจับปากกามาหานัน นั่งจดบันทึกการประชุมอย่างคล่องแคล่ว เห็น การพูดจาที่ฉะฉานมีระบบระเบียบ จึงย้อนคิดว่า ถ้านำกระบวนการนี้ เข้ามาใช้ในโรงเรียน จะเกิดอะไร ขึ้น?

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554 ให้เป็น หลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบ ทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถ ใน การแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้ มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของ ท้องถิ่น (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542)

จากการวิจัย และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรในช่วงระยะ 6 ปีที่ผ่านมา (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา, 2546 ก., 2546 ข., 2548 ก., 2548 ข.; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา , 2547; สำนักผู้ตรวจราชการและติดตามประเมินผล, 2548; สุวิมล ว่องวานิช และ นางลักขณ์ วิรัชชัย, 2547; Nutravong, 2002; Kittisunthorn, 2003) พบว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดด้อยหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษาทำให้ท้องถิ่นและ สถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่นและมีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวยังได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตร หลายประการทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิด จากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหา

หลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐานส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักฐานทาง การศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพ ของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการใน การพัฒนาเยาวชนสู่ ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของ หลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำ หลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลา เรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบ การศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการ เรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่น และสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การ จัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความ ชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อน คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่หลอมรวมสิ่งที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง ความต้องการ ของท้องถิ่นและความต้องการของสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งใน ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

วิสัยทัศน์

โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 มีระบบบริหารจัดการที่ดีโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม พัฒนาบุคลากร ให้มีจิตวิญญาณความเป็นครู ผลิตและใช้สื่อในการเรียนการสอน จัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมด้าน ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมให้ผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติ มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดย เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อให้เป็น มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับ พัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับ ความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัด การเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง ๒๐ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มี ความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาชั้น พื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติ ตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง ๒๐ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

โครงสร้างเวลาเรียน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียน ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
●กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	240	240	240	160	160	160
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	120	120	120	120	120	120
- ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
- ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม	40	40	40	40	40	40
- หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม- เศรษฐศาสตร์	40	40	40	40	40	40
- ภูมิศาสตร์						
สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	80	80	80
ศิลปะ	80	80	80	80	80	80
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	40	40	40	80	80	80
ภาษาต่างประเทศ	40	40	40	80	80	80
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840
●กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
- กิจกรรมแนะแนว						
- กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี						
- กิจกรรมชุมนุม						
- กิจกรรมเพื่อสังคมและ						

สาธารณประโยชน์						
รายวิชา เพิ่มเติมและจุดเน้น	ปีละไม่เกิน 40 ชั่วโมง					
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง/ปี					

2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542/ 2545 / 2553

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความ เป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่ม สร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- 2)ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3)พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความ เหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

- (1)เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ความรู้เรื่อง ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2)ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งความรู้ความเข้าใจและ ประสบการณ์เรื่องการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน]xt
- (3) รู้จักประยุกต์ใช้วัฒนธรรม ภูมิปัญญา การกีฬา ศาสนา และ ศิลปะ
- (4)ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
- (5)ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นและทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
- (6) บิบัติตามารดจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของชาติ

อุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาของชาติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่)2.ศ.พ (2545 และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาต่างมีอุดมการณ์และหลักการการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์ อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาสร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญา

ธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลุกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติเพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐานและ 11 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งความรู้/

เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “ คนเก่ง คนดี และมีความสุข ” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะคุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

ตัวบ่งชี้

1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์

1.1.1 คนไทยมีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย

1.2 ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและพัฒนาสังคม

1.2.1 คนไทยได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง

1.2.2 คนไทยมีงานทำและนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงานและสร้างประโยชน์ให้สังคม

1.3 ทักษะการเรียนรู้และปรับตัว

1.3.1 คนไทยสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

1.3.2 คนไทยสามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดีและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นอย่างดี

1.4 ทักษะทางสังคม

1.4.1 คนไทยเข้าใจและเคารพในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความสามารถ ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

1.4.2 คนไทยมีความรับผิดชอบ เข้าใจ ยอมรับ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถแก้ปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมโลกโดยสันติวิธี

1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

1.5.1 คนไทยดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต

1.5.2 คนไทยมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความ เป็นคนไทย มีความภูมิใจในชนชาติไทย รักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัครเพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลายตรงตามความต้องการ และมีความสุขในการเรียนรู้ ครู คณาจารย์ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เตรียมการสอนและสื่อที่ผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย จัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานความสำเร็จของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขึ้นอยู่กับ

1 นโยบายด้านบุคคล ได้แก่ ผู้เรียน ครู คณาจารย์ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และสมาชิกชุมชน .

2 ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ หลักการบริหารจัดการและหลักธรรมาภิบาล .

ตัวบ่งชี้

2.1 การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

2.1.1 มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

2.1.2 ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการเข้าถึงหลักสูตรต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างทั่วถึง/

2.1.3 องค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย

2.1.4 มีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ สื่อเพื่อการเรียนรู้และการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

2.2 มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ

2.2.1 ผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ

2.2.2 ผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงานและผูกพันกับงานมีอัตราการออกจากงานและอัตราความทำผิดวินัยลดลง

2.2.3 มีแนวโน้มในการรวมตัวจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะกลุ่ม และติดตามการดำเนินการดำเนินงานของบุคลากรและสถานศึกษา ตลอดจนการสั่งสมองค์ความรู้ ที่หลากหลาย

2.3 มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

2.3.1 องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน

2.3.2 ผู้รับบริการผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการจัดบริการทางการศึกษาของ/สถานศึกษา

2.3.3 มีการกำหนดระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถีการเรียนรู้ / และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็งการเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคม แห่งความรู้ การส่งเสริมและสร้างกลไกเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยการได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม จะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศรวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ \

ตัวบ่งชี้

3.1 การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้สังคมแห่งความรู้/

3.1.1 สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกระดับ ร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และให้บริการวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.1.2 ชุมชนเป็นที่ตั้งขององค์กรที่มีบริการทางการศึกษามีสถานภาพเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้สังคมแห่งความรู้ มีความปลอดภัย ลดความขัดแย้ง มีสันติสุข และมีการพัฒนาก้าวหน้า/อย่างต่อเนื่อง

3.2 การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้และกลไกการเรียนรู้

3.2.1 ศึกษาวิจัย สำรวจ จัดทำ และจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ

3.2.2 ระดมทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ภูมิ) และความร่วมมือจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการสร้างกลไกการเรียนรู้ทุก (ปัญญาและอื่น ๆ ประเภท เพื่อให้คนไทยสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้จริง

3.2.3 ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการพัฒนาประเทศ

3.3 การสร้างและจัดการความรู้ในทุกระดับทุกมิติของสังคม

3.3.1 ครอบครัว ชุมชน องค์กรทุกระดับ และองค์กรที่จัดการศึกษามีการสร้างและ ใช้ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

4.จุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา .

สาระสำคัญของจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน

จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน คือ คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งกำหนดไว้ ดังนี้

1ด้านความสามารถ และทักษะ .

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 เป็นช่วงชั้นที่จำ เป็นต้องปูพื้นฐานความสามารถ และทักษะ

การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะการคิดพื้นฐาน ทักษะชีวิต และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 -6 พัฒนาความสามารถให้สูงขึ้นจนสามารถอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิต และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

2 ด้านคุณลักษณะ .

ด้านคุณลักษณะ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นมีความเป็นพลเมือง รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะซึ่งเป็นคุณลักษณะที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีคุณลักษณะนิสัยที่ต้องเน้นเป็นการเฉพาะในแต่ละช่วงวัย และพัฒนาต่อเนื่องในทุกช่วงชั้น ดังนี้
ชั้น ป.1- 3 เน้นความใฝ่ ดี ชั้น ป.4- 6 ใฝ่ เรียนรู้

ความหมายของจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้การนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนไปสู่การปฏิบัติ มีความชัดเจนตรงกัน จึงกำหนดความหมาย ไว้ดังนี้

ด้านคุณลักษณะ

จุดเน้นด้านคุณลักษณะสำหรับผู้เรียนทุกระดับชั้น เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(ระดับ ป.1-ม.6)ได้แก่

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึงคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ อารังไว้ซึ่งความเป็นไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ
3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และมีวินัยตามระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม
4. ใฝ่ เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
5. อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
6. ความมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงาน หน้าที่การงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย
7. รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
8. มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

จุดเน้นด้านคุณลักษณะนิสัยสำหรับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

ระดับชั้น ป.1 - 3 ได้แก่ ใฝ่ ดี หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความมีเหตุผล รู้จักแยกแยะ ถูกและผิด รักความสันติ เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางความคิด

ระดับชั้น ป.4 - 6 ได้แก่ ใฝ่ เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษา(15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้		ตัวบ่งชี้	รวม
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพจิตและสมรรถภาพ			
1.1	มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ	0.5	5
1.2	มีน้ำหนักส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	0.5	
1.3	ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ	1	
1.4	เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	1	
1.5	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น	1	
1.6	สร้างผลงานจากเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการ	1	
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์			
2.1	มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร	2	5
2.2	เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ	1	
2.3	ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง	1	
2.4	ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	1	
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง			
3.1	มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ	2	5
3.2	มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	1	

3.3	เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน	1	
3.4	ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน	1	

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล

4.1	สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดเห็นของตนเอง	2	5
4.2	นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง	1	
4.3	กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ	1	
4.4	มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	1	

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

5.1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์	1	5
5.2	ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์	1	
5.3	ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์	2	
5.4	ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์	1	

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

6.1	วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ	2	5
6.2	ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง	1	
6.3	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	1	
6.4	มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ	1	

มาตรฐานที่ 7 ครูมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

7.1	ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	1	10
7.2	ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	1	
7.3	ครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา	2	
7.4	ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิ	1	

	ปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้		
7.5	ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	1	
7.6	ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค	1	
7.7	ครูมีการศึกษาวิจัย และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการสอน	1	
7.8	ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา	1	
7.9	ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา เต็มความสามารถ	1	
มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล			
8.1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน	1	
8.2	ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัย เป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ	2	10
8.3	ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ	2	
8.4	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ	2	
8.5	นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา	1	10
8.6	ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา	2	
มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล			
9.1	คณะกรรมการสถานศึกษารู้ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด	2	
9.2	คณะกรรมการสถานศึกษากำกับ ติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	1	5
9.3	ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา	2	
มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน			

10.1	หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น	2	10
10.2	จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ	2	
10.3	จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถความถนัด และความสนใจของผู้เรียน	1	
10.4	สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง	1	
10.5	นิเทศภายใน กำกับ ติดตามตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	2	
10.6	จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน	2	

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพ

11.1	ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัยมีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน	4	10
11.2	จัดโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน	3	
11.3	จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและ/หรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	3	

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์

12.1	กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1	5
12.2	จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1	
12.3	จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	1	
12.4	ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	0.5	
12.5	นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0.5	
12.6	จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน	1	

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

			10
--	--	--	----

13.1	มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง	5	10
13.2	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง	5	
ภาคที่ 4 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และเจตนารมณ์ที่กำหนดขึ้น			
14.1	จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และเจตนารมณ์ของสถานศึกษา		3
14.2	ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และเจตนารมณ์ของสถานศึกษา		2
ภาคที่ 5 การจัดการเรียนการสอน			
มีการจัดทำ 15. การจัดการเรียนการสอนตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว ส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น			
15.1	จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา		3
15.2	ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย		2

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว

จุดประสงค์

- 1.เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องราวภายในชุมชน ภายใต้ประเด็น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม อาชีพ และสังคม
- 2.เพื่อให้เด็กเกิดกระบวนการคิดแบบมีหลักการและเหตุผล ยอมรับซึ่งกันและกันในทุกกระบวนการ
- 3.เพื่อให้เด็กสามารถกำหนด ออกแบบ แนวทางในการศึกษา เพื่อประกอบการตัดสินใจ ประเด็นต่างๆในชุมชนได้
- 4.แบ่งมีการ (และนำไปใช้ในครั้งต่อไป) เพื่อให้เด็กได้เริ่มต้นเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่มทีม . ภาระงาน กำหนดบทบาท เช่น ประธาน เลขา ผู้บันทึก ผู้นำเสนอ ผู้สังเกตการณ์ ฯลฯ
- 5.เพื่อให้เด็กสามารถจัดเก็บข้อมูลเรื่องราวที่ไปศึกษา ผ่านการบันทึกข้อมูลเพิ่มเติม หมายเหตุ อาจเปลี่ยนแปลงเรื่องในภายหลังได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของเด็ก

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ จำแนก และแยกเรื่อง

จุดประสงค์

- 1.เพื่อให้เด็กสามารถนำเสนอกระบวนการ ชิ้นงาน ของบุคคล กลุ่ม และห้องเรียน ได้ว่าที่ หาเสียง ละคร เกมส์ shopping idea หรือการประสานผู้รู้จากแหล่งเรียนรู้ มาร่วมด้วย
- 2.เพื่อให้เด็กมีกระบวนการตัดสินใจ ในการเลือกเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระดับบุคคล กลุ่มและ ห้องเรียนที่ตัวเองอยากศึกษา ควรคำนึงถึงเรื่องที่เป็นไปได้ สามารถทำงานได้จริง มีแหล่งข้อมูล มี ปัญหา มีความจำเป็นที่ต้องแก้ไข หรือต้องพัฒนาต่อยอด และต้องเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยให้เหลือ 1 เรื่อง ภายใน 1 ห้องเรียน สามารถนำเสนอกระบวนการ ชิ้นงาน ของบุคคล กลุ่ม และห้องเรียน ได้ว่าที่ หาเสียง ละคร เกมส์shopping idea โดยการประสานผู้รู้จากแหล่งเรียนรู้
- 3.เพื่อให้เด็กได้สรุปความสำคัญของเรื่องที่เลือกเพียง 1 เรื่องใน 1 ห้องเรียนภายใต้เงื่อนไขหรือ ปัจจัยอะไร

ขั้นตอนที่ 3 ย้อนรอยกระบวนการ

จุดประสงค์

- 1.เพื่อให้เด็กทบทวนสิ่งที่เรียนรู้มาจากขั้นตอนที่ 1,2 ประเด็นกระบวนการและเนื้อหา
- 2.เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาหรือแก้ไขบางสิ่งบางอย่างที่ขัดข้องหรือบกพร่องให้ชัดเจนขึ้น
- 3.เพื่อให้เด็กได้สรุป กระบวนการ บทเรียน อุปสรรค การทำงาน วางแผนดำเนินการต่อไป/

ขั้นตอนที่ 4 กิจกรรมตั้งคำถามย่อย

จุดประสงค์

- 1.เพื่อให้เด็กตั้งคำถามย่อยในเรื่องที่อยากรู้ให้มากที่สุดโดยแต่ละคำถามประกอบไปด้วยคำ เหล่านี้ อะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม
- 2.เพื่อให้เด็กได้ตรวจตรวจสอบคำถามและคัดเกลาคำถามอย่างสมเหตุสมผล
- 3.เพื่อให้เด็กสามารถจัดลำดับคำถามก่อนและหลังได้ (ให้ดูจากเนื้อหาที่จะไปศึกษา)
- 4.เพื่อให้เด็กสามารถหมวดเป็นประเด็นคำถามจากคำถามย่อยได้

ขั้นตอนที่ 5 การพัฒนาโจทย์วิจัย (หัวข้อวิจัย)

จุดประสงค์

- 1.เพื่อให้เด็กนำ คำสำคัญ จากประเด็นคำถามมาแต่งเป็นวัตถุประสงค์ได้
- 2.เพื่อให้เด็กได้นำคำสำคัญจากวัตถุประสงค์มาแต่งเป็นชื่อโจทย์วิจัยได้
- 3.เพื่อให้เด็กนำชื่อโจทย์วิจัยมาแต่งเป็นคำถามหลักได้ ขึ้นอยู่กับวัยของผู้เรียน
- 4.เพื่อให้เด็กได้นำข้อมูลพื้นฐาน (ความสำคัญ) ของเรื่องที่เลือกจากขั้นตอนที่ 2 และ 3 มา แต่งเป็นหลักการและเหตุผลได้
- 5.เพื่อให้เด็กบอกเหตุผลที่ได้หลังจากการที่ไปศึกษาแล้ว

ขั้นตอนที่ 6 ค้นหาวิธีการเก็บข้อมูล

จุดประสงค์

- 1.เพื่อให้เด็กสามารถบอกได้ว่าจะไปเก็บข้อมูลที่ไหนกับใครและอย่างไรคำถาม แหล่งข้อมูลวิธีการ อุปกรณ์คำถามอะไรบ้าง สถานที่/อยู่ที่ไหนบ้าง บุคคล วิธีการ ที่จะไปหาคำตอบมีอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ต้องใช้
- 2.เพื่อให้เด็กได้นำช่องวิธีการทั้งหมดมาหมวดวิธีการที่เหมือนกันแต่ละวิธีการมีกี่คำถาม สามารถบอกวิธีการที่จะศึกษาได้และสามารถกำหนดเป็นกิจกรรมจนสามารถกำหนดในกิจกรรมได้

วิธีการ(สลับตาราง) คำถาม แหล่งข้อมูล อุปกรณ์วิธีการที่จะไปหาคำตอบ ค ำ ำ ำ ำ ำ
อะไรบ้าง อยู่ที่ไหนบ้างบุคคล สถานที่ / มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ต้องใช้

3.เพื่อให้เด็กสามารถจัดลำดับกิจกรรมก่อนและหลังและเขียนแผนการดำเนินงาน(ตาราง6
ช่อง)ชื่อกิจกรรมวัตถุประสงค์วิธีการดำเนินงานกลุ่มเป้าหมาย ผลที่คาดว่าจะได้รับ งบประมาณ

4.เพื่อให้เด็กได้นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 4,5,6 เขียนเป็นเอกสารโครงการงานวิจัยได้

ขั้นตอนที่ 7 การเก็บข้อมูล

จุดประสงค์

1.เพื่อให้เด็กมีการสร้างเครื่องมือ วางแผนเป็นรายกิจกรรม ว่าต้องการอะไร ทำอย่างไร ทำ
แล้วจะได้อะไร

2.เพื่อให้เด็กสามารถสร้างข้อตกลง มารยาท ความปลอดภัย ในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล -

3.เพื่อให้เด็กได้ลงพื้นที่ ทำงานตามแผน ตามข้อตกลงที่วางไว้

4.เพื่อให้เด็กได้สรุปข้อมูลจากการลงพื้นที่ (mindmap) แล้ว ขยายความและเขียนเป็น

ความเรียง ตรวจสอบข้อมูล นำเสนอข้อมูลได้

ขั้นตอนที่ 8 สรุปและวิเคราะห์การตรวจสอบ

จุดประสงค์

1.เพื่อให้เด็กสามารถสรุปข้อมูลเป็นเอกสาร จากความเรียงที่มีอยู่แล้ว

2.เพื่อให้เด็กสรุปเป็นองค์ความรู้ เห็นทิศทาง โอกาสการพัฒนาและแก้ปัญหา จากข้อมูลได้

3.เพื่อให้เด็กนำเสนอข้อมูลต่อเวทีสาธารณะกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ วางแผนการจัดเวที เตรียม

สื่อ การดำเนินการ สรุปเวที

4.เพื่อให้เด็กสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาได้

ขั้นตอนที่ 9 การใช้ประโยชน์จากข้อมูล

จุดประสงค์

1.เพื่อให้เด็กสามารถนำแนวทางมาวางแผนการพัฒนาและแก้ปัญหาได้

2.เพื่อให้เด็กสามารถทดลองทำ พัฒนาและแก้ปัญหาตามที่วางแผนไว้ได้

3.เพื่อให้เด็กสามารถสรุปผลของการพัฒนาและแก้ปัญหาและนำเสนอต่อสาธารณะได้

ขั้นตอนที่ 10 สรุปรายงาน/

จุดประสงค์

1.เพื่อให้เด็กสรุปผลการดำเนินงานและเขียนรายงานได้

- กระบวนการ บอกว่าทำอะไรมาบ้าง ทำอย่างไร) กิจกรรม/รบบ้าง (

- เนื้อหา ข้อมูล(บอกความรู้ที่ได้ว่ามีอะไร เป็นอย่างไร)

- ความเปลี่ยนแปลงของตัวเอง (บอกได้ว่าตัวเองเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง)

บทบาทครูนักจัดกระบวนการ

1ต้องเริ่มต้นจากเด็ก ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกการจัดการเรียนรู้ .

2 ต้องมีการกำหนดศีลธรรม .จริยธรรมในทุกกระบวนการ

3ต้องสามารถเชื่อมโยงบูรณาการกับสาระวิชาต่าง ๆ ได้ .

4ต้องมีการกระบวนการประชาธิปไตย ด้วยเหตุและผล .

5ต้องจัดให้มีการหมุนเวียน บทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม .

6 ต้องจัดให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นหลังจบกระบวนการ .

โรงเรียนมาตรฐานสากล

ในปัจจุบันระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสารทำให้สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงระหว่างวัฒนธรรมมากขึ้น การเมืองแบบเสรีแบบประชาธิปไตยเป็นที่นิยมยอมรับกันทั่วโลก ประเทศไทยจะมีความสัมพันธ์กับชุมชนโลกบนพื้นฐานของศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันจะมีความสามารถในการแข่งขันละร่วมมือกับประชาคมโลกได้ต่อเมื่อเรามีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาให้สามารถพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีความสามารถในการแข่งขัน มีคุณภาพที่สูงขึ้น รู้จักเลือกที่จะรับกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติ ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมและความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย รวมถึงกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ทันต่อสภาวะการณ์โลก

และความหวัง

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพอันหมายถึงเป็นคนดี เป็นคนเก่งเป็นคนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทยภายใต้บริบทสังคมโลกใหม่รวมทั้งเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร เพื่อการพึ่งตนเองและเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการแข่งขัน

2. โรงเรียนยกระดับสูงขึ้นสู่มาตรฐานสากล ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ(TQA) เป็นโรงเรียนยุคใหม่ที่จัดการศึกษาแบบองค์รวมและบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมืองเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและเพื่อสมรรถนะในการแข่งขัน

3. โรงเรียนพัฒนาหลักสูตร รูปแบบและวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่างตามศักยภาพของผู้เรียนโดยคำนึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสม และปรับประยุกต์ใช้ได้สมประโยชน์ ทันต่อการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก

4. ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาด้วยวิธีที่เหมาะสมหลากหลายอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้และเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล ตลอดจนเพื่อจรรโลงความพึงพอใจและความผูกพันต่อวิชาชีพอย่างแน่นแฟ้น

5. โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระหว่างประเทศ ตลอดจนเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ละร่วมมือเป็นเครือข่ายพัฒนาความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนและบุคคลทั่วไป

ในแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนจะต้องใช้หลักการและแนวคิดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาทุกประการ คือ ให้ผู้เรียนได้เรียนพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ และจัดการให้มีการเรียนการสอนเพิ่มสาระเป็นสากล 4 สาระ ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge) เป็นสาระการสอนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังทักษะการค้นคว้าแสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้ลึกซึ้งในประเด็นความรู้หรือหัวข้อที่โรงเรียนกำหนดให้ผู้เรียนเลือก เป็นการต่อยอดเป็นการต่อยอดความรู้จากการเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน 8 สาระการ

เรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ไม่ใช่การสอนเนื้อหาเพิ่ม ครูผู้สอนจะไม่สอนสิ่งที่เนื้อหา แต่สอนกระบวนการค้นคว้าและสืบค้นความรู้ โดยผู้เรียนต้องค้นคว้าหาความรู้เพื่อแสดงให้เห็นว่า “เรารู้ได้อย่างไร :How do we know ? ” และครูผู้สอนจะเป็นผู้ชี้แนะชี้แนะวิธีการแสวงหาความรู้ (Way of Knowing) การใช้ข้อมูลเป็นเหตุผล การใช้ข้อมูลจากการค้นคว้าได้แย้งด้วยความคิดสนับสนุนเหตุด้วยและความคิดขัดแย้งไม่เห็นด้วยกับความคิดที่ค้นพบ มุ่งพัฒนาทักษะ และการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Thinking) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยธรรมชาติและขอบข่ายของความรู้วิพากษ์และประเมินขอบข่ายขององค์ความรู้สาขาต่างๆวิเคราะห์ แยกแยะ ประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งความรู้ระบุบทบาทของความรู้ที่มีต่อสังคมโลก อธิบาย ทำความเข้าใจถึงความจำเป็นที่จะต้องรับผิดชอบในโลกโลกาภิวัตน์

2. โลกศึกษา (Global Education)เป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในสถานการณ์ของโลก สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์เป็นและสามารถมองเห็นช่องทางและวิธีการแก้ปัญหาอย่างชาญฉลาด โดยกำหนดให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์เหตุการณ์ 8 มิติ ได้แก่

- (1) การเป็นพลโลก (Global Citizenship)
- (2)การแก้ปัญหา (ความขัดแย้ง)Conflict Resolution)
- (3) ความเป็นธรรมทางสังคม (Social Justice)
- (4) ค่านิยมและการตระหนักรับรู้สภาพการณ์ (Value And Perception)
- (5) การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)
- (6) สิทธิมนุษยชน (Human Rights)
- (7)อาศัยซึ่งกันและการพึ่งพา (ะกัน)Interdependence)
- (8) ความหลากหลาย (Diversity)

การเรียนรู้โลกศึกษา(Global Education)ไม่ใช่การสอนเนื้อหาสาระ ต่างหวังผลให้ผู้เรียน “คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น” มีทักษะการคิดสร้างสรรค์)Creative Thinking) และทักษะการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Thinking) การจัดการเรียนการสอนเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนซึ่งครูควรจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย เช่นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ประเด็นเหตุการณ์หรือปัญหาในการเรียนรู้ (Issue/Problem-based Learning) การเรียนรู้โดยผ่านการสนทนา (Dialogue-based Learning) ฯลฯ

3. กิจกรรมสร้างสรรค์ (Creativity , Action , Service)เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างรอบด้าน เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สร้างสรรค์โครงการและปฏิบัติจริง 3 กิจกรรมหลักๆ ที่ประกอบไปด้วย การสร้างสรรค์โครงการ (Creative)โดยการเรียนรู้จากสาระการเรียนรู้พื้นฐาน การปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการที่สร้างขึ้น (Action) และเข้าร่วมกิจกรรมโครงการสาธารณะประโยชน์(Service)

4.การเขียนความเรียงขั้นสูง)Extended-Essay) เป็นสาระที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการค้นคว้าอย่างอิสระ)Independent Study/Research) ในเรื่องที่ตนสนใจจากการเรียนเนื้อหาสาระจากสาระการเรียนรู้พื้นฐานและเขียนรายงานจากการค้นพบจากการค้นคว้าเป็นความเรียงเชิงวิชาการ ตามแบบแผนการเขียนเชิงวิชาการ มีองค์ประกอบต่างๆตามที่กำหนดครบถ้วน

กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ความหมาย การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยการ

1. ผสมผสานหลักสูตร – ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
2. ผสมผสานกระบวนการสอน / กระบวนการเรียนรู้ / ปฏักฝังคุณธรรม ค่านิยมอันดีงาม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถทางสติปัญญาการบูรณาการทางการสอนจะช่วยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ไปผสมผสานกัน ฝึกให้รู้จักใช้ เหตุผลและการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

เหตุผลในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

- ด้านจิตวิทยา: ผู้เรียนได้มีโอกาสได้รับความรู้ที่หลากหลาย เกิดการนำมาใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
- ด้านสังคมวิทยา: ผู้เรียนต้องการทักษะจากหลายสาขาวิชาาร่วมกัน จึงจะสามารถนำมาใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
- ด้านบริหาร: แก้ปัญหาด้านการขาดแคลนบุคลากร , แก้ปัญหาความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา, ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

แนวคิด / ทฤษฎี

กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ

1. ปรัชญาการศึกษาแบบ Progressivism ของ John Dewey
 - การศึกษาคือชีวิต : คนต้องศึกษาตลอดชีวิต (ความรู้มากมายมหาศาล)
 - เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
 - การเรียนโดยการแก้ปัญหา
 - ส่งเสริมร่วมมือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - สร้างเสริมการอยู่ร่วมกันในวิถีประชาธิปไตย
2. ทฤษฎีการเรียนรู้ในด้าน Cognitive ที่ใช้ Constructivism Approach หลักสำคัญของ Constructivism คือ ผู้เรียนต้องสร้างความรู้เอง ครูเป็นผู้ช่วย โดยจัดหาข้อมูลข่าวสารที่มีความหมายให้แก่ผู้เรียน หรือให้โอกาสผู้เรียนได้ค้นพบด้วยตนเอง และเป็นผู้ลงมือกระทำ
3. ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความหมายของ Ausubel
ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Ausubel เน้นความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความเข้าใจและความหมาย การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมที่อยู่ในสมองของผู้เรียน
4. การถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning)
การถ่ายโยงการเรียนรู้ หมายถึง การนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ การถ่ายโยงการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญเพราะวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การ

เตรียมผู้เรียนให้สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในอนาคตทั้งในด้านประกอบอาชีพ และการแก้ปัญหาต่าง ๆ

ลักษณะสำคัญของการบูรณาการ

การบูรณาการทำได้หลายระดับ โดยเป็นการบูรณาการระหว่าง

- ความรู้ของวิชาต่าง ๆ (บูรณาการหลักสูตร)
- ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ (บูรณาการกระบวนการเรียนการสอน)
- พัฒนาการทางความรู้และพัฒนาการทางจิตใจ (จิตพิสัย) เน้นทั้งความรู้ และเจตคติ ค่านิยม ความสนใจ สุนทรียภาพ
- ความรู้และการกระทำ เน้นทั้งความรู้และทักษะพิสัย
- สิ่งที่เรียนในโรงเรียนกับสิ่งที่ป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน
- สิ่งที่เรียนในโรงเรียนต้องมีความหมายและมีคุณค่าต่อชีวิต สามารถนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น

หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Learning Integration) อาจจัดได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การบูรณาการภายในวิชา (Intradisciplinary) เป็นการบูรณาการที่เกิดขึ้นภายในขอบเขตของเนื้อหาเดียวกัน วิชาที่ใช้หลักการบูรณาการภายในวิชาเดียวกันมากที่สุด คือ วิชาภาษา หรือ กระบวนการทางภาษา ซึ่งประกอบด้วยการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องจากมีความเกี่ยวพันกันหลายแบบ นอกจากวิชาภาษาแล้ว วิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ ก็ใช้หลักการเชื่อมโยงภายในวิชาได้

2. การบูรณาการระหว่างวิชา (Interdisciplinary) เป็นการเชื่อมโยงหรือรวมศาสตร์ต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 สาขาวิชาขึ้นไปภายในหัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน เป็นการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ความเข้าใจ และทักษะในศาสตร์ หรือความรู้ในวิชาต่าง ๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป เพื่อแก้ปัญหา หรือการแสวงหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การเชื่อมโยงความรู้และทักษะระหว่างวิชาต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง ไม่ใช่เพียงผิวเผินและมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้ง 2 ลักษณะนั้น สามารถจัดเป็นรูปแบบของการบูรณาการ (Models of Integration) ได้ 4 รูปแบบ คือ

1. บูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction) ครูผู้สอนในวิชาหนึ่งสอดแทรกเนื้อหา ของวิชาอื่น ๆ เข้าในการเรียนการสอนของตน เป็นการสอนตามแผนการสอนและประเมินผลโดยครูคน เดียว วิธีนี้ถึงแม้ผู้เรียนจะเรียนจากครูคนเดียว แต่สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาได้

2. บูรณาการแบบขนาน (Parallel Instruction) ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสอนต่างวิชากันต่าง คนต่างสอน แต่ต้องวางแผนเพื่อสอนร่วมกัน โดยมุ่งสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน ระบุสิ่งที่ทำร่วมกันและตัดสินใจร่วมกันว่าจะสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอดและปัญหานั้น ๆ อย่างไร ในวิชาของแต่ละคน ใครควรสอนก่อน-หลัง งานหรือการบ้านที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำจะแตกต่างกันไป

ในแต่ละวิชา แต่ทั้งหมดจะต้องมีหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาร่วมกัน การสอนแต่ละวิชาจะเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างวิชา

3. บัณฑิตการแบบสหวิทยาการ (Multidisciplinary Instruction) การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้คล้ายกับบัณฑิตการแบบขนาน กล่าวคือ ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปสอนต่างวิชากัน มาวางแผนเพื่อสอนร่วมกัน โดยกำหนดว่าจะสอนหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน ต่างคนต่างแยกกันสอนตามแผนการสอนของตน แต่มอบหมายให้ผู้เรียนทำงานหรือโครงการร่วมกัน ซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงความรู้สาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันจนสร้างชิ้นงานได้ ครูแต่ละวิชากำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินผลชิ้นงานของผู้เรียนในส่วนวิชาที่ตนสอน

4. บัณฑิตการแบบข้ามวิชา หรือสอนเป็นคณะ (Transdisciplinary Instruction) ครูที่สอนวิชาต่าง ๆ ร่วมกันวางแผน ปรัชญาหรือ กำหนดหัวเรื่อง/ความคิดรวบยอด/ปัญหาเดียวกัน จัดทำแผนการสอนร่วมกัน แล้วร่วมกันสอนเป็นคณะ (Team) โดยดำเนินการสอนผู้เรียนกลุ่มเดียวกัน มอบหมายงาน/โครงการให้นักเรียนทำร่วมกัน ครูทุกวิชาร่วมกันกำหนดเกณฑ์เพื่อประเมินผลชิ้นงานของผู้เรียนร่วมกัน

ขั้นตอนและวิธีการ

การจัดการเรียนการสอนแบบบัณฑิตการ ทั้งการบัณฑิตการภายในวิชาและบัณฑิตการระหว่างวิชา มีหลักการเช่นเดียวกัน โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

1. การวางแผนและการประเมินผลการสอนแบบบัณฑิตการ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์หลักสูตรและเลือกหัวเรื่อง (Theme)

- ระดมพลังสมองของครู/ผู้เรียน
- กำหนดโครงการสอนให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต
 - การศึกษาเอกสารต่าง ๆ
- กำหนดหัวข้อเรื่อง (Topic) ให้แคบลง (หาความสัมพันธ์ของความรู้ในวิชาต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 การพัฒนาหัวเรื่อง

- กำหนดเวลาในการสอนให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน
- กำหนดวัตถุประสงค์ โดยระบุความรู้ด้วยความสามารถที่ต้องการจะให้เกิดแก่ผู้เรียน
- สร้างวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเชื่อมโยง
- ให้ผู้เรียนคาดการณ์ถึงความสำเร็จขั้นต้น

ขั้นที่ 3 แหล่งข้อมูล

- กำหนดแหล่งข้อมูลเพื่อช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนแบบบัณฑิตการได้
- ตัวอย่างแหล่งข้อมูล
- สมาชิกในกลุ่ม
- ผู้ปกครอง
- การออกไปสำรวจ
- การบริการชุมชน
- การพัฒนาสื่อในเชิงพาณิชย์
- เทคโนโลยี

- ผู้สอนจากแหล่งอื่น ๆ
- ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ ผู้ให้คำปรึกษา
- แหล่งข้อมูลท้องถิ่น

ในการเตรียมการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ผู้สอนจะต้องตัดสินใจว่าจะสอนบูรณาการตามรูปแบบใด จะสอนสอดแทรกวิชาต่าง ๆ ด้วยตนเอง หรือจะวางแผนเพื่อสอนบูรณาการกับคนอื่น ๆ หากจะสอนบูรณาการกับผู้สอนวิชาอื่น ก็ต้องประชุมวางแผนดำเนินการร่วมกัน ตกลงกันว่าจะใช้วิชาใดเป็นแกน วิชาอื่นที่จะร่วมบูรณาการต้องวิเคราะห์สาระเนื้อหาจากหลักสูตรว่าจะมีเรื่องใดที่จะบูรณาการกับวิชาที่เป็นแกนได้บ้าง จึงวางแผนดำเนินการร่วมกันต่อไป

วิธีดำเนินการเพื่อจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่นิยมจัดกระทำ มีดังต่อไปนี้

2.1 จัดทำแผนผังการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในหลักสูตร/คำอธิบายรายวิชา ซึ่งเนื้อหาเหล่านั้นไม่มีรายละเอียดให้ ทั้งนี้เพราะต้องการให้ครูผู้สอนยืดหยุ่นและปรับให้เหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับสภาพการดำเนินชีวิตประจำวันและต้องเป็นเรื่องที่มีคุณธรรม จริยธรรม

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอน-ผู้เรียนมองเห็นภาพรวม และเค้าโครงของความคิดและเข้าถึงข้อสรุปที่สามารถนำไปสู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้

แนวคิดรวบยอดที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งคือ การเข้าใจองค์การว่าเป็นระบบอย่างหนึ่งซึ่ง เซนจ์ (Senge 1990) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ระบบเป็นชุดขององค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยหนึ่งเพื่อเป้าหมายเฉพาะ” (Banathy 1992; cited in theory and omstein 2000; 14 อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา. (2551) ส่วน ทฤษฎีระบบ (Systems theory) เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการมองสถานศึกษาหรือโรงเรียนว่าเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (learning Organizations) (Senge 1990; cited in Lunenbrg and Omstein.2000 ; 14) และ เซนจ์ แนะนำว่า การศึกษาองค์การจะต้องศึกษาองค์การโดยรวม (As a Whole) ซึ่งนำความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันขององค์ประกอบต่าง ๆ และความสัมพันธ์ขององค์การกับสภาพแวดล้อมมาพิจารณา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

ในการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ได้ดำเนินการโดยมีวิธีการดำเนินงาน โดยแบ่งออกเป็น 4 ช่วง คือ

1. ทำความเข้าใจและพัฒนาโครงการ
2. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย
3. ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย
4. สรุปผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

โดยรายละเอียดวิธีการดำเนินงานดังนี้

1.ทำความเข้าใจและพัฒนาโครงการ

การทำความเข้าใจและพัฒนาโครงการร่วมระหว่าง โรงเรียนกับศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล ซึ่งหมายรวมถึงคณะที่ปรึกษา อาทิ ผ.อ.สุทธิ สายสุนีย์, อ.หรน หัสมา, อ.หุดดิน อุสม่า เพื่อเสนอโครงการจัดการเรียนรู้แก่ทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นการเรียนรู้การเขียนโครงการ โดยมีรายละเอียดการพัฒนากิจกรรม โดยมีวิธีการดังนี้

1.1. เวทีทำความเข้าใจโครงการ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20ได้รับหนังสือเชิญประชุมจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูล เรื่อง การเข้าร่วมโครงการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมประชุมในวันนั้น มีทั้งหมด 15 โรงเรียน เริ่มประชุมโดยการเปิดประเด็นการพูดคุยเกี่ยวกับ เครื่องมือจัดการเรียนรู้ ทักษะสำคัญคือ ทักษะความเป็นครู ครูจะต้องสอนเป็นทีมมากขึ้น การสอนแบบโครงงาน ซึ่งจะเป็ทางออกของการแก้ปัญหา การเรียนรู้ไม่เฉพาะเจาะจงการศึกษาในห้องเรียน แต่มีทางให้เดินมากมายซึ่งลักษณะการวิจัยของสกว.จะมีการดำเนินการเป็นระยะ เป็นการสร้างองค์ความรู้ (KM)

1.2. อบรมเชิงปฏิบัติการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยท้องถิ่น วันที่ 7-8 กุมภาพันธ์ 2554 ณ ลังกาปีชีร์สอร์ท อำเภอละงู จังหวัดสตูล มีคณะครูกับผู้อำนวยการเข้าร่วม เริ่มขั้นตอนโดยให้เรียนรู้เริ่มกิจกรรมพัฒนาโจทย์ของโรงเรียน ไม่ต่างกับพัฒนาโจทย์นักเรียน เริ่มจากปัญหาเด็ก ปัญหาโรงเรียน ตั้งเป็นคำถาม เหมือนเรียนรู้เรื่องใกล้ตัว จากปัญหาโรงเรียนยกระดับเป็นข้อสงสัย และเป็นคำถามวิจัย เป็นชื่อโครงการเป็นวัตถุประสงค์ เป็นตารางกิจกรรมสี่ช่องจนได้ชื่อกิจกรรม สุดท้ายฝึกเขียนหลักการและเหตุผล ตัวโครงการไปเขียนต่อ

1.3. ประชุมเสนอหัวข้อวิจัยของแต่ละโรงเรียน วันที่ 20 มีนาคม 2554 ณ เขาพญาบังสารี สอร์ทแอนด์โฮมสเตย์ ต.ควนโพธิ์ อ.เมือง จ.สตูล เป็นเวทีทำความเข้าใจเวทีโครงการ และออกแบบการนำเสนอโครงการต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่จะมาคอมเม้นท์โครงการ โดยสรุปวิธีการนำเสนอในวันจันทร์ที่

21 มีนาคม 2554 ณ โรงเรียนอนุบาลสตูล ตกลงกันว่าให้นำเสนอเป็นกลุ่มโรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนบ้านทางยาง โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก โรงเรียนบ้านโคกพยอม และโรงเรียนวัดหน้าเมือง โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนบ้านโคกประดู่ โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 โรงเรียนบ้านกุ่มปะโฮลด และโรงเรียนบ้านบ่อหิน โรงเรียนขยายโอกาส ได้แก่ โรงเรียนบ้านนาแก้ว และโรงเรียนบ้านเขาจีน

1.4. เวทีพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย วันที่ 21 มีนาคม 2554 ณ ห้องบัวชมพู โรงเรียนอนุบาลสตูล การนำเสนอโครงการวิจัยของ โรงเรียน โดยนำเสนอเป็นกลุ่มโรงเรียน ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอเป็น ภาพรวมของกลุ่มโรงเรียนก่อน โดยบอกถึงสภาพและบริบทของโรงเรียน รวมทั้งปัญหาต่างๆ เช่น ขาดครูผู้สอน ขาดงบประมาณ ฯลฯ หลังจากนั้นให้แต่ละโรงเรียนนำเสนอโครงการวิจัยพอสังเขป

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีคำถามดังนี้ วิเคราะห์ให้ออกว่ากระบวนการ 10 ขั้นตอนนั้น แต่ละขั้นตอนสร้างอะไรให้กับเด็กตรงตามมาตรฐานต่างๆได้ บริบทของโรงเรียนมีขั้นตอนใดต้องปรับปรุงกระบวนการเรียนก่อนการวิจัย ทำอย่างไร พลังครูพร้อมหรือยัง ผู้อำนวยการโรงเรียน ต้องทำการวิจัยการวิจัยในครั้งนี้ด้วย โรงเรียนขนาดเล็กต้องทำวิจัยในบริบทที่กลับสู่ชุมชนได้ เช่น อาชีพในท้องถิ่น จะทำให้ท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนง่าย 10 ขั้นตอนของการวิจัยจะมีวัตถุประสงค์อยู่ในแต่ละขั้นตอนผู้อำนวยการโรงเรียนต้องจัดการบริหารนอกกรอบการอบรม เป็นการวิเคราะห์เชิงระบบ เวทีนักเรียน/เวทีครู Best Practice เครือข่าย

2. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

มีผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยในช่วงที่ 1 ซึ่งเป็นช่วงของการเพิ่มเติม (Input) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ มีทีมศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล รับหน้าที่เพิ่มเติมความรู้ ครูและผู้บริหารเป็นผู้รับเพิ่มเติมความรู้ อันเป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างฐานความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ โดยมีวิธีการเรียนรู้ในช่วงการศึกษาความรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1. กิจกรรมศึกษาเอกสาร ระหว่างปิดภาคเรียนภาคเรียนที่ 2 (เมษายน) ทั้งครูและผู้อำนวยการโรงเรียนได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เช่น เอกสารวิจัย 10 ขั้นตอน ที่ได้รับการอบรม ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง วันที่ 26-27 เมษายน 2554 โดยศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นอกจากนี้ได้ศึกษาแผ่นพับที่ได้รับ จากการเข้าเยี่ยมชมนิทรรศการผลงานวิจัยของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสตูล ในวันเสาร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2554 ทำให้เข้าใจขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ ดำเนินการในการวิจัยมากขึ้น และครูผู้รับผิดชอบแต่ละชั้น ก็ได้ไปวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะให้นักเรียนทำโดยการศึกษาปฏิทินว่าชั่วโมงเรียนวิจัยที่กำหนดในตารางสอน ตรงกับวันที่เท่าไรบ้าง ตรงกับวันหยุดหรือไม่ รวมเวลาแล้วได้กี่ชั่วโมง

2.2. กิจกรรมอบรมกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน วันที่ 26 - 27 เมษายน 2554 ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดตรัง โดยผู้เข้ารับการอบรมได้แก่ ครูเครือข่าย 11 โรง

เริ่มแรกมีการแบ่งกลุ่มโดยการนับหนึ่งถึงสิบภายใต้เงื่อนไขที่ว่าให้บุคลากรแต่ละโรงเรียนเข้าร่วมอยู่ในทุกกลุ่ม เมื่อได้กลุ่มมาแล้วก็เข้ากลุ่มตามขั้นตอนสิบขั้นตอน โดยแต่ละกลุ่มได้เรียนรู้ตามกระบวนการในขั้นตอนนั้น ๆ แต่ละกลุ่มมีพี่เลี้ยงโดยทีมงาน สกว. คอยให้คำแนะนำโดยให้สมาชิกในกลุ่มดำเนินกิจกรรมกันเอง จากนั้นให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกนำเสนอ เมื่อนำเสนอทั้งสิบกลุ่มแล้วทีมงาน สกว. มาอภิปรายเพิ่มเติม

จากนั้นได้มีการเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยในแต่ละคนในโรงเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในหลักสูตรว่าจะใช้เวลาในช่วงใด หลังจากนั้นมีการสะท้อนความรู้สึกในการรับการอบรม

2.3. กิจกรรมการศึกษาดูงาน(ปฐมวัย/ประถมศึกษา)

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอนเป็นเรื่องใหม่สำหรับครูโรงเรียนบ้านเขาเงินครูจึงต้องไปศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มความรู้ให้กับตนเองและนำมาเป็นแนวทางในการทำงานโดยเริ่มจากการศึกษาเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องและศึกษาดูงานดังนี้

๑ วันที่ 21 มีนาคม 2554 ณ โรงเรียนอนุบาลสตูล การศึกษาดูงานเวทีนำเสนอผลงานของนักเรียนโรงเรียนสตูลวิทยา มีผู้เข้าร่วมชม เป็นครูโรงเรียนในเครือข่าย สกว. เจ้าหน้าที่เทศบาล ตัวแทนผู้นำทางศาสนา และผู้ปกครองนักเรียนที่มานำเสนอผลงาน จากนั้นเดินชมนิทรรศการงานวิจัยของนักเรียน มีรายละเอียดเกี่ยวกับการทำผลงานวิจัยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พร้อมรับเอกสารเกี่ยวกับหนังสือวิจัยท้องถิ่น แล้วจึงเข้าประชุม ณ ห้องโสตของโรงเรียน โดยมี นายสุวิทย์ นิจุภรณ์พันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสตูลวิทยา เป็นประธานเปิดพิธี จากนั้นเป็นการนำเสนอของนักเรียน มีทั้งหมด 3 เรื่องการจราจรหน้าโรงเรียนตลาดนัด และบ่อน้ำร้อนโดยนำเสนอด้วยพาวเวอร์พอยท์ หลังจากนักเรียนนำเสนอในแต่ละเรื่องเสร็จได้มีการซักถาม การทำงานของนักเรียนว่ามีปัญหาและมีการแก้ปัญหาอย่างไร และได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง จากนั้นมีทีมวิทยากรทั้งหมด 4 ท่านมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการวิจัย

๑วันที่ 22- 23 มิถุนายน 2554 ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต. ท่าแพ การศึกษาดูงานโครงการกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ในวันที่ 22 มิ.ย. 54 ได้มีการลงทะเบียน จากนั้นเดินชมนิทรรศการ เปิดพิธีโดยรองนายก อบต.ท่าแพ โดยมีทีมงาน สกว. เป็นพิธีกร ได้ชมวีดิทัศน์การจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการวิจัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการแบ่งกลุ่มเพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละห้อง ได้ร่วมทำกิจกรรมกับนักเรียนทำกิจกรรมสร้างสรรค์ในหัวข้อ จากนั้นเข้าพูดคุยตามกลุ่มเดิม เพื่อจัดทำแผนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย ใน 1 ชั่วโมง เมื่อทำแผนการจัดการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้มีการให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้พร้อมแสดงความรู้สึกจากการทำกิจกรรมในวันนี้

วันที่ 23 มิ.ย.54 เข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตอนเช้า นั่งตามกลุ่มเดิม เตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้เขียนไว้ ช่วงบ่ายเข้าห้องประชุม เพื่อรับฟังและแสดงความรู้สึกที่ได้สอนและรับฟังข้อเสนอแนะจากคุณครูประจำชั้น หลังจากนั้นให้ผู้เข้าร่วมอบรมแสดงความรู้สึกในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ เมื่อเสร็จ

2.4 กิจกรรมอบรมการพัฒนาโจทย์วิจัย วันที่ 21 – 22 กรกฎาคม 2554 ณ บ้านพันปรีดา อ.ละงู จ.สตูล กิจกรรมอบรมพัฒนาโจทย์วิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม 10 ขั้นตอน เมื่อแต่ละชั้นเรียนได้เลือกเรื่องที่สนใจศึกษาแล้ว จึงได้ร่วมกิจกรรมอบรมพัฒนาโจทย์วิจัย เพื่อออกแบบแนวทางที่จะใช้ในการศึกษา คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์ ได้ให้ข้อคิดในการเลือกเรื่อง คือ **ให้เลือกเรื่องผ่านความจริง ไม่ใช่ผ่านความคิด ต้องมีข้อมูลเท็จจริงมารองรับ** โดยการยกตัวอย่างโจทย์ประกอบ

สุดท้ายเป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความรู้สึกของครูแต่ละโรงเรียน ในส่วนของโรงเรียนบ้านเขาจีน ตัวแทนครูได้แสดงความรู้สึกว่า การอบรมวันนี้ทำให้เห็นแนวทางที่ชัดเจนขึ้น คิดว่าไม่ได้หลงทาง ได้เทคนิควิธีการสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับโรงเรียนส่วนใหญ่ ที่เห็นว่าการอบรมพัฒนาโจทย์วันนี้ทำให้ครูแต่ละคนรู้แนวทางการพัฒนาโจทย์ที่ชัดเจน กระจำ เห็นวิธีการแต่ละขั้นตอน สามารถนำไปใช้จัดการกระบวนการได้จริง และคิดว่าโครงการวิจัยมีประโยชน์กับผู้เรียน สามารถพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพได้

3.ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

ช่วงปฏิบัติการเรียนรู้ คือ การลงมือจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยแก่นักเรียน โดยครูรับหน้าที่เป็นกระบวนการ ทั้งนี้ในระหว่างการจัดการเรียนรู้ ได้มีการเชิญกลุ่มผู้ปกครองร่วมรับรู้โครงการ และทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อชี้แจงปรับความเข้าใจและสร้างการมีส่วนร่วม โดยเน้นที่กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา ดังปรากฏในรายละเอียดการปฏิบัติการดังต่อไปนี้

3.1. เวที “พลังกลุ่มและความสุข” วันที่ 13 – 15 ตุลาคม 2554 (เริ่ม เวลา 09.00 - 12.30 น. ของวันที่ 15) โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 เข้าร่วมการอบรมพลังกลุ่ม “งาน พลังกลุ่มและความสุข” ณ โรงแรมหาดแก้วรีสอร์ท อ.สิงหนคร จ.สงขลา ร่วมกับอีก 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดหน้าเมือง โรงเรียนบ้านโคกประดู่ โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ ซึ่งเป็นการอบรมพลังกลุ่มรุ่นที่ 1 จุดมุ่งหมายหลักจัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างพลังกลุ่มในการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างมีความสุข โดยการนำเกมที่สร้างสรรค์มาเป็นเครื่องมือในการสืบค้นหาความหมายของคำว่า พลังกลุ่มและความสุข พร้อมทั้งให้ทุกคนได้ร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน เพื่อตอบย้ำให้เห็นว่า เราสามารถสร้างพลังกลุ่มและความสุขให้เกิดขึ้นได้ ทุกที่ กระบวนการจัดกิจกรรมเริ่มด้วยการเรียนรู้จากเกม แล้วถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลที่ได้หรือผลที่กระทบเข้ามาให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้สัมผัสถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการเล่นเกมต่างๆ คำพูดของทุกคนที่ถ่ายทอดความคิดของตัวเองออกมาไม่มีผิด เกมแต่ละเกมให้แง่คิดที่แตกต่างกัน

3.2. กิจกรรม เวทีรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ (กิจกรรมทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้)

ตามตารางเรียนโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จะเรียนวิชาวิจัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 วัสัปดาห์ละ 2 วัน คือวันจันทร์และวันอังคาร เวลา 12.00 – 16.00 เรียนวิชาวิจัยสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ส่วนชั้นอนุบาล 1-2 ไม่ได้กำหนดเวลาไว้แน่นอนบุคลากรในโรงเรียนที่เป็นครูผู้สอน มีทั้งหมด 8 คน ทำการสอนโดยวิธีวิจัย ดังนี้ นางเหมรา ชันจันทร์แสง และนางสุภรณ์ พงศาสาปาน สอนรวมชั้นอนุบาล 1-2 ,นางสายใจ คงปิ่นง์ สอนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 นางสุนันท์

เมืองปาน สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, นางประภัสสร สทิสินทร์ สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (แทน นายสุรศักดิ์ รักชัยศ ที่ย้ายไป) นายพงศ์ศิลป์ ละอองรัตน์ สอนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4, นายมนัส พิณสุวรรณ สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนายพิมล โชติพานิช สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การจัดการเรียนการสอนวิชาวิจัยของโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ปีการศึกษา 2554 เริ่มตั้งแต่ เดือน พฤษภาคม 2554 ถึงเดือน มีนาคม 2555 จัดตารางเรียนโดยวิธีวิจัยให้อยู่ในช่วงบ่ายของวัน จันทร์และวันอังคาร เวลา 12.00 – 16.00 รวมเรียนวิชาวิจัยสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ภาคเรียนละ 80 ชั่วโมง รวมทั้งปี 160 ชั่วโมง

สำหรับภาคเรียนที่ 1/2554 ทางโรงเรียนได้ดำเนินการตามการบวกรวบรวมการวิจัย 10 ขั้นตอน ได้ถึงขั้นตอนที่ 6 ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับขั้น ส่วนภาคเรียนที่ 2/2554 เป็นการดำเนินการต่อในขั้นตอนที่ 7-10

3.3. เวทีนำเสนอร่างโครงงานวิจัย

เวทีนำเสนอโครงงานวิจัยของนักเรียน “เยาวชนเก่งกล้า...พัฒนาการเรียนรู้สู่ชุมชน”โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 จัดขึ้นในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2554 ณ โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 กำหนดเวลา ตั้งแต่ 08.00 - 16.00 น. เริ่มโดยให้ผู้ที่มาร่วมกิจกรรมลงทะเบียน ซึ่งมีนักเรียนที่อาสาสมัครมาทำหน้าที่ตรงนี้รอรับอยู่ นอกจากจะได้รับความร่วมมือจาก 11 โรงเรียนเครือข่ายแล้ว โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ยังได้รับเกียรติจาก ผอ.จำลอง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลมะนัง และครูจากโรงเรียน ฝั่งปาล์ม 3 มาคอยสังเกตการณ์ และผู้มีเกียรติอีกหลายท่าน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนด้วย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน ทำหน้าที่เป็นพิธีกรในภาคเช้าได้กล่าวเชิญทุกท่านที่มาแล้วให้เข้ามาในห้องสมุดซึ่งเป็นที่จัดเวทีนำเสนอโครงงานของนักเรียนโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 เปิดงานโดยการแสดงของนักเรียนชั้นอนุบาล 1-2 ชื่อชุดการแสดง “โทร.จิก” เมื่อการแสดงสิ้นสุดลง พิธีกรก็เชิญ นางอุทัย สุวรรณโณ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 เป็นประธานกล่าวเปิดงาน ต่อด้วยนายวิโรธ น้ำเย็น ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 8 ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง จ.สตูล พูดถึงบริบทของหมู่บ้านโดยสังเขป และนางสาวกุหลาบ เกลี้ยงชุม ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

4.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปผล

ขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน อันเป็นกิจกรรมการเรียนรู้หรือที่เรียกว่า PLC (Professional Learning Society) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1. กิจกรรมประชุมทีมครูในโรงเรียน

โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ได้มีการกำหนดการจัดประชุมทีมครูในวันพุธของทุกสัปดาห์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพูดคุยถึงกิจกรรมและความก้าวหน้าของแต่ละห้องเรียนว่าเป็นอย่างไร

มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง และช่วยกันคิดเพื่อหาทางแก้ไขและดำเนินการไปในทางเดียวกัน ในช่วงแรกครูยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอนการประชุมยังไม่เกิดขึ้น แต่บางสัปดาห์ไม่ได้ประชุมเนื่องจากวันหยุดราชการบ้าง ผู้อำนวยการโรงเรียนติดภารกิจบ้าง ทำให้การประชุมในบางครั้งไม่ได้ตรงกับวันพุธตามที่ได้กำหนดไว้

วันที่ 13 กรกฎาคม 2554 (เวลา 11.00 น.) ณ ห้องสำนักงาน มีผู้เข้าร่วมประชุม 10 คน

8 กันยายน 2554ประชุมครู มีน้องเชษฐ เข้าร่วม (ครูแดงเป็นประธาน) ประเด็นพูดคุย 1. เรื่องที่แจ้งให้ทราบ 2. เรื่องปรึกษาหารือ3. สถานการณ์ล่าสุด 4. แนวทางการดำเนินงานใน 1 ปีการศึกษา 25541. เรื่องที่แจ้งให้ทราบ

4.2..กิจกรรมประชุมผู้บริหาร 11 โรงเรียน

กิจกรรมประชุมผู้บริหาร 11 โรงเรียน เป็นกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบการบริหารจัดการการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเน้นเทคนิคการบริหารจัดการของผู้บริหาร มีทีมพี่เลี้ยงศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล รับหน้าที่เป็นคนร่วมออกแบบการประชุม ทั้งนี้มีรูปแบบการประชุมแบบสัญจรไปยังโรงเรียนต่างๆ ซึ่งทางโรงเรียนที่เป็นเจ้าภาพ รับหน้าที่เป็นเจ้าภาพสถานที่ และงบประมาณ โดยมีกำหนดการสัญจรเดือนละครั้ง ซึ่งนอกจากการสัญจรจะเน้นการเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารเป็นหลัก ยังมีเป้าหมายเพื่อการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ที่มากกว่าโรงเรียน แต่หมายถึงกลุ่มองค์กรที่ด้านการเรียนรู้ที่สามารถกำหนด ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ในอนาคต ซึ่งที่ผ่านมา โรงเรียนบ้านเขาจีนได้เข้าร่วมการประชุมผู้บริหาร 11 โรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัน/เดือน/ปี	สถานที่	ประเด็นการคุย
10 มีนาคม 2554	ณ เขาพญาบังสารีสร้อยทแอนดโฮมสเตย์ ต.ควนโพธิ์ อ.เมือง จ.สตูล	ประชุมเสนอหัวข้อวิจัยของแต่ละโรงเรียน
28 มีนาคม 2554	โรงเรียนอนุบาลสตูล	รายงานสถานการณ์การจัดการเรียนรู้ระดับโรงเรียน
12 เมษายน 2554	โรงเรียนบ้านกุบังปะโหลด	ทำความเข้าใจโครงการและออกแบบการจัดการเรียนรู้
13 มิถุนายน 2554	โรงเรียนบ้านเขาจีน	สถานการณ์จัดการเรียนรู้แต่ละโรงเรียน ออกแบบกิจกรรม
7 กรกฎาคม 2554	โรงเรียนบ่อหิน	การพัฒนาโจทย์โครงการของเด็ก บทบาทการเป็นนักวิจัย พัฒนาครูให้เป็นนักจัดกระบวนการสังเคราะห์ 10 ขั้นตอน มีวิธีการจัดกระบวนการ
5 สิงหาคม 2554	โรงเรียนวัดหน้าเมือง	สถานการณ์จัดการเรียนรู้แต่ละโรงเรียน ออกแบบกิจกรรม
2 กันยายน 2554	โรงเรียนบ้านโคกประดู่	ออกแบบการพัฒนาโจทย์และชี้แจงการอบรมพลังกลุ่มและความสุข
2 พฤศจิกายน 2554	โรงเรียนบ้านนาแก้ว	กำหนดรายละเอียดเวทีนำเสนอโครงการงานวิจัยนักเรียน

4.3.เวทีสังเคราะห์การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย 24 เมษายน 2556 ณ ห้องประชุมใหม่ โรงเรียนอนุบาลสตูล อ.เมือง จ.สตูล เพื่อสังเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย (5,7,10 ขั้นตอน) เพื่อหาทิศทางเพิ่มเติมการจัดการเรียนรู้ของเครือข่ายวิจัยจังหวัดสตูล ทางทีมผู้ทรงคุณวุฒิ คือ รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ , รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ , อ.สมเจตนา มณีโมไนย เริ่มต้นด้วยกิจกรรมเวทีสาธารณะเด็ก ในหัวข้อ : เด็กกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ต่อเนื่องจากเวทีสาธารณะเด็ก เป็นการเสวนาการศึกษา ของตัวแทนครู, ผู้ปกครอง, ผู้อำนวยการ ดำเนินรายการโดยคุณวันชัย พุฒทอง รองเลขาธิการสภาการศึกษาทางเลือกภาคใต้ หลังจากนั้นเป็นการเพิ่มเติมการคอมเม้นท์

4.4.งานเวทีสาธารณะ 6 มิถุนายน 2556 ณ โรงเรียนวัดหน้าเมือง อสตูล.เมือง จ.สตูล

เวทีสาธารณะการศึกษาสตูล เกิดขึ้นจากแนวคิดในการนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ภายใต้ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษา ชุมชน ซึ่งเป็นแหล่ง ,เรียนรู้สนับสนุนด้านการศึกษา และศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จสตูล ภายใต้การสนับสนุนของ.สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ที่นับเนื่องกว่า (.สกว)10 ปี จากต้นแบบโรงเรียนตะเลไส เจ้าตำรับนวัตกรรม กระบวนการเรียนรู้”10 ขั้นตอนสู่การแตกกอต่อยอดจาก “โรงเรียนระดับประถมศึกษา สู่โรงเรียนตาติกา (ชายคามัสยิด), ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในกำกับขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และเมื่อปี ,โรงเรียนปอเนาะสอนศาสนา ,โรงเรียนมัธยมศึกษา ,2554 ได้ขยายสู่โรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 11 โรงเรียน ภายใต้รูปแบบเครือข่ายการเรียนรู้

10 ปี ผ่าน ทางศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จสตูล จึงมีแนวคิดที่จะนำเสนอ.) กระบวนการเรียนรู้ ที่มากกว่าการสอน แต่เป็นการจัดการเรียนรู้Facilitateและรูปแบบการบริหาร (จัดการเรียนรู้ระบบโรงเรียน ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบเช่นที่กล่าวมา ประจวบกับช่วงเวลาดังกล่าวงานวิจัยชุด 11 โรงเรียน ได้สังเคราะห์ชุดความรู้บางส่วนออกมาแล้ว

การจัดเวทีมี โชนเวทีกลาง ซึ่งพร้อมรองรับผู้เข้าชมกว่า 500 คน และเป็นพื้นที่กิจกรรมหลัก, ถัดออกมาเป็นโซนนิทรรศการ และโซนอาหาร , โดยโซนนิทรรศการ จะเห็นว่า มีการแบ่งตามประเด็น โดยมีรายละเอียดผู้รับผิดชอบ ดังนี้

ประเด็น	ผู้รับผิดชอบ
โหนดสตูลและงานที่ขับเคลื่อน	ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จ.สตูล
โครงสร้างหลักสูตร	ร.ร.บ้านห้วยน้ำดำ/ร.ร.อนุบาลสตูล
วิธีการพัฒนาครูและผู้เรียน	ศพด.นาทอน/ท่าแพ, ร.ร.บ้านโคกประดู่,ร.ร.บ้านนาแก้ว,ร.ร.บ้านเขาจีน
การบริหาร และนิเทศติดตาม	ร.ร.บ้านกุ่มปะโหลด/ร.ร.วัดหน้าเมือง

ส่วนโรงเรียนบ้านเขาจีน รับผิดชอบ ในส่วนนิทรรศการประเด็น การพัฒนาครูและผู้เรียน โดยออกแบบให้ครูกับนักเรียน ร่วมออกแบบนิทรรศการใช้ไวนิลอธิบายกระบวนการ 7 และ 10

ขั้นตอน ใช้วิธีให้นักเรียนนำเสนอกระบวนการแต่ละขั้นตอน ผ่านรูปแบบไคต์ความรู้ เวียนผ่านเป็นฐาน มีนักเรียนรับหน้าที่ตามประเด็น เรียนนอกจากนี้ นักชั้นมัธยมศึกษา จากโรงเรียนโรงเรียนบ้านเขาจีน ร่วมกับนักเรียนจากโรงเรียนบ้านนาแก้ว, และโรงเรียนจริยธรรมอิสลามมูลนิธิ โดยนักเรียนทั้งสามโรง รวมตัวจัดเวทีเสวนา ประเด็นทัศนคติและการเปลี่ยนแปลงหลังผ่านการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย.

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

การจัดบุคลากรในการดำเนินการ

บุคลากรในโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ที่เป็นครูผู้สอน มีทั้งสิ้น 9 คน ทำการสอนโดยวิธีวิจัย ดังนี้

ชั้น	ครูผู้สอน
อนุบาล 1,อนุบาล 2	นางสุภรณี พงศาปาน,นางเหมราชนัจันทร์แสง
ประถมศึกษาปีที่ 1	นางสายใจ คงปิ่น,นางประภัสสร สทิสินทร์
ประถมศึกษาปีที่ 2	นางสุนันท์ เมืองปาน
ประถมศึกษาปีที่ 3	นายสุรเสดา รักชัยศ
ประถมศึกษาปีที่ 4	นายพงศ์ศิลป์ ละออรัตน์
ประถมศึกษาปีที่ 5	นายมนัส พิณสุวรรณ
ประถมศึกษาปีที่ 6	นายพิมล โชติพานิช

การจัดตารางการเรียนรู้

ระดับประถมศึกษาโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้จัดตารางเรียนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20

ในช่วงบ่าย (14.00-16.00 น.) ของวันจันทร์และวันอังคาร วันละ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมใช้เวลา ทั้งสิ้น 160 ชั่วโมง

ระดับปฐมวัย จะทำเวลาใดก็ได้ที่มีความสะดวก และความพร้อมทั้งครูและนักเรียน

ประมวลความรู้ที่ได้รับที่เกิดขึ้นในแต่ละกิจกรรม

กิจกรรมที่ทางโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้มีโอกาสได้ทำดังที่เสนอในส่วนที่ 2 มีทั้งกิจกรรมที่ทำร่วมกับ 11 โรงเรียนเครือข่าย หรือทางโรงเรียนทำร่วมกับทีมงาน สกว. มีหลายกิจกรรม คือ กิจกรรมพูดคุยกับ 15 ผู้บริหาร กิจกรรมการอบรมพัฒนาโจทย์ กิจกรรมการอบรมกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน กิจกรรมการศึกษาเอกสาร การศึกษาดูงาน การประชุมผู้ปกครองภายในโรงเรียน กิจกรรมเวทีชี้แจงผู้ปกครอง กิจกรรมอบรมพลังกลุ่ม การทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมเวทีนำเสนอรายงานวิจัยเด็ก กิจกรรมประชุมทีมครู และกิจกรรมประชุมผู้บริหาร 11 โรงเรียนเครือข่าย ซึ่งแต่ละกิจกรรมที่สามารถประมวลออกมาเป็นความรู้ได้รับทั้ง ผู้บริหาร ครู นักจัดการกระบวนการ และนักเรียน ดังนี้

► กิจกรรมการแบ่งกลุ่มและการทำงานกลุ่ม

ทุกครั้งที่จะดำเนินจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยและเมื่อมีการแบ่งกลุ่มหรือเปลี่ยนกลุ่มใหม่ เพื่อที่จะศึกษาหรือค้นคว้า นักเรียนจะช่วยกันคิดหาวิธีการแบ่งกลุ่มที่แตกต่างกัน

ไปในแต่ละครั้ง เช่น การยกมือซึ่งเป็นวิธีการง่าย ๆ และนักเรียนมักจะใช้บ่อยที่สุด การนับเลข การเล่นเกม การจับฉลาก และทุกครั้งที่มีการแบ่งกลุ่ม หรือเลือกกลุ่มใหม่จะมีการเลือกผู้ทำหน้าที่ต่างๆ ภายในกลุ่มหมุนเวียนกันไป เช่น ประธาน รองประธาน เลขานุการ ซึ่งในกระบวนการนี้เป็นการฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ของแต่ละบทบาทโดยการกระทำ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจบทบาทนั้นๆ มากขึ้นได้มีโอกาสเป็นทั้งผู้นำและผู้ตาม

ซึ่งประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในใช้ชีวิตประจำวัน เช่น ทำให้รู้ว่าปัญหาหนึ่ง ๆ เราสามารถแก้ปัญหาได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียน และสถานการณ์หรือปัญหาในขณะนั้น

► กิจกรรมการสร้างข้อตกลงในการเรียน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย จะมีกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ขาดไม่ได้ นั่นก็คือ ต้องมีการสร้างข้อตกลงร่วมกันก่อนโดยที่ข้อตกลงนี้จะมาจากการเสนอความคิดเห็นของทุกคนในห้องเรียน หรือในกลุ่ม เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น และเป็นการฝึกให้นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงที่ได้คิดร่วมกันซึ่งถือเป็นกฎกติกาสามารถนำไปใช้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียนทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่นักเรียนต้องดำเนินการ

► กิจกรรมการนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลสามารถทำได้ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกเป็นผู้พูดและผู้ฟัง ได้ฝึกเขียน ฝึกอ่าน ฝึกบุคลิกภาพ ไม่ว่าจะเป็นการแนะนำตัวเอง การยืนที่ถูกต้อง การกล่าวสวัสดิ์ ขอบคุณ ขอโทษ การสบตาผู้ฟัง ฯลฯ ฝึกทักษะการสื่อสารด้านการพูด เป็นการเรียนรู้มารยาทในสังคมได้เป็นอย่างดี

► กิจกรรมการวางแผน

ในการทำงานกลุ่มแต่ละครั้ง ต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน ตั้งแต่การแบ่งหน้าที่ การกำหนดตัวบุคคล การกำหนดวัน เวลา การนัดหมาย ฯลฯ นักเรียนได้ฝึกการคิด วิเคราะห์ ป้องกันปัญหา

► กิจกรรมการออกสำรวจ

ในการออกสำรวจข้อมูลแต่ละครั้ง นักเรียนได้มีการนัดแนะ วางแผน แบ่งหน้าที่กัน มีการฝึกใช้คำพูดในการทักทาย การตั้งคำถาม การขอบคุณผู้ให้ข้อมูล มีการแก้ปัญหาระหว่างการเดินทาง ไป-กลับ เช่นระหว่างเดินมีรถผ่านมา นักเรียนก็อาศัยไปจุดหมายที่ต้องการ เป็นต้นประมวลความรู้ที่ได้รับ ที่เกิดขึ้นในแต่ละกิจกรรม

1. เมื่อเข้ากลุ่ม หรือเมื่อได้รับการะงานสิ่งแรกที่ต้องทำคือสร้างข้อตกลง และแบ่งบทบาทหน้าที่ มีการเลือกประธาน เลขา ผู้บันทึก ผู้นำเสนอ
2. การรายงานแนะนำตัวหน้าชั้นเรียน ทุกคนได้อ่าน/เขียน/พูด/ฟัง/วิเคราะห์ เป็นเรื่องที่ไม่ยากแต่ต้องทำบ่อยๆ

3. โรงเรียน ชุมชน มีเรื่องที่น่าสนใจ น่าศึกษาเยอะมาก
4. การได้มาซึ่งข้อมูลใดๆนั้นจะต้องไปหา ไปเก็บ ไปสอบถาม ไปดูด้วยตนเอง
5. ความรู้รอบๆตัวเรา
6. เด็กจะเกิดความรู้อย่างยั่งยืนจะต้องให้เด็กได้ฝึกคิด ฝึกเขียน ฝึกพูด
7. งานออกมาสำเร็จด้วยดีได้นั้น ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกคน ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อย่างมีเหตุ มีผล

จากการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนหลาย ๆ คนสามารถสรุปออกมาเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. นักเรียนได้สำรวจ ดู สังเกต คิด กล้าแสดงออก จากที่นักเรียนได้ออกสำรวจสิ่งต่างๆ นักเรียนได้ ฝึกการดู การสังเกต การคิดวิเคราะห์ การแบ่งกลุ่มให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ร่วมปรึกษาหารือเป็นรายบุคคล สร้างกฎเกณฑ์ เงื่อนไขและข้อตกลง ทำให้นักเรียนยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน กล้าที่จะพูด กล้าที่จะทำในสิ่งที่ถูกที่ควร และการที่ให้นักเรียนออกมานำเสนอ หน้าชั้นเรียนนั้นก็เพื่อฝึกให้นักเรียนได้กล้าแสดงออก กล้าที่จะพูด

2. นักเรียนได้ทำชิ้นงาน เมื่อออกสำรวจนักเรียนได้เขียนจดบันทึกในสมุดบันทึก หรือบางครั้งใช้กระดาษ ชิ้นงานบางครั้งเป็นข้อความ รูปภาพ แผนผังความคิด ฯลฯ ชิ้นงานเขียนชื่อ นามสกุล เป็นรายบุคคลซึ่งทุกครั้งที่นักเรียนก็จะมีชิ้นงานเป็นของตนเอง เมื่อเข้ากลุ่มนักเรียนได้ปรึกษาหารือทำชิ้นงานเป็นของกลุ่ม ผ่านกระบวนการกลุ่มสรุปเป็นผลงานของห้อง

3. นักเรียนชอบอยากเรียนอีก นักเรียนชอบที่ได้เดินสำรวจ เดินออกนอกห้องเรียน ไม่มีหนังสือ ได้พูดในสิ่งที่อยากพูด ได้เรียนรู้ในสิ่งที่อยากเรียน ไม่เครียด สนุกสนาน

4. นักเรียนตั้งใจฟัง จากที่เมื่อก่อนนักเรียนไม่ตั้งใจฟังขณะที่เพื่อนพูด ครูพูด ส่งเสียงดัง วุ่นวาย ครูก็ถามให้นักเรียนคิด ร่วมสร้างข้อตกลงร่วมกัน พูดถึงการเป็นผู้ฟังที่ดี มารยาทในการฟัง เราควรทำอะไรแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม นักเรียนมีมารยาทในการฟังที่ดีขึ้น ตั้งใจฟังไม่ส่งเสียงดัง

5. นักเรียนเขียนได้ถูกต้องขึ้น นักเรียนบางคนเขียนคำบางคำไม่ได้ เพื่อนๆก็ช่วยบอก ช่วยสะกดคำให้ หรือบางครั้งทำงานกลุ่ม ในแต่ละกลุ่มต่างคิดปรึกษาหารือกัน มีบางกลุ่ม บางคนก็ลุกขึ้นไปดูกลุ่มอื่นแล้วถามว่าคิดอย่างไร ทำอย่างไร เขียนอย่างไร เพื่อนกลุ่มนั้นก็บอกบ้าง ไม่บอกบ้าง แต่สรุปผลงานทุกกลุ่มก็เสร็จด้วยดี ส่วนนักเรียนที่เขียนกระดากบรู๊ฟ จะผลัดเปลี่ยนกันเขียนให้ได้ทุกคน ฝึกให้เขียนได้สวย เขียนได้ถูกต้อง มีทักษะในการเขียน

6. นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย เมื่อทำงานกลุ่มนักเรียนมีความรับผิดชอบ ช่วยกันคิดช่วยกันทำงานเสร็จ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการบันทึกข้อมูล การค้นคว้าจากเอกสาร หรือคอมพิวเตอร์ การทำแผนผังความคิด การทำชิ้นงานเป็นรายบุคคล เสร็จตามเวลาที่กำหนด

7. นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม เมื่อทำกิจกรรมกลุ่มนักเรียนช่วยกันทำงานสำเร็จ รู้จักแบ่งหน้าที่ มีประธาน รองประธาน เลขา สมาชิก ขณะทำงานก็ร่วมปรึกษาหารือกัน ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

นอกจากนั้นนักเรียนยังมีการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ มีดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย แลการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ผลที่เกิดต่อครู(ด้านแนวคิด/วิธีการสอน/ความรู้ใหม่/อื่นๆ)

1. ครูได้มีแนวคิดใหม่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า ต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่น่าสนใจที่อยู่ใกล้ตัว และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม มีวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองความรู้ที่ได้รับจะเป็นความรู้ที่คงทนถาวร ซึ่งเป็นทักษะการเรียนรู้ที่ติดตัวนักเรียนตลอดไป

2. วิธีการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย ทำให้ครูได้รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลมากขึ้น ได้เห็นพัฒนาการของเด็กในทุก ๆ ด้าน ทั้งการอ่าน การพูด การเขียน และการคิดวิเคราะห์

1. ลดงานการสอนโดยใช้เสียง

2. สามารถบูรณาการได้หลายวิชา

3. เด็กรู้จักกระบวนการกลุ่มทำให้สอนง่ายขึ้น

4. เหมาะใช้กับโรงเรียนเล็กๆที่ครูไม่ครบชั้น

5. สามารถดึงสิ่งใกล้ตัวมาสอนสอนให้นักเรียนสนใจ เข้าใจ ในกิจกรรม

3. ครูได้รับความรู้ด้านการพัฒนาเด็กใหม่ ๆ คือ

3.1 การส่งเสริมให้เด็กตั้งคำถามจากสิ่งของรอบตัว ทำให้เด็กมีความสนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว นำไปสู่การแสวงหาความรู้การดูแลรักษา และการพัฒนา

3.2 การให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำงาน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตระหนักถึงคุณค่าผู้อื่น ให้ความสำคัญและให้เกียรติผู้อื่นตามความเหมาะสม นำไปสู่ความสามัคคีในการอยู่ในสังคมต่อไป

3.3 การแสวงหาความรู้สามารถหาได้จากการสอบถาม จากการรวมกลุ่มพูดคุยเสวนา ทำให้การเรียนรู้ไม่เครียด

4. ครูเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากผู้บอกความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกการจัดการเรียนรู้ บูรณาการสาระวิชาต่างๆได้

5. ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเสียสละเวลา มีความอดทน อดกลั้นมากขึ้น

6. จากที่ไม่เห็นด้วยกลับมาเป็นผู้สนับสนุน และอยากจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย ทำให้ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้ความรู้หรือผู้สอนมาเป็นผู้จัดการเรียนรู้ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ตามความต้องการและตามความสนใจของผู้เรียนมากขึ้น รู้จักการวางแผน มีความรอบคอบ คิดอย่างมีเหตุผล และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

7. ครูรู้จักวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างประณีตและมีความรอบคอบมากขึ้น บทบาทของครูไม่เพียงแต่สอนแต่เป็นผู้คอยชี้แนะให้คำปรึกษาและเป็นเพื่อน ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่อยู่รอบตัวนักเรียน มีอยู่ในโรงเรียน ในชุมชนซึ่งมีคุณค่ามากมายและราคาไม่แพงหาได้ง่าย พร้อมทั้งสามารถใช้จัดการเรียนการสอนในชีวิตจริงของนักเรียนได้อย่างดี ให้ความรู้แก่นักเรียนโดยให้นักเรียนเดินสำรวจและสังเกตสิ่งรอบตัวแล้วพูดพร้อมบันทึกในสิ่งที่พบเห็น นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากการสอบถามผู้รู้ ค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร อินเทอร์เน็ต หรือแม้แต่การปรึกษาหารือกัน แล้วบันทึกความรู้ที่ได้รับ ให้นักเรียนนำเสนอผลงาน นักเรียนเป็นผู้พูด เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่นักเรียนได้รับความรู้โดยตรง จากการปฏิบัติจริง ครูเป็นผู้กำกับคอยดูแลนักเรียนให้เป็นไปตามกระบวนการ

8. ได้รับความรู้ใหม่ๆ รู้จักวิธีและเทคนิคที่จะพูด สนทนา และการตั้งคำถาม รู้จักที่จะมองนักเรียนในหลายๆด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนที่มีความยืดหยุ่นจะทำให้ นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น คำว่า ต้อง อย่า ห้าม เป็นคำที่ปิดกั้นความคิดของนักเรียน สร้าง

กระบวนการเรียนรู้ให้เด็กอย่ายึดติดเนื้อหา ให้เด็กฝึกคิด ฝึกเขียน ฝึกพูด การวิจัยเกิดจากการรวมความรู้ของนักเรียนแต่ละคน การลำดับความรู้เริ่มจากการวางแผน การพูดคุย ให้ความมากขึ้น ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสในการคิดมากขึ้น

ผลที่เกิดต่อโรงเรียน(ผู้บริหาร/ระบบการบริหารจัดการ/สัมพันธ์ชุมชน/การพัฒนาอื่นๆ)

หลังจากที่โรงเรียนได้เข้าร่วมกับ สกว.เพื่อนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในโรงเรียนทำให้ผู้บริหารมีโอกาสได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้วิธีการบริหารงาน เทคนิคต่าง ๆ จาก 11 โรงเรียนเครือข่ายซึ่งแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกันไป มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนผู้บริหาร ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยทำให้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันไปมาหาสู่กัน พูดคุยชุมชนมีความใกล้ชิดและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูหรือโรงเรียนมากขึ้น โรงเรียนได้ใช้ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ ผู้ปกครองมีความชื่นชม เพราะฝึกให้บุตรหลานของเรากล้าคิดกล้าแสดงออก

บทที่ 5

สรุป วิเคราะห์ และรายงานผล

จากการที่โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้ดำเนินโครงการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล นั้น โรงเรียนได้จัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้น ป. 6 ซึ่งในการดำเนินโครงการสามารถตอบโจทย์ ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อศึกษาข้อมูลโครงสร้างหลักสูตร สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผล การมีส่วนร่วม และวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย ในปีการศึกษา 2554 โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้ดำเนินการประชุมคณะครูเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 เพื่อจัดทำตารางสอน ให้มีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยในช่วงบ่ายของวันอังคารและวันพุธ วันละ 2 ชั่วโมง เมื่อวิเคราะห์กลุ่มสาระต่างๆในตารางเรียน พบว่าทุกกลุ่มสารถนักเรียนมีเวลาเรียนครบตามหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งได้มีการเรียนรู้ตามแหล่งเรียนรู้ในชุมชน(นอกห้องเรียน)ตามหลักการของหลักสูตรครบตามที่กำหนด คือ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของเวลาเรียนทั้งหมด ทั้งได้มีการบูรณาการสาระวิชาต่างๆในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยทั้ง 10 ขั้นตอนที่คณะครูได้รับการอบรมทุกคนนั้น ทำให้เข้าใจถึงกระบวนการของแต่ละขั้นว่าทุกขั้นตอนครูและนักเรียนมีบทบาทอย่างไรบ้าง เป็นการเรียนรู้ที่ครูไม่จำเป็นต้องรู้เรื่องนั้นๆมาก่อน ความรู้ที่ได้เป็นสิ่งที่นักเรียนค้นพบด้วยตนเองทั้งสิ้น ทำให้เป็นความรู้ที่ฝังแน่นและคงทนอยู่ในตัวเด็กตลอดไป เพราะเกิดจากความเข้าใจมากกว่าการท่องจำซึ่งลืมง่าย เพราะเป็นสิ่งที่เด็กมองไม่เห็น ไม่ได้สัมผัสกับสิ่งนั้นจริงๆ ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย พบว่าครูจะต้องเน้นการวางแผนที่ดีในการจัดกิจกรรมซึ่งมีนักเรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงบทบาทของตนเอง แผนการจัดการเรียนรู้จะมีการเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละสัปดาห์ เพราะหากนักเรียนยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผน ก็สามารถกลับไปเริ่มต้นใหม่ได้ เป็นการย่ำซ้ำทวน มีการประชุมปรึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเขียนแผนการสอนและสรุปผลการสอนของครูแต่ละคนเป็นรายสัปดาห์ ทำให้สามารถนำจุดดี/จุดด้อยของแต่ละชั้นเรียนมาปรับเปลี่ยนวิธีการสอนได้เป็นอย่างดี ในด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยนั้น เด็กสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ในชุมชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งนักเรียนสามารถไปเรียนรู้ได้ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ โดยไม่ต้องจัดตารางเรียนให้มาสอนในโรงเรียน เนื่องจากชุมชนไม่มีเวลาตามที่โรงเรียนจัดให้ การวัดประเมินผลจากการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ครู/นักเรียน/ผู้ปกครอง/ชุมชน สามารถมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลนักเรียนแต่ละคนได้ตามสภาพจริงในทุกๆด้าน เช่น ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่าน การฟัง การพูด การคิดวิเคราะห์ การเขียน โดยดูได้จากการปฏิบัติตนในการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะการจัดเวทีนำเสนอข้อมูลซึ่งนักเรียนแต่ละคนได้แสดงความสามารถบนเวทีอย่างเต็มที่ เป็นต้น

2) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ตำบลนิคมพัฒนา

อำเภอมนัง จังหวัดสตูล พบว่า จากการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยที่ผ่าน มา นักเรียนแต่ละชั้นได้มีความตั้งใจเรียน สนใจเรียนมากขึ้นและเป็นการเรียนที่นักเรียนเลือกด้วย ตนเอง ส่งผลให้ผลการเรียนดีขึ้น

นอกจากตอบโจทย์ตามวัตถุประสงค์ ทั้ง 2 ข้อแล้วการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ของโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ตอบโจทย์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ดังนี้

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขมี ศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติ ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะ ชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการ ปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมี จิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี สมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและ ความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช่วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือ สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรค ต่าง ๆ ที่ เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจ ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบ ที่เกิดขึ้นต่อ ตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิดกระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษา

ทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

3) ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการดำเนินการ

แนวทางการดำเนินการต่อไป จะดำเนินการจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการวิจัยทุก ๆ ปี เพราะแนวทางการพัฒนานักเรียนหลาย ๆ ด้าน มีอยู่ในกระบวนการวิจัย เช่น การพัฒนาจริยธรรมนักเรียน

การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การอยู่ร่วมในสังคม ความมีระเบียบวินัย การเคารพกฎกติกา การแก้ปัญหา ความสามัคคี การให้ความร่วมมือ การสติปัญญา การให้เกียรติผู้อื่น การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น การใช้เหตุผลพิจารณาไม่เชื่อคนง่าย ความยุติธรรม ความคิดที่ฉับไวในการสร้างสรรค์ ความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ความคล่องแคล่วว่องไวในการทำความคิด และที่สำคัญที่สุดคือ ทำให้นักเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่มีความสุข โดยดำเนินการด้วยวิธีการดังนี้

1. ลงพื้นที่มากขึ้น ให้นักเรียนได้ออกไปสำรวจข้อมูลหลายๆครั้ง และหลายสถานที่
2. เชิญผู้รู้มาเป็นวิทยากร ทำหนังสือเชิญผู้รู้มาเป็นวิทยากร ให้ความรู้ในสิ่งนักเรียนสนใจ

จะศึกษา

3. เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน ชุมชน และผู้ปกครอง ทุกฝ่ายร่วมกันคิดวางแผนการดำเนินการ

โรงเรียนมีแนวทางในการดำเนินการต่อไป คือ การจัดการเรียนรู้โดยนำกระบวนการวิจัยมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัยระดับโรงเรียน เวทีนำเสนอผลงานวิจัยระดับเครือข่าย 11 โรงเรียน เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และอบรมครู เรื่อง การเขียนรายงานการวิจัย และคงจะสรุปเป็นแนวทางการดำเนินงาน วิธีการ ที่จะต้องพัฒนาต่อไป

ภาคผนวก

ก.รายละเอียดกิจกรรมวิจัย

1. กิจกรรมก่อนเริ่มงานวิจัย

1.1. กิจกรรมพูดคุย 15 ผู้บริหาร ณ โรงเรียนอนุบาลสตูล (เวลา 13.30 น.)

เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20ได้รับหนังสือเชิญประชุมจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูล เรื่อง การเข้าร่วมโครงการการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมประชุมในวันนั้น มีทั้งหมด 15 โรงเรียน เริ่มประชุมโดยการเปิดประเด็นการพูดคุยเกี่ยวกับ เครื่องมือจัดการเรียนรู้ ทักษะสำคัญคือ ทักษะความเป็นครู ครูจะต้องสอนเป็นทีมมากขึ้น การสอนแบบโครงงาน ซึ่งจะเป็นทางออกของการแก้ปัญหา การเรียนรู้ไม่เฉพาะเจาะจงการศึกษาในห้องเรียน แต่มีทางให้เดินมากมายซึ่งลักษณะการวิจัยของสกว.จะมีการดำเนินการเป็นระยะ เป็นการสร้างองค์ความรู้ (KM)

ลำดับต่อมาทางโรงเรียนอนุบาลสตูลให้นักเรียนชั้น ป.2/1 และชั้นป. 5/1 มานำเสนอโครงงานวิจัย ที่จัดการเรียนการสอนในชั่วโมงวิชาบูรณาการ (สาระบูรณาการ) ที่เป็นสาระเพิ่มเติม โดยจัดให้นักเรียนได้เรียนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 2 ชั่วโมง ของโรงเรียนอนุบาลสตูลเพื่อรองรับการเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยเริ่มจากการนำเสนอของนักเรียน ชั้น 2/1 ศึกษาเรื่องอุปกรณ์การเรียนที่หายไป ซึ่งผลการศึกษานักเรียนปรากฏว่าอุปกรณ์การเรียนของนักเรียนหายน้อยลง เป็นผลมาจากนักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น ข้อคิดที่ได้ “อย่ามองข้ามเรื่อง เล็ก ๆ ที่ออกมาจากความคิดของนักเรียน”

เมื่อ ป.2 นำเสนอเสร็จก็เป็นการนำเสนอของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากป. 6 นำเสนอเสร็จก็ได้ข้อคิดอีกข้อ คือ “ครูต้องสอนวิธีตกปลา อย่าเอาปลาให้เด็กกิน”เมื่อสิ้นสุดการนำเสนอของนักเรียนนอกจากจะได้ข้อคิดแล้วยังทำให้เกิดความคิดที่จะนำกระบวนการวิจัยไปใช้ที่โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 บ้างเพื่อนักเรียนจะได้มีความสามารถและกล้าที่จะแสดงออกเหมือนกับนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสตูล หลังจากนั้นทีมงานศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จังหวัดสตูล ได้นำเสนอเกี่ยวกับหลักการวิจัยเพื่อท้องถิ่นว่า หลักการสำคัญของการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ก็คือ “การตั้งโจทย์วิจัยและสนับสนุนการวิจัยตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น” และได้นำเสนอโครงการที่ได้ทำสำเร็จมาแล้ว เช่น โครงการฟื้นฟูชนบทบ้านมุสลิมบ้านท่ามาลัย ต.ปากน้ำ อ.ละงู จ.สตูล โครงการจัดการเรียนรู้ บูรณาการระหว่างนักเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านตะโล๊ะใส

จากผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการวิจัยดังกล่าว ทำให้ สกว.ต้องการที่จะนำเรื่องราวของท้องถิ่นโดยนำกระบวนการกระบวนการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู ภายใต้ข้อตกลงผู้อำนวยการโรงเรียนต้องเป็นแกนนำในการทำวิจัย(หัวหน้าโครงการ) โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ของเด็ก ต้องจัดโครงสร้างเวลา ในช่วงทดลองการจัดการเรียนรู้ ครูต้องรับผิดชอบ และให้ความร่วมมือ โดยการสละเวลาส่วนตัวบางส่วน

ซึ่งจะใช้เวลาในการดำเนินการประมาณ ปีครึ่ง

1.2 กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาโจทย์วิจัย (การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย
ท้องถิ่น)

อบรมเชิงปฏิบัติการการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยท้องถิ่น ระหว่างวันที่ 7-8 กุมภาพันธ์ 2554 ณ ลังกาปีชรีสอร์ท สนับสนุนโดย ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดสตูล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ฝายวิจัยเพื่อท้องถิ่น หลังจากที่คุณอำนวยการโรงเรียนได้เข้าร่วมประชุมพูดคุย 15 ผู้บริหาร เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2554 ณ โรงเรียนอนุบาลสตูล ก็ได้กลับมาประชุมบุคลากรครูในโรงเรียนเพื่อตัดสินใจว่าโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จะเข้าร่วมโครงการหรือไม่ โดยได้ชี้แจงบทบาทหน้าที่ของครูในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และหลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 นั้นในปัจจุบันจำเป็นอย่างไร ผลก็คือคณะครูมีความเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการทั้งนี้เพราะก่อนหน้านี้ท่าน ผอ.ยงยุทธ ยืนยง อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้จุดประเด็นไว้ก่อนแล้วจึงไม่ใช่เรื่องยากที่จะทำความเข้าใจกับครู โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จึงได้เข้าร่วมการอบรมพัฒนาจิตวิทยวิจัย จำนวน 4 คน คือนางสาวกุหลาบ เกลี้ยงชุม นางสายใจ คงปิ่นง นายพิมล โชติพานิช นางประภัสสร สทิสุนทร

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 การอบรมเริ่มต้นด้วยกิจกรรม “รู้จักกันก่อน” เพื่อละลายพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมการอบรมโดย วิทยากรให้ผู้เข้ารับการอบรมแนะนำตนเองทีละคน โดยให้บอก ว่ามาจากโรงเรียนอะไร แล้วให้แสดงสิ่งของที่มีจะนำติดตัวเสมอ บอกเหตุผลทำไมจึงนำติดตัวเป็น ประจำ คำตอบสิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมนำติดตัว เช่น มือถือ นาฬิกา กระเป๋า ฤกษ์แจ แว่นตา กระ สตางค์ เป็นต้น ผู้เข้ารับการอบรมแนะนำตัวจนครบทุกคน ครบทุกโรงเรียนแล้ว นายสมพงษ์ หลี เคราะห์ ดำเนินการอบรมต่อโดยเสนอ ประเด็น “ประสบการณ์จริงในงานวิจัยตอบโจทย์การจัด การศึกษาอย่างไรบ้าง” ประสบการณ์จริงในงานวิจัยสามารถที่จะตอบโจทย์การจัดการศึกษา

ผอ.สุทธิ สายสุนีย์ กล่าวบอกถึงเหตุผลที่จำเป็นต้องนำกระบวนการวิจัยเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ซึ่งท่านก็ได้อธิบายว่า เนื่องจากการรับรู้ของคนเรานั้นจะได้รับความรู้ตามที่เราสื่อสารที่แตกต่างกัน เช่น การสื่อสารด้วยการอ่านนั้นจะได้รับความรู้แค่ 10 % ซึ่งการสื่อสารของคนเรานั้นจะได้รับความรู้ดังตารางต่อไปนี้

ทักษะการสื่อสาร	ความรู้ที่ได้รับ
อ่าน	10 % ของการอ่าน
ฟัง	20 % ของการฟัง
ดูภาพ ชมนิทรรศการ ดูภาพยนตร์	30 % สิ่งที่เห็น
การสาธิต ไปดูงาน	50 % จากการเห็นและฟัง
มีส่วนร่วม อภิปราย แสดงความคิดเห็น	70 % มีการพูดมาเสริม
แสดงละคร อยู่ในสถานการณ์จำลอง ลงมือทำจริง	100 %

นายสมพงษ์ หลีเคราะห์ วิทยากรจากสกว. บอกเล่าถึงที่มาและผลดีที่ได้จากการนำกระบวนการวิจัยให้ชาวบ้านนำไปใช้ ผลดีที่เกิดขึ้นกับชาวบ้านหลังจากใช้กระบวนการวิจัยแล้ว เช่น ชาวบ้าน, ผู้เฒ่า, และคนชราที่หาง่ายการเขียนหนังสือไปนานแล้ว สามารถกลับมาใช้ดินสอ ปากกา เขียนหนังสือได้อย่างคล่องแคล่ว หลังจากนั้นเริ่มเรียนรู้กระบวนการวิจัย โดยวิทยากรให้ครูรวมตัวกัน ตามโรงเรียนที่สังกัด ครูแต่ละโรงเรียนช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ปัญหา อุปสรรค ให้ได้มากที่สุด แล้วเขียนลงในกระดานบรืฟ ชั้นที่ 2 หลังจากตั้งคำถามให้ได้มากที่สุดแล้ว ให้ผู้เข้ารับการอบรม ครูแต่ละโรงเรียนหมวดเรื่องที่คล้ายกัน เขียนลงในกระดานบรืฟ สร้างตารางการพัฒนารการเรียนรู้วิธีการดำเนินกิจกรรมการวิจัยแก่นักเรียนแต่ละชั้นตอน เวลา สถานที่ และงบประมาณ เขียนแผนกิจกรรมและงบประมาณของแต่ละโรงเรียน

1.3. กิจกรรมศึกษาดูงาน

1.3.1. การแสดงผลงานการวิจัยของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลสตูล

วันเสาร์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2554 นางสาวกุหลาบ เกลี้ยงชุม ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการดูงานการแสดงผลงานการวิจัยของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลสตูล โดยใช้ชื่อกิจกรรม กิจกรรม เวที “เรื่องที่หนูอยากรู้สู่มาตรฐานสากลด้วยกระบวนการวิจัย” ซึ่งได้รับ เอกสาร 1 เล่ม บอกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นในการนำกระบวนการเรียนรู้ โดยการวิจัยให้แก่คณะครูโรงเรียนอนุบาลสตูลได้รับเอกสารแผ่นพับรวมหัวข้อชื่อเรื่องงานวิจัย ป.1 – ป.6 นักเรียนโรงเรียนอนุบาลสตูล เริ่ม กิจกรรมเวที “เรื่องที่หนูอยากรู้สู่มาตรฐานสากลด้วยกระบวนการวิจัย” โดย ดร. สวัสดิ์ ตันตระรัตน์ ผู้อำนวยการ สกว. กล่าวถึงปัญหาของการศึกษา ดังนี้ นักเรียนทำตามครูบอก/ท่องจำข้อสอบแบบปรนัย ครูไม่เอาใจใส่ Student Center แบบผิดๆ เด็กคิดไม่เป็น เขียนเรียงความไม่ได้/ผูกเรื่องราวไม่ได้ ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างนิสัยตัดปะ นวัตกรรม สกว. เรียนรู้ผ่านการวิจัย ดังนี้ เด็กฝึกตั้งคำถาม หาข้อมูลเอง ครูดูแลใกล้ชิด เด็กรู้จักใช้เหตุผล คิดอย่างเป็นระบบ สนุกกับการเรียนรู้ เรื่องที่นักเรียนนำเสนอ คือการตักน้ำไค้ก การแก้ปัญหาอุปกรณ์การเรียน เมื่อนักเรียนนำเสนอเสร็จก็เป็น การเสวนา “การเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล” และเยี่ยมชมนิทรรศการงานวิจัยของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสตูลแต่ละห้องเรียน พบว่านักเรียนมีความกล้าหาญและความมั่นใจในการนำเสนอข้อมูลและขั้นตอนการดำเนินงานให้ความรู้แก่ผู้เข้าเยี่ยมชม ผลที่ได้รับคือทำให้มองเห็นภาพการดำเนินงานวิจัยของนักเรียนเพิ่มขึ้น

1.4. ประชุมเสนอหัวข้อวิจัยของแต่ละโรงเรียน ณ เขาพญาบังสารีสร้อยทแอนด์โฮมสเตย์ ต.ควนโพธิ์ อ.เมือง จ.สตูล วันที่ 20 มีนาคม 2554

โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 มีครูพิมล โชติพานิช เข้าร่วมการประชุม โครงการของแต่ละโรงเรียนที่จะนำเสนอ ดังนี้

1. ศึกษาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนของโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก ตำบลปากน้ำ อำเภอลงู จังหวัดสตูล
2. ศึกษารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยเพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อหิน

3. ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ
4. ศึกษาวิธีพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้วยกระบวนการวิจัยโรงเรียนบ้านโคกประดู่
5. วิธีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนผ่านการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยโรงเรียนบ้านนาแก้ว
6. ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนบ้านกุบ่งปะโหลด
7. ศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้วยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โรงเรียนบ้านเขาเงิน
8. ศึกษาวิธีการพัฒนาการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในชุมชนโรงเรียนบ้านโคกพะยอม
9. ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพครูและผู้เรียนโรงเรียนบ้านทางยาง
10. ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20
11. ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยของโรงเรียนวัดหน้าเมือง
ซึ่งที่ประชุม ตกลงวิธีการนำเสนอในวันจันทร์ที่ 21 มีนาคม 2554 ณ โรงเรียนอนุบาลสตูล
ว่าให้นำเสนอเป็นกลุ่มโรงเรียน ดังนี้
 1. โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนบ้านทางยาง โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก
โรงเรียนบ้านโคกพะยอม และโรงเรียนวัดหน้าเมือง
 2. โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนบ้านโคกประดู่ โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20
โรงเรียนบ้านกุบ่งปะโหลด และโรงเรียนบ้านบ่อหิน
 3. โรงเรียนขยายโอกาส ได้แก่ โรงเรียนบ้านนาแก้ว และโรงเรียนบ้านเขาเงิน

1.5. การนำเสนอโครงการวิจัย ณ โรงเรียนอนุบาลสตูล วันที่ 21 มีนาคม 2554

โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 มอบหมายให้ นายพิมล โชติพานิช เข้าประชุมในครั้งนี้ ประเด็นการประชุมมีดังนี้ วิจัยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เขาพญาบังสา ศึกษาข้อมูลทรัพยากรเพื่อเป็นแนวทางการ จัดการป่าชุมชนบ้านท่าขาม อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล ศึกษาข้อมูลและการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางจัดการป่าชายเลนแบบมีส่วนร่วม บ้านวังตง ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล ยุววิจัยได้แก่

- ยุวเศรษฐกิจชุมชน : เส้นทางขายหอยตะเกียบบ้านบ่อเจ็ดลูก
- ยุววิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น : การต่อสู้เรื่องที่ดิน 15 ไร่ ของบ้านท่าขาม

การนำเสนอโครงการวิจัยของ โรงเรียน โดยนำเสนอเป็นกลุ่มโรงเรียน ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอเป็นภาพรวมของกลุ่มโรงเรียนก่อน โดยบอกถึงสภาพและบริบทของโรงเรียน รวมทั้งปัญหาต่างๆ เช่น ขาดครูผู้สอน ขาดงบประมาณ ฯลฯ หลังจากนั้นให้แต่ละโรงเรียนนำเสนอโครงการวิจัยพอสังเขป

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีคำถามดังนี้

- วิเคราะห์ให้ดีกว่ากระบวนการ 10 ขั้นตอนนั้น แต่ละขั้นตอนสร้างอะไรให้กับเด็กตรงตามมาตรฐานต่างๆได้
- บริบทของโรงเรียนมีขั้นตอนใดต้องปรับปรุง
- กระบวนการเรียนก่อนการวิจัย ทำอย่างไร พลังครูพร้อมหรือยัง
- ผู้อำนวยการโรงเรียน ต้องทำการวิจัยการวิจัยในครั้งนี้ด้วย
- โรงเรียนขนาดเล็กต้องทำวิจัยในบริบทที่กลับสู่ชุมชนได้ เช่น อาชีพในท้องถิ่น จะทำให้ท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนง่าย
- 10 ขั้นตอนของการวิจัยจะมีวัตถุประสงค์อยู่ในแต่ละขั้นตอน
- ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องจัดการบริหารนอกรอบการอบรม เป็นการวิเคราะห์เชิงระบบ
- เวทีนักเรียน/เวทีครู Best Practice เครือข่าย

1.6. กิจกรรมการลงพื้นที่ของสกว.

๑ วันที่ 8 มีนาคม 2554 ทางทีมงาน สกว.ลงพื้นที่เพื่อมาแนะนำปรับปรุงแก้ไขโครงการจำนวน 3 คน คือ นายhren หัสมา นางกรรียะห์ หลีเคราะห์(กะบุหลั่น) นายพิเชษฐ์ เบญจมาศ (เชฐ) เมื่อมีการทักทายกันเสร็จแล้วทางทีมงาน สกว. ก็ชี้แจงให้ทราบ สิ่งที่โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จะต้องแก้ไข โดยเริ่มที่การตั้งคำถามการวิจัย คณะครูก็ช่วยกันระดมความคิดในการตั้งคำถาม ซึ่งปรากฏว่า ได้คำถามหลัก 1 คำถาม คือ

- การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นอย่างไร มีขั้นตอนอะไรบ้าง

คำถามรอง มี 5 คำถาม คือ

- วิธีการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นอย่างไร
- โครงสร้างเวลาเรียน หลักสูตรของโรงเรียน ?
- สื่อและแหล่งเรียนรู้มีอะไรบ้าง?
- การวัดประเมินผลเป็นอย่างไร ?
- การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยมีใครบ้าง (ครู นักเรียน ชุมชน)

หลังจากนั้นก็ช่วยกัน กำหนดขอบเขตการศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็นคือ 1) ขอบเขตเนื้อหา ได้แก่ กระบวนการวิจัย และ การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย 2) ขอบเขตพื้นที่ กำหนดให้โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 และชุมชน หมู่ที่ 8 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เป็นขอบเขตพื้นที่ในการศึกษา วิธีการศึกษา ได้แก่ 1) การศึกษาเอกสารตำรา 2) การประชุม/วิเคราะห์/การติดตาม/การวางแผน 3)การศึกษาดูงาน 4)การทดลอง 5)เวทีเสวนา/แลกเปลี่ยนเรียนรู้/การนำเสนอผลงาน/นิทรรศการ

ศึกษา → วางแผน → ทดลอง → สรุป → นำเสนอ

ทางทีมงาน สกว. ชี้แจงว่าจะต้องเพิ่มกิจกรรมกลาง คือ การอบรมพลังกลุ่ม การอบรมการเขียน รายงาน การอบรมการพัฒนาโจทย์ และการแลกเปลี่ยน 11 โรงเรียนเครือข่าย ปฏิทินกิจกรรม ดำเนินงาน เริ่ม พฤษภาคม 2554 - พฤศจิกายน 2555

สุดท้ายให้ครูได้แสดงความรู้สึก ครูสุนันท์ สงสัยว่าโครงการกับการวิจัยต่างกันอย่างไร ครู พิมล เสนอว่า ควรจะมีการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบเพราะทุกคนทำอยู่แล้วแต่ยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร

๑ วันที่ 18 พฤษภาคม 2554 สกว.ลงพื้นที่ช่วยแนะนำการดำเนินการต่อจากที่ จ.ตรัง (26-27 เมษายน 2554) โดยมีบุคลากรครูเข้าร่วมการประชุม ดังนี้ นายพงศ์ศิลป์ ละออรัตน์ ,นายมนัส พิณสุวรรณ, นายพิมล โชติพานิช , นางสาวใจ คงปิ้ง , นางสาวนันท์ เมืองปาน , นายสุรเสดา รักษยศ, นางสาวสุรรรณี พงศาปาน, นางเหมรา ชันจันแสง, ผอ.กุหลาบ เกลี้ยงชุม (นางประภัสสร สหิสินทร์ ลากิจ) ประเด็นพูดคุย คือ กระบวนการที่ 1 เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว โดยการเปิด clip Nick ให้ดู ซึ่งเป็นคนพิการที่ไม่มีแขน ขา แต่มีความพยายาม ล้มแล้วลุก การให้โอกาสตัวเอง โดยใช้ตัวเองเป็นสื่อในการเป็นวิทยากร

ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว (รายละเอียดอยู่ในขั้นตอน 10 ขั้น)

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กได้มีการแบ่งภาระงาน กำหนดบทบาท (ประธาน เลขานุการ ผู้บันทึก ผู้นำเสนอ ผู้สังเกตการณ์ ฯลฯ)
2. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องราวภายในชุมชน ภายใต้ประเด็น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม, เศรษฐกิจ, วัฒนธรรม, อาชีพ, และสังคม
3. เพื่อให้เด็กเกิดกระบวนการคิดแบบมีหลักการและเหตุผล ยอมรับซึ่งกันและกันในทุกกระบวนการ
4. เพื่อให้เด็กสามารถกำหนด ออกแบบ แนวทางในการไปศึกษาตามประเด็นต่างๆในชุมชน ได้ (แหล่งเรียนรู้ เวลา การเดินทาง ข้อตกลง ภายใต้บริบทของโรงเรียน ชุมชน)
5. เพื่อให้เด็กสามารถจัดเก็บข้อมูลของเรื่องราวที่ไปศึกษาได้ (การบันทึกข้อมูล)

บทบาทครูนักจัดกระบวนการ

1. ต้องเริ่มต้นจากเด็ก ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกการจัดการเรียนรู้
2. ต้องมีการกำหนดศีลธรรม จริยธรรม ในทุกกระบวนการ
3. ต้องสามารถเชื่อมโยงบูรณาการสาระวิชาต่างๆได้
4. ต้องมีกระบวนการประชาธิปไตย ด้วยเหตุและผล
5. ต้องจัดให้มีการหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม
6. ต้องจัดให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นหลังจบกระบวนการ

ระยะเวลาดำเนินการ

ขั้นตอน	เดือน
ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว	พฤษภาคม – มิถุนายน 2554
ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์จำแนก การคัดสรรเรื่อง	กรกฎาคม 2554
ขั้นตอนที่ 3 ย้อนรอยกระบวนการ	กรกฎาคม 2554
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาโจทย์ (หัวข้อวิจัย)	สิงหาคม 2554

ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมการตั้งคำถามย่อย	สิงหาคม 2554
ขั้นตอนที่ 6 ค้นหาวิธีการเก็บข้อมูล	กันยายน 2554
ขั้นตอนที่ 7 เก็บข้อมูล	กันยายน 2554
ขั้นตอนที่ 8 สรุปและวิเคราะห์ตรวจสอบข้อมูล	ธันวาคม 554
ขั้นตอนที่ 9 การใช้ประโยชน์จากข้อมูล	มกราคม 2555
ขั้นตอนที่ 10 สรุป/รายงาน	กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2555

หลังจากนั้นได้มีการออกแบบตารางการจัดการเรียนรู้แต่ละสัปดาห์ ดังตัวอย่าง
สัปดาห์ที่ 1 วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2554

รายละเอียดกระบวนการ	ชิ้นงาน	การวัดประเมินผล
ครูทำอะไร ครูใช้วิธีการอย่างไร	จะเกิดขึ้นงานอะไรบ้าง	รูปธรรม ,นามธรรม

บันทึกการสอน (ใช้วิธีการเล่าเรื่อง) ชิ้นงานแต่ละชิ้น เรื่องที่ค้นคว้า สามารถอธิบายเหตุผลได้
ประเด็น หัวข้อที่จะทำ ต้องทำได้จริง มีประโยชน์ พัฒนาได้ (สอนให้นักเรียนได้คิดอย่างมีเหตุมีผล)
และทุกครั้งที่จัดกระบวนการอย่าลืมให้เด็กได้สะท้อนขั้นตอน กระบวนการ

หลังจากการประชุมทำให้ครูมองเห็นภาพว่าจะเดินไปในทางใดจากที่มีตนเริ่มต้นยังไม่ถูก

๑ 25 - 26 กรกฎาคม 2554

น้องเชษฐ ลงโรงเรียน นัดครูประชุม เวลา 13.30 น. (ต้องทำบันทึกการประชุม) ณ ห้อง
สำนักงาน มีประเด็นพูดคุย คือ เรื่องแจ้งให้ทราบ บริบทโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 งานวิจัย
กับการจัดการเรียนรู้โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 ทิศทางการก้าวเดิน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จาก
การประชุม **สรุป**ได้ว่า ครูมีปัญหาเรื่องเวลา การเขียนของนักเรียน วิธีการหาเรื่อง การตั้งคำถาม
การเขียน mind map

2. กิจกรรมงานวิจัยที่ตั้งไว้ในแผนงานและที่นอกเหนือจากแผนงาน

2.1.กิจกรรมอบรมกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
การเกษตรจังหวัดตรัง วันที่ 26-27 เมษายน 2554

การอบรมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ 10 ขั้นตอน ซึ่งอบรมในวันที่ 26-27
เมษายน 2554 ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดตรัง (พันธ์พืชเพาะเลี้ยง) ซึ่งมี
ผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งหมด 131 คน โดยกิจกรรมที่ได้ดำเนินการสรุปดังนี้

เจ้าหน้าที่ศูนย์เพาะเลี้ยง กล่าวให้การต้อนรับวิทยากรให้การอบรมความรู้เรื่องการวิจัย ฉาย
Power point ประกอบการบรรยาย (ผู้เข้ารับการอบรมนั่งเก้าอี้) กิจกรรมละลายพฤติกรรม (ผู้เข้า
รับการอบรมนั่งเป็นวงกลม นั่งพื้น)หัวหน้าศูนย์เพาะเลี้ยงให้เกียรติ มาพูดคุยสนทนา บอกเล่า
ความสำคัญของการตั้งคำถาม โดยพูดคุยให้ความเข้าใจว่า การตั้งคำถามนั้น แม้ว่าในขณะนั้นไม่

สามารถได้รับคำตอบในทันทีทันใด แต่คำถามนั้นจะอยู่ในความสงสัย อยู่ในความทรงจำ และเมื่อใดเมื่อได้รับคำตอบ จะทำให้จำคำตอบได้ดี จะจำคำตอบได้ดีกว่าการไม่มีคำถามไว้ก่อนล่วงหน้า และความเข้าใจจะมีความชัดเจนมากกว่า ลงรายละเอียดได้มากกว่า ซึ่งจะมีประโยชน์มาก และการตั้งคำถามเป็นกิจกรรมที่สำคัญในกิจกรรมการวิจัยขั้นตอนที่ 1 คุณครูจึงควรใช้กระบวนการวิจัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะสมื่อนักเรียนจะมีความพร้อมในการรับคำตอบ และการรับรู้ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ในหลาย ๆ โอกาส ได้รับเอกสารคู่มือที่นำมาศึกษาเองได้ ครูในโรงเรียนได้แบ่งกลุ่มฝึกเรียนรู้ในแต่ละกระบวนการ แต่ละกลุ่มจะมีครูทุกโรงเรียนร่วมกิจกรรม ในการเข้ากลุ่มยังไม่เข้าใจกระบวนการเท่าที่ควรและได้รับเอกสารประกอบการอบรม คือ เอกสารกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน

ในการจัดกิจกรรมอบรมกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน ทำให้คุณครูทั้ง 11 โรงเรียนรู้จักกันมากขึ้น ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยว่ามี 10 ขั้นตอนดังนี้

1. เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว
2. วิเคราะห์จำแนกและเลือกเรื่อง
3. ย้อนทวนกระบวนการ
4. พัฒนาโจทย์วิจัย
5. ตั้งคำถามย่อย
6. ค้นหาวิธีการเก็บข้อมูล
7. เก็บข้อมูล
8. สรุปการวิเคราะห์ตรวจสอบ
9. การใช้ประโยชน์จากข้อมูล
10. สรุป/รายงาน

ซึ่งทั้ง 10 ขั้นตอน ทุกคนต้องทำความเข้าใจจุดประสงค์ของกระบวนการ 10 ขั้นตอน และต้องถอดออกมาว่าจุดประสงค์อย่างนี้เราต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างไร โดยแบ่งกลุ่มย่อยๆ ทั้งหมดออกเป็น 11 กลุ่ม และแต่ละกลุ่มช่วยกันออกแบบการจัดการเรียนรู้ ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยลงในแผ่นชาร์ต และนำเสนอที่ละกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มก็ออกแบบได้ตรงบ้างไม่ตรงบ้าง ปรับบ้าง เปลี่ยนบ้าง แต่ทางทีมวิจัยบอกว่าไม่ผิดดีกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา เมื่อได้นำออกเสนอเสร็จทุกกลุ่มแล้ว ก็มีการแลกเปลี่ยนเพิ่มเติม แสดงความคิดเห็นกัน แต่การทำกิจกรรมในครั้งนี้ หลายๆ คนยังไม่เข้าใจเท่าที่ควรเพราะยังเป็นเรื่องใหม่ ครูเกิดความกังวลความเครียด ไม่อยากจะทำกันมาก

2.2.กิจกรรมศึกษาเอกสาร

ระหว่างปิดภาคเรียนภาคเรียนที่ 2 (เมษายน) ทั้งครูและผู้อำนวยการโรงเรียนได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เช่น เอกสารวิจัย 10 ขั้นตอน ที่ได้รับจากการอบรม ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง วันที่ 26-27 เมษายน 2554 โดยศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นอกจากนี้ได้ศึกษาแผ่นพับที่ได้รับ จากการเข้าเยี่ยมชมนิทรรศการผลงานวิจัยของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสตูล ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2554 ทำให้เข้าใจขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ ดำเนินการในการวิจัย

มากขึ้น และครูผู้รับผิดชอบแต่ละชั้น ก็ได้ไปวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะให้นักเรียนทำโดยการศึกษา
ปฏิทินว่าชั่วโมงเรียนวิจัยที่กำหนดในตารางสอน ตรงกับวันที่เท่าไรบ้าง ตรงกับวันหยุดหรือไม่ รวม
เวลาแล้วได้กี่ชั่วโมง

2.3.กิจกรรมศึกษาดูงาน

ในการศึกษาดูงานนั้นทางทีมพี่เลี้ยง สกว.ได้กำหนดให้มีกิจกรรมศึกษาดูงานโดย
แบ่งเป็นช่วงชั้น ดังนี้

2.3.1.ระดับการศึกษาปฐมวัย (วันที่ 21-22 มิถุนายน 2554)

กิจกรรมศึกษาดูงานปฐมวัย ครูโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 จำนวน 2 คนคือ นางเหมรา
ชั้นจันทร์แสง และนางสุภรณ์ พงศาปาน ได้ไปศึกษาดูงานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท่าแพ จังหวัดสตูล
ในวันที่ 21-22 มิถุนายน 2554 โดยทำการเปิดพิธีโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแพ เมื่อเสร็จ
พิธีการเปิดแล้ว ทางทีมงาน สกว. ได้มีโจทย์ที่ให้ผู้เข้าศึกษาดูงานทำ 4 กิจกรรม คือ แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม
การเขียนแผนการสอน นำเสนอ(เล่าสู่กันฟัง) และการ เติมเต็มจากผู้เข้าร่วม

สำหรับโจทย์ทั้ง 4 ข้อ ก็ได้ทำครบทุกโจทย์ มีการพูดคุยสนทนากันถึงงานวิจัยที่ผ่านมาและมี
การแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่มโดยให้แต่ละโรงเรียนได้ดูวิธีการสอนของคุณครูที่ศูนย์เด็กเล็กแห่งนี้ ซึ่ง ณ
ตอนนั้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนงานวิจัยของที่ศูนย์จะยังอยู่ที่หน่วยที่ 1 เรื่องการสร้าง
ข้อตกลงทุกห้อง ซึ่งจะทำแผนการสอนเรียบร้อย สำหรับข้อตกลงจะมีหัวข้อใหม่ 4 หัวข้อ คือ ข้อตกลง
ในการเข้าแถว ข้อตกลงในเรื่องความปลอดภัย ข้อตกลงในเรื่องมารยาทและข้อตกลงการทักทายทั้ง 4
หัวข้อ และเข้าเล่มเรียบร้อย แยกหัวข้อละเล่ม ซึ่งภายในเล่มจะมีผลงานของเด็ก เช่น ภาพวาด, ภาพปะ
ติด, การพิมพ์ภาพ, การระบายสี

การสังเกตการณ์สอนของคุณครู ซึ่งสอนหน่วยที่ 1 เรื่องการสร้างข้อตกลงในการเข้าแถว
คุณครูมีวิธีการสอนดังนี้

- ครูพูดคุยทบทวนข้อตกลงในการออกไปเรียนรู้ข้างนอกว่ามีอะไรบ้าง นักเรียนต้องทำอะไร
- นักเรียนช่วยกันตอบ เช่น ต้องเดินเป็นแถว
- ครูแจกใบงานให้นักเรียนวาดข้อตกลงในการเข้าแถวโดยให้นักเรียนวาดอะไรก็ได้ให้เป็นแถว

เช่น ๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐, -----

ซึ่งนักเรียนสามารถวาดได้ เพราะนักเรียนได้ผ่านการทำมาแล้ว วันนี้คุณครูมาทดลองสอนซ้ำอีก
ที่ (เด็กแอบบอก)

ข้อสังเกตที่เจอ นักเรียนยังเล็กปฏิบัติกิจกรรมได้ช้า เด็กกล้าตอบ กล้าพูด ยังใช้ภาษา
ถิ่นในการพูดคุยกับคุณครู นักเรียนครึ่งห้องไม่ค่อยสนใจครูตัวเองจะสนใจครูใหม่ที่เข้ามาสังเกต หรือไม่
ก็เล่นกันเอง เด็กสามารถเข้าใจข้อตกลงในการเข้าแถวดี

หลังจากได้ดูวิธีการสอนของคุณครูศูนย์เด็กเล็กอนุบาลท่าแพ มีสิ่งใดที่ไม่เข้าใจ มีความกังวล มี
ความเครียด ก็ได้มีการปรึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ซึ่งก็ได้ความรู้ได้คำปลอบใจ ได้กำลังใจที่นำมาทำ
ต่อที่โรงเรียนของตัวเองต่อไป ลดความเครียดความกังวลได้อีกนิด คุณครูที่ศูนย์เด็กเล็กท่าแพใจดี
น่ารักเป็นกันเองทุกคน

หลังจากดูวิธีการสอนเสร็จแล้ว ก็ให้แต่ละกลุ่มที่แบ่งไว้แล้วเขียนแผนการสอนลงแผ่นชาร์ด
(เวลา 1 ชั่วโมง) ซึ่งมติกกลุ่มก็ได้เขียนแผนเรื่องการสร้างตกลง ดังนี้

กระบวนการ	ชิ้นงาน	การประเมิน
1. ทักทายนักเรียน/ทำความรู้จักนักเรียนโดยใช้เพลงประกอบท่าทางในกิจกรรมเคลื่อนไหวจังหวะ (เพลงกายบริหาร) โดยครูทำให้อุเป็นตัวอย่างและให้เด็กทำตาม		-การสังเกตในการร่วมกิจกรรม
2. สนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับข้อตกลงในการสำรวจนอกห้องเรียนว่ามีอะไรบ้างโดยมีนักเรียนช่วยกันบอกครูช่วยเสริม	- แผ่นชาร์ตข้อตกลง (ครูบันทึกเมื่อนักเรียนเสนอ)	- การสนทนาโต้ตอบ
3. ให้นักเรียนวาดภาพตามจินตนาการตามข้อตกลงที่นักเรียนเสนอ	- ภาพวาด	- ชิ้นงาน
4. นำเสนอชิ้นงาน		

เสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มไปทดลองสอนจริงกับเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท่าแพ ซึ่งจากการสอนเด็กแรกๆไม่ค่อยกล้าตอบเท่าไร เพราะยังไม่ชินกับคุณครูคนใหม่ แต่พอครึ่งชั่วโมงผ่านไปอาการต่างๆเหล่านั้นหายไป เปลี่ยนเป็นกล้าพูดและเริ่มพูดคุยกันเองมากขึ้น จนต้องสั่งเก็บเด็กบ่อยๆ ก็ยากอยู่เหมือนกันสำหรับการสอนเด็กที่เล็กมากอย่างนี้

หลังจากทดลองสองเสร็จก่อนกลับบ้านก็ได้มีการเติมเต็มจากผู้เข้าร่วมได้พูดแสดงความคิดเห็นความรู้สึกของตัวเองที่มีต่อการศึกษาดูงานในครั้งนี้

ความรู้เพิ่มเติมที่ได้รับจากศูนย์เด็กเล็กท่าแพ

กระบวนการเรียนรู้

1. สร้างข้อตกลง การเข้าแถว ความปลอดภัย มารยาท การทักทาย
2. นำเด็กออกนอกสถานที่รอบๆ โรงเรียน(ถ่ายภาพเอาไว้ว่าทำอะไรบ้าง)
3. กลับมาจัดกิจกรรมในห้องเรียน (ซักถามนักเรียนเขียนลงแผ่นชาร์ต)
4. กำหนดเนื้อหาที่เด็กอยากเรียน(ลงลึก)
5. ปฏิบัติจริง โดยบูรณาการกับกิจกรรมในห้องเรียนทั้ง 6 กิจกรรม คือกิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการเล่น
6. ทบทวนข้อ 1-4
7. เด็กนำเสนอเรื่องราวการเรียนรู้

2.3.2. ระดับประถมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 1)

วันที่ 27 มิถุนายน 2554 เป็นการศึกษาดูงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 1 ณ โรงเรียนอนุบาลสตูล ณ ห้องบัวชมพู ครูโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ร่วมศึกษาดูงาน จำนวน 3 คน เป็นตัวแทนของชั้นป. 1 คือ นางสาวใจ คงปิ่น และนางประภัสสร สทิสินทร์ ตัวแทน ชั้น ป. 2 คือ นางสาวนันท เมืองปาน และ นายสุรเสดา รักชัยศ เป็นตัวแทนของชั้นป.3 ซึ่งการประชุมครั้งนี้ ประกอบไปด้วยคณะครู ผู้บริหาร คณะวิทยากรจากทีมงานงานวิจัยท้องถิ่น หลายท่าน เช่น ศน. หรน พิเชษฐ์ นายสมพงษ์ หลีเคราะห์ การประชุมเริ่ม 09.00 น. ท่านผู้อำนวยการโรงเรียน อนุบาลสตูล นายสุทธิ สายสุนีย์ เปิดพิธี และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ ความเป็นมาขอโครงการ ร่วม แลกเปลี่ยน

เรียนรู้ในระหว่างการทำงานในสมัยที่ท่านผอ. ได้ดำรงตำแหน่ง ที่โรงเรียนบ้านตะโล๊ะใส ว่ามี กระบวนการอย่างไร มีปัญหา อะไรบ้าง และท่านได้บรรยายในเรื่องการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัย และหลักสูตรมาตรฐานสากล หลังจากนั้น แบ่งกลุ่มเพื่อเขียนแผนการสอนเป็นรายชั้น ดังตัวอย่าง

แผนปฏิบัติการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....เวลา.....ชั่วโมง

ชั้นประถมศึกษาปีที่.....กลุ่ม.....ผู้สอน.....

กิจกรรม	ผล การ เรียนรู้	ขั้นตอน การ ดำเนินงาน	พฤติกรรม การเรียนรู้	สื่อ / แหล่ง เรียนรู้	ตัวชี้วัด ความสำเร็ จ	เวลา (ชม.)

หลังจากนั้นให้ออกมานำเสนอผลงานกลุ่ม ตามระดับชั้น กลุ่มชั้น ป.1 ป.2 ป. 3 ทุกคน ช่วยให้ข้อเสนอแนะ พร้อมคำติชม เมื่อเสร็จทุกกลุ่ม วิทยากรนำไปดู/การจัดการเรียนการสอนของคุณครูอนุบาลสตูลโดยแยกเป็นชั้นเรียนที่สอน ครูเป็นผู้จัดกระบวนการ นักเรียนเป็นผู้หาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักการตั้งคำถาม และสรุปเองเมื่อนักเรียนเริ่มเบื่อคุณครูจะหากิจกรรมให้นักเรียนทำเช่น ร้องเพลง เต้นประกอบเพลง ในการเข้ากลุ่มนักเรียนจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ทุกให้ความร่วมมือด้วยดี ช่วงบ่ายนางเลขา พุทหว้า และนางสาวสุวดี หวันสุครูอนุบาลสตูลสาธิตการสอนชั้น ป. 1 ได้ต้นไม้หลัง ห้องประชุม สังเกตพฤติกรรมนักเรียน ช่วงแรกนักเรียนมีความสนใจน้อย ครูต้องปรับเปลี่ยนกิจกรรม เพื่อเก็บเด็ก การพัฒนาของเด็กกระตุ้นกระตุ้นในการนำเสนอ

เมื่อเสร็จจากการสังเกตคุณครูทุกท่านก็มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

1. ภายในกลุ่มต้องแบ่งบทบาทหน้าที่รับผิดชอบชัดเจนมีการเลือกประธาน เลขารอง ประธาน ผู้นำเสนอ คนคอยจดบันทึก ครูผู้สอนเป็นเพียงพี่เลี้ยง

2. ขั้นตอนในการจัดกระบวนการเรียนรู้

ให้เด็กสำรวจ → รวมกลุ่ม → สรุปผลที่สำรวจมาลงในกลุ่ม → นำเสนอ → ได้ผลงานห้อง

3. พบปัญหา อุปสรรคอย่างไรบ้าง/มีแผนการแก้ไขแบบไหนครูเด็ก บรรยากาศ ข้อจำกัดอื่น

4. พบความรู้ใหม่อะไร อย่างไร การวิจัยเกิดจากการรวมความรู้ของนักเรียนแต่ละคน

จากการศึกษาดูงานครั้งนี้ครู ทั้ง 4 คนของโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้ตระหนักและสังเกตเห็นว่า ครูทั้ง 11 โรงเรียนมีความตั้งใจและมุ่งมั่นเป็นอย่างยิ่งว่าโรงเรียนตนที่ทำการจัดการเรียนการสอนแบบการสอนบูรณาการจะก่อให้เกิดนักเรียนมีทักษะการคิดที่ดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น สร้างความอยากรู้อยากเห็น และส่งผลต่อการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการและส่งเสริมสมรรถนะทั้ง 5 ได้แก่ สมรรถนะทางการสื่อสาร สมรรถนะการแก้ปัญหา สมรรถนะทักษะชีวิต สมรรถนะ

2.3.3.ระดับประถมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 2)

การศึกษาดูงานระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 ในวันที่ 28 มิถุนายน 2554 ณ โรงเรียนอนุบาลสตูล โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 เข้าร่วม จำนวน 2 คน คือ นางสาวกุหลาบ เกลี้ยงชุม ผู้อำนวยการโรงเรียน และนายพิมล โชติพานิช ตัวแทนครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนนายพงศ์ศิลป์ ละอองรัตน์ ครูประจำชั้นป. 4 และนายมนัส พินสุวรรณ ครูประจำชั้นป. 5 ดิตราชการ ช่วงเข้าคณะครูเครือข่าย 11 โรงเรียน เข้าประชุม ณ ห้องบัวชมพู โดยฟังการบรรยายจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูล นายสุทธิ สายสุนีย์ ในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยและหลักสูตรมาตรฐานสากล หลังจากนั้น แบ่งกลุ่มเพื่อเขียนแผนการสอนเป็นรายชั้น จัดที่หอประชุมใหญ่ ช่วงบ่ายครูอนุบาลสตูลสาธิตการสอนเป็นรายชั้นในห้องเรียน หลังจากนั้นเข้าห้องประชุม เพื่อสรุปการศึกษาดูงานจากการสรุปครูที่เข้าร่วมประชุมนำเสนอในเรื่อง กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผน เทคนิควิธีการสอน จากการสังเกตนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม สนุกและสามารถดำเนินการ เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

2.4. กิจกรรมการพัฒนาโจทย์วิจัย (บ้านพันปรีดา)

กิจกรรมอบรมการพัฒนาโจทย์วิจัย ช่วงชั้นที่ 1 ณ บ้านพันปรีดา วันที่ 21 กรกฎาคม 2554

ผู้เข้าร่วมการอบรมของโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 5 คน คือ นางสาวกุหลาบ เกลี้ยงชุม ,นางสายใจ คงปิ่น,นางประภัสสร สหิสิทธิ์ ,นางสุนันท์ เมืองปาน และ นายสุรเสดา รักษยศ เริ่มต้นด้วยคณะวิทยากร ให้ครูเขียนความคาดหวังของแต่ละคน ในการมาอบรม สรุปครูส่วนใหญ่อยากรู้ เกี่ยวกับแนวทางในการเขียนแผน และอยากรู้กระบวนการเริ่มต้นของแต่ละขั้นตอน 10 ขั้นตอน มากที่สุด หลังจากนั้นแต่ละโรงเรียนนำเสนอผลการดำเนินงานรายบุคคล/รายโรงเรียน และวิทยากรเสริมความรู้ เรื่องการพัฒนาโจทย์ โดย นายสมพงษ์ หลีเคราะห์ ทบทวน 10 ขั้นตอน ดังนี้ 1) เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว 2) คัดเลือกเรื่อง ทั้ง 2 ขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปเขียนโครงการวิจัย 3) ย้อนรอย 4) พัฒนาโจทย์ 5) ตั้งคำถาม 6) ค้นหาวิธีการเก็บข้อมูลถึงขั้นนี้ นักเรียนจะต้องนำเสนอโครงการวิจัย โดยมีชิ้นงาน / การออกแบบเวที ฯลฯ ภายในเดือนกันยายน 2554 7) ลงพื้นที่/ปฏิบัติ 8) สรุป/วิเคราะห์ 9) นำไปใช้ประโยชน์ 10) นำเสนอ/รายงานผล ขั้นตอนที่ 7-10 นี้ ตั้งแต่เดือน

พฤศจิกายน 2554 – กุมภาพันธ์ 2555 ในการเลือกเรื่องที่จะศึกษานั้น อย่าเลือกผ่านความคิด ต้องเลือกผ่านความจริง (เหตุผล) คือมีข้อมูลรองรับ เช่น เอกสาร/ สถานที่/ บุคคล ฯลฯ เหล่านี้ต้องผ่านการทำจริงคัดเลือกเรื่องให้เหลือน้อยที่สุด แล้วลงสำรวจ โดยเด็กเป็นคนวางแผน กำหนดการเดินทางอย่างไร เด็กเป็นคนประสานงานและร่างหนังสือ (เน้นให้เด็กวางแผนทุกเรื่อง) ต้องวางแผน สร้างข้อตกลง/เงื่อนไข ครูทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้น

เอกสารเชิงหลักการของโครงการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชื่อโครงการ 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ 4) คำถามวิจัย ประกอบด้วยคำถามหลัก คำถามรอง 5) กิจกรรมและงบประมาณ 6) ขอบเขตการวิจัย ประกอบด้วย ขอบเขตพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย 7) ผลที่คาดว่าจะได้รับ 8) แผนกิจกรรม 9) รายชื่อนักวิจัย

การพัฒนาโจทย์

1. ให้นักวิจัยทั้งหมดระดมความคิดความต้องการในการทำงานครั้งนี้เริ่มต้นจากประเด็นปัญหา หรือความต้องการที่อยากจะพัฒนาในเรื่องที่สนใจ ความสำคัญของเรื่อง ทำไมถึงอยากทำ
2. ขมวดเรื่องเป็นหมวดๆแล้วนำมาแต่งเป็นวัตถุประสงค์ โดยได้ยกตัวอย่าง เรื่องความสะอาดของบ้าน จาก 21 เรื่อง เหลือ 5 เรื่อง

ความต้องการ/ความอยาก/เหตุผล

1. ทำให้บ้านน่าอยู่
2. ให้มีความปลอดภัยจากโรค
3. สุขภาพดี
4. ชอบเรื่องบ้านบ้าน
5. ปลอดภัยที่ เป็นพาหนะนำโรคอยากรู้วิธีการทำบ้านให้สะอาดกว่านี้

หมายเหตุ เวลาคิดวัตถุประสงค์ ต้องครอบคลุมเพื่อศึกษาและพัฒนา
ขั้นต้น คำว่า “เพื่อ”
ลงท้าย คำว่า “ได้”

ความต้องการ อยากศึกษาอะไร อยากรู้อะไร อยากเห็นอะไร

เรื่องที่ยากรู้

1. อุปกรณ์และการใช้อุปกรณ์ทำความสะอาด
2. ขั้นตอนการทำความสะอาด
3. การเตรียม การประดิษฐ์ และการซ่อมอุปกรณ์ทำความสะอาด
3. นำวัตถุประสงค์มาจัดเป็นชื่อเรื่อง(โจทย์วิจัย)

ทบทวน ดังนี้

1. หาความสำคัญของเรื่อง
2. จัดหมวดหมู่ความสำคัญของเรื่อง
3. ตั้งประเด็นคำถาม
4. จัดหมวดหมู่
5. นำประเด็นมาเป็นชื่อโครงการ/คำถามหลัก
6. จัดทำวัตถุประสงค์โครงการ
7. ออกแบบวิจัย โดยใช้กระบวนการวิจัย

ทางทีมงาน สกว.ได้ยกตัวอย่างนิทานพื้นบ้าน ให้ผู้ร่วมอบรมช่วยกันคิดตามหัวข้อ

1. ความสำคัญของเรื่อง
2. จัดทำเป็นข้อสงสัย รวมเป็นหมวดหมู่ เป็นคำถามวิจัยในสิ่งที่อยากรู้
3. ขมวดประเด็นสรุปเป็นวัตถุประสงค์
4. นำคำถามมาแต่งเป็นวัตถุประสงค์
5. นำวัตถุประสงค์มาแต่งเป็นโจทย์วิจัย
6. นำโจทย์วิจัยตั้งคำถามหลัก
7. นำคำถามวิจัยมาออกแบบการวิจัย โดยใช้รูปแบบตาราง ดังนี้

คำถามวิจัย(ทุกคำถาม)	กลุ่มเป้าหมาย/แหล่งข้อมูล	วิธีการศึกษา

8. สรุปว่ามีวิธีการ เรียงลำดับ ก่อน-หลัง เช่น 1)สัมภาษณ์ 2) สืบค้น 3) อ่านค้นคว้า 4) ดูของจริง 5) จัดเวทีนั่งคุยกัน

9. ขั้นตอนการศึกษา มีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษา 2) วิเคราะห์ 3) หาแนวทาง 4) วางแผน 5) ทดลองทำ 6) สรุปผล

10. ทำแผนกิจกรรมและงบประมาณ โดยใช้ตาราง ดังนี้

ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิ ธี ก า ร ดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ

กิจกรรมอบรมพัฒนาโจทย์วิจัย ช่วงชั้นที่ 2 ณ บ้านพันปรีดา วันที่ 22 กรกฎาคม 2554

สำหรับกิจกรรมอบรมพัฒนาโจทย์วิจัย ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 มีผู้เข้าร่วมการอบรมจำนวน 4 คน คือ นางสาวกุหลาบ เกลี้ยงชุม ,นายพิมล โชติพานิช, นายมนัส พิณสุวรรณ, นายพงศ์ศิลป์ ละอองรัตน์ โดยกิจกรรมการอบรมดำเนินไปตามลำดับ โดยเริ่มจาก นายhren หัสมา กล่าวนำเรื่องการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยว่า ไม่เป็นไปตามครุคิด เพราะนักเรียนเรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง เป็นผลงานของเด็ก ไม่ใช่ของครู ครูเป็นเพียงผู้จัดกระบวนการ อย่าไปยึดติดกับเนื้อหา ต้องการเพียงเรื่องเล็ก ๆ และแคบ หลังจากนั้น นางบุหลัน หลีเคราะห์ ให้ครูนำเสนอผลการสอน ดังนี้ โรงเรียนบ้านโคกประดู่ เปลี่ยนสอนเวลาจากหลังเลิกเรียนทุกวัน เป็นช่วงบ่าย วันจันทร์ อังคาร และพุธ ครูโรงเรียนอื่นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่า การสอนแบบวิจัยทำให้ครูเครียด เพราะเวลาจะไปกระทบครอบครัว บางโรงเรียนผู้บริหารเข้มเกินไป น้องไท เสนอความคิดในการทำวิจัยว่ามีประโยชน์ต่อเด็กอย่างไร โรงเรียนบ้านเขาเงิน สรุปว่าครู และนักเรียนมีความเข้าใจตรงกันในการเรียนวิจัยครูทุกคนเขียนแผนการสอน ประชุมทุกวันพุธ สอนตามตารางเรียนในวันจันทร์ ครูสลับหน้าที่ใน

การประชุม มีครูอาสาจัดกลุ่มสอนเสริมนักเรียนอ่อน ต่อมา ผอ.ยงยุทธ ยืนยง กล่าวถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ว่า ครูมีจิตวิญญาณในความเป็นครู ครูทุกคนรักลูกศิษย์ และได้กล่าวถึง พ.ร.บ. 2542 ดังนี้

- 1) เกณฑ์การวัด/ประเมินผล ต้องเทียบเคียงความรู้ของนักเรียน
- 2) ผู้จัดการเรียนรู้อาจต้องเชื่อว่าผู้เรียนเรียนรู้ได้
- 3) จัดกิจกรรมเต็มศักยภาพผู้เรียน
- 4) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 5) ใช้กิจกรรมวิจัย (ม.24 / 30) ครูเรียนรู้พร้อมนักเรียน
- 6) ส่งเสริมสมรรถนะทั้ง 5 / 8 กลุ่มสาระ / คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8

ประการ / คุณธรรมอื่นๆ ตามจุดเน้นของโรงเรียน

- 7) พัฒนาผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ในการเรียนรู้เรื่องใกล้ตัว ให้นักเรียนแต่ละคนบอกว่าเห็นอะไรในชุมชนให้ได้มากที่สุด แล้วนำมาจัดเป็นรายชื่อ ต่อจากนั้นก็เลือกเรื่องที่จะศึกษา โดยมีเหตุผลในการเลือกเรื่องนั้น ต่อมานายสมพงษ์ หลีเคราะห์ ได้ทบทวน 10 ขั้นตอน ดังนี้ 1) เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว 2) คัดเลือกเรื่อง

ทั้ง 2 ขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำไปเขียนโครงงานวิจัย 3) ย้อนรอย 4) พัฒนาโจทย์ 5) ตั้งคำถาม 6) ค้นหาวิธีการเก็บข้อมูล ถึงขั้นนี้ นักเรียนจะต้องนำเสนอโครงงานวิจัย โดยมีชิ้นงาน / การออกแบบเวที ฯลฯ ภายในเดือนกันยายน 2554 7) ลงพื้นที่/ปฏิบัติ 8) สรุป/วิเคราะห์ 9) นำไปใช้ประโยชน์ 10) นำเสนอ/รายงานผล

ขั้นตอนที่ 7-10 นี้ ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2554 – กุมภาพันธ์ 2555 ในการเลือกเรื่องที่

จะศึกษานั้น อย่าเลือกผ่านความคิด ต้องเลือกผ่านความจริง (เหตุผล) คือ มีข้อมูลรองรับ เช่น เอกสาร/ สถานที่/ บุคคล ฯลฯ เหล่านี้ต้องผ่านการทำจริง

การนำเสนอโครงงานวิจัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านเขาจีน เรื่อง “วิธีการจำกัดขยะในโรงเรียนบ้านเขาจีน”

- ทำไมอยากทำเรื่องนี้

ตอบ เพราะมีขยะเยอะ / เก็บทุกวันมีทุกวัน/ไม่อยากให้มีขยะ/เป็นตัวอย่างแก่ชุมชน/เห็นขยะแล้วเครียด/ให้นักเรียนนำวิธีการไปใช้ที่บ้าน/กำจัดกลิ่นและป้องกันโรค/ ขยะทำอะไรได้บ้าง

- จากคำตอบนี้แยกเป็น 3 หมวดหมู่ คือ

1) ปัญหา (เพราะมีขยะเยอะ เก็บทุกวันมีทุกวัน)

2) ความต้องการ(ไม่อยากให้มีขยะ/เป็นตัวอย่างแก่ชุมชน/เห็นขยะแล้วเครียด/ให้

นักเรียนนำวิธีการไปใช้ที่บ้าน/กำจัดกลิ่นและป้องกันโรค/

3) วิธีการ(ขยะทำอะไรได้บ้าง)

- คำถามวิจัยย่อย 1) ทำอย่างไรไม่ต้องกวาดขยะทุกวัน 2) สาเหตุที่ทำให้ขยะใน

โรงเรียนมีเยอะ3)เราจะกำจัดขยะอย่างไร 4) ขยะเยอะรู้สึกอย่างไร 5) ขยะมาจากไหน 6) ขยะมีโทษ/ประโยชน์อย่างไร 7) นำขยะไปสร้างรายได้หรือไม่ 8) ขยะก่อให้เกิดโรคอะไรบ้าง 9) ขยะมีกี่ประเภท 10) เอาขยะไปที่ไหน 11) ขยะมีผลต่อชุมชนอย่างไร

- การตั้งคำถามต้องถามแบบปลายเปิด ในประเด็นต่างๆ เช่น ความรู้สึก/สาเหตุ/ผลกระทบ/วิธีการ/การนำไปใช้ เพื่อนำคำถามทั้งหมดมาเป็นวัตถุประสงค์ของโครงการ

- ปรับเปลี่ยนชื่อเรื่องเป็น “ศึกษาวิธีการกำจัดขยะและการนำขยะไปใช้ประโยชน์ของโรงเรียนบ้านเขาเงิน”

1) คำถามหลัก : วิธีการกำจัดขยะและการนำขยะไปใช้ประโยชน์ของโรงเรียนบ้านเขาเงิน เป็นอย่างไร

2) ทบทวน ดังนี้ 1) หาความสำคัญของเรื่อง 2) จัดหมวดหมู่ความสำคัญของเรื่อง 3) ตั้งประเด็นคำถาม 4) จัดหมวดหมู่ 5) นำประเด็นมาเป็นชื่อโครงการ/คำถามหลัก 6) จัดทำวัตถุประสงค์โครงการ 7) ออกแบบวิจัย โดยใช้กระบวนการวิจัย

3) วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาวิธีการกำจัดขยะ

2. เพื่อนำขยะไปใช้ประโยชน์

4) นำคำถามวิจัยมาออกแบบการวิจัย โดยใช้รูปแบบตาราง ดังนี้

คำถามวิจัย(ทุกคำถาม)	กลุ่มเป้าหมาย/แหล่งข้อมูล	วิธีการศึกษา
1.ขยะเยอะแล้วรู้สึกอย่างไร	1.ครู/นักเรียน/นักการ/อบต./ผู้ประกอบการ	1.สัมภาษณ์
2.สาเหตุที่ทำให้ขยะเยอะ	2.ครู/นักเรียน/นักการ/อบต./ผู้ประกอบการ	2.สัมภาษณ์

5) สรุปว่ามีกี่วิธีการ เรียงลำดับ ก่อน-หลัง เช่น 1)สัมภาษณ์ 2) สืบค้น 3) อ่านค้นคว้า 4) ดูของจริง 5) จัดเวทีย่อยกัน

6) ขั้นตอนการศึกษา 1) ศึกษา 2) วิเคราะห์ 3) หาแนวทาง 4) วางแผน 5) ทดลองทำ 6) สรุปผล

7) ทำแผนกิจกรรมและงบประมาณ โดยใช้ตาราง ดังนี้

ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ

2.5.กิจกรรมประชุมผู้ปกครองภายในโรงเรียน

โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้ดำเนินการประชุมผู้ปกครองภายในโรงเรียน จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 วันที่ 14 กรกฎาคม 2554 เวลา 13.00 น. ณ โรงอาหารโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20

ทางโรงเรียนได้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนครั้งที่ 1/2554 ซึ่งวาระการประชุมนอกจากจะเป็นการประชุมพบปะผู้ปกครองตามปกติแล้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนได้แจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบว่าขณะนี้ทางโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้เข้าร่วมกับทาง สกว. เพื่อดำเนินโครงการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20

ทั้งนี้เพื่อที่แก้ปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตกต่ำ การอ่านหนังสือไม่คล่อง และเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองโดยการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งผู้ปกครองเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมดังกล่าวเพราะต้องการที่จะให้ ลูกหลานของตนได้พัฒนาตนเองและคิดว่าน่าจะสามารถแก้ปัญหาทางการเรียนของนักเรียนขณะนี้ได้

ครั้งที่ 2 วันที่ 15 พฤศจิกายน 2554 สืบเนื่องจากการประชุมเวทีชี้แจงผู้ปกครองที่ ศูนย์ O- TOP ทางโรงเรียนได้ทำหนังสือประชุมทีมงานผู้ปกครองที่เข้าร่วมประชุม พร้อมด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้าร่วม ศูนย์ O TOP เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดเวที นำเสนอโครงการงานของนักเรียน “เยาวชนเก่งกล้า...พัฒนาการเรียนรู้สู่ชุมชน” โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธานในที่ประชุม หลังจากกล่าวต้อนรับและขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนที่ให้ความร่วมมือ ผู้อำนวยการ นางสาวกุลาบ เกลี้ยงชุม ก็เปิดประเด็นการประชุม โดยผู้อำนวยการโรงเรียน ได้เน้นย้ำถึงความเป็นมาที่โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยกับ สกว. จนถึงเวทีการนำเสนอโครงการงานวิจัยของนักเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียนได้ชี้แจงว่า การนำเสนอโครงการงานวิจัยนั้น ทั้ง 11 เครือข่าย ก็จะมีการนำเสนอด้วย แต่เวลาในการนำเสนอจะไม่พร้อมกัน สำหรับโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จะมีการนำเสนอในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2554 จึงได้เรียนเชิญทุกท่านมาร่วมปรึกษาหารือในวันนี้ ด้วยทางโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 มีข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ ที่จะนำเสนอ ที่ประชุม เสนอ สถานที่ ไว้ 2 แห่ง คือ ห้องสมุด และ โรงอาหาร ซึ่งทั้งห้องสมุด และโรงอาหารก็มีข้อจำกัด คือ ห้องสมุด คับแคบเกรงว่าไม่สามารถรองรับผู้เข้าร่วมเวทีนำเสนอโครงการที่จะมีขึ้นได้ และยังไม่มียระบบไฟฟ้า โรงอาหาร ก็ มีข้อจำกัดคือ อาจจะไม่สะดวกเพราะจะต้องมีการทำอาหาร ในโรงอาหารจะเป็นการรบกวนสมาธิของผู้นำเสนอ และ มีแสงสว่างมากเกินไป อาจจะทำให้การนำเสนอของชั้น ป.4 – 6 ที่จะนำเสนอโดยใช้ Power Point มองไม่ชัด สุดท้ายที่ประชุมก็มีมติให้เลือกนำเสนอในห้องสมุด โดยจะหาเต็นท์มาเพิ่มเพื่อรองรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมและเพื่อความไม่ประมาทในเรื่องของฝนตกที่ไม่อาจจะคาดเดาได้ เรื่องอาหาร มีคนเสนอ 2 รายการ คือ ข้าวหมกไก่ และ ขนมจีน แต่สุดท้ายที่ประชุมก็ เลือกให้ทำขนมจีนทั้งนี้เพราะไม่ยุ่งยาก สามารถรับประทานได้ทุกคน ซึ่งจะจัดทำในลักษณะ合家歡

ก่อนเลิกประชุม ผู้อำนวยการโรงเรียนก็ขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมอีกครั้ง และขอความร่วมมือจากทุกคนให้มาช่วยในเวทีนำเสนอโครงการงานวิจัยของนักเรียน และฝากบอกประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองที่ไม่ได้มาประชุมให้ทราบด้วย

2.6.กิจกรรมเวทีชี้แจงผู้ปกครอง(11 โรงเรียน)(ศูนย์ OTOP)

วันที่ 6 กันยายน 2554 ได้มีกิจกรรมเวทีชี้แจงผู้ปกครอง ทั้ง 11 โรงเรียน โดยใช้ชื่อว่า“กระบวนการวิจัย...ก้าวใหม่ ปฏิรูปโรงเรียนสู่ชุมชน” โดยสำนักงานกองทุนวิจัย ณ ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 12 คน คือ ผอ. กุหลาบ เกลี้ยงชุม ครูสุภรณ์ พงศาปาน ครูพิมล โชติพานิช กรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย นางอุทัย สุวรรณโณ นายวรรณะ นิลกัณฑ์ และผู้ปกครองนักเรียน มีนางกรรณิการ์ พุทธพงศ์ นางกัลยา จันทรคง นางวรรณมา คงช่วย นายสุพัฒน์ มหารงค์ นายวัฒนา เสี่ยงดัง นายอรุณ สุกแก้วณรงค์ นายมานิตย์ ย่องหัน

เวลา 09.00 น. พิธีกร ผอ.ยงยุทธ ยืนยง กล่าวต้อนรับ ศน.หรรณ อุสม่า กล่าวเปิดงาน และกล่าวถึงความสำคัญของการศึกษา ที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกัน พิธีกรแนะนำผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 11 โรงเรียน นายสุทธิ สายสุนีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูล และ อ.ฮุดดิน ผู้อำนวยการโรงเรียนจริยธรรม และทีมงาน สกว. ได้แก่ คุณพรทิพย์ อธิประสิทธิ์วงศ์ คุณสินธุ แก้วสิน และคุณเบญจวรรณ วงศ์คำ

เวลา 09.48 น. นายสมพงศ์ หลีเคราะห์ ผู้ประสานงานจังหวัดสตูลแนะนำศูนย์ เป็นหน่วยของกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นอยู่ภายใต้การสนับสนุนของรัฐ กล่าวอธิบายที่มาที่ไปของโครงการว่า เริ่มจากให้คนในท้องถิ่นทำการวิจัยเองในชุมชน ต่อมาได้นำกระบวนการวิจัยเข้าสู่โรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จริง ทำเอง หาเอง พุดเอง สร้างองค์ความรู้เอง รู้ว่าจะไปหาความรู้ได้จากที่ไหน ครูที่เก่ง คือ ครูที่รู้ว่ามีปัญหาอะไร/ แก้ปัญหาได้ โดยขั้นตอนในการเก็บข้อมูล มีดังนี้ 1)วางแผน 2)สร้างข้อตกลง 3)เก็บข้อมูล 4)เล่าให้เพื่อนฟัง 5)สรุปข้อมูล 6)บันทึก ขั้นตอนเหล่านี้ จะทำให้เด็กเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ หลังจากนั้นก็นำเสนอเกี่ยวกับวิจัยเพื่อท้องถิ่น หลักการสำคัญของการวิจัยเพื่อท้องถิ่นก็คือ 1. ตั้งโจทย์วิจัย 2. ศึกษาข้อมูลตรวจสอบ 3. สรุปวิเคราะห์ข้อมูล 4. ทดลองปฏิบัติ 5. สรุปผลนำไปใช้ 6. รายงานผลและนำเสนอ โครงการวิจัยท้องถิ่น ดีเด่น ได้แก่โครงการศึกษารูปแบบกองทุน โครงการศึกษากระบวนการถอดบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ บ้านหัวหิน ต.ละงู อ.ละงู ศึกษาปัญหา โครงการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการป่าชายเลนบ้านคลองลิตี ต.สาคร อ.ท่าแพ และโครงการศึกษาศักยภาพของชุมชนเพื่อจัดการท่องเที่ยวบ้านบ่อเจ็ดลูก ต.ปากน้ำ อ.ละงู ศึกษาแก้ปัญหาการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดปัญหาในสังคม จนเกิดเป็นรีสอร์ทชุมชน

หลังจากนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียน และ คณะครูนำเสนอบริบทโรงเรียนและโครงการวิจัย เป็นกลุ่ม โดยเริ่มจากการนำเสนอของโรงเรียนขนาดเล็ก 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก โรงเรียนวัดหน้าเมือง โรงเรียนบ้านทางยาง และ โรงเรียนบ้านโคกพะยอม นางสิริ เติ้นเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูกโรงเรียนขนาดเล็กสามารถนำความรู้รอบโรงเรียนมาใช้ ประกอบกับการปฏิรูปการศึกษากำหนดให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาเองได้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง 51 ทางกลุ่ม ร.ร. ขนาดเล็กได้วิเคราะห์ วิธีการจัดการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง นางจรัสรัตน์ แควีหา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหน้าเมือง ได้คุยกับผู้ปกครองสะท้อนว่าการดำเนินการจะเป็นวิชาการไปหน่อย ได้แสดงความยินดีกับผู้ปกครองที่มาในวันนี้ ถือว่าเป็นโอกาสดี ที่จะมีโอกาสนำเสนอ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพ

ผู้เรียนของโรงเรียนวัดหน้าเมือง ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล อ้างถึงจุดเน้น ตามช่วงวัย ป. 1-3 ,ป. 4-6 , (8 ข้อ)การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยตอบโจทย์ได้จริงหรือ

โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก นำเสนอโดย อ.มาลิวัลย์ อนรรฆวี โรงเรียนบ้านทางยาง โดย อ.อารีวรรณ หลงสลำ นำเสนอว่าโรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง วันจันทร์ และวันอังคาร สิ่งที่ทำมาแล้วหลังจากการฝึกอบรม คือครูได้ใช้ความรู้มาสอนนักเรียน โดยไม่รู้ว่าถูกหรือผิด จนได้เจ้าหน้าที่ สกว.มาช่วยเติมเต็ม จากที่เคยสอนโดยให้ได้หัวข้อการวิจัย ก็ย้อนกลับมาดูใหม่ โดยการเอา อนุบาล ป. 1 -3 มาคิดร่วมกัน โดยการผลัดกันเป็น ผลที่เกิดขึ้นต่อครู คือครูได้รับการพัฒนา ได้พัฒนาแหล่งเรียน เกิดบรรยากาศความร่วมมือกัน ระหว่างครู กับนักเรียน มีเจตคติที่ดีขึ้นต่อการวิจัยได้เข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนจัดการกระบวนการมากขึ้นมีการวางแผน ผลที่เกิดขึ้นต่อนักเรียน คือนักเรียนกล้าพูดกล้าคิด กล้าถาม ทำไม? เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผลที่เกิดขึ้นชุมชน คือได้เข้ามาเป็นวิทยากร แผนงาน จะดำเนินการให้ครบ 10 ขั้นตอน นักเรียนจะมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด โรงเรียนบ้านโคกพยอม นำเสนอโดย นางสาวชนิกา ชูละเอียด บอกว่าครู ได้เปลี่ยนจากวิธีการสอนจากบรรยาย และนักเรียนเกิดทักษะการทำงานกลุ่ม

ช่วงบ่าย เวลา 13.30 น เป็นการเสวนา โดยมี อ.สุตดิน ดำเนินรายการ ผู้ร่วมเสวนามาจาก

โรงเรียนอิสลามมูลนิธิ และ โรงเรียนอนุบาลสตูล ได้แก่ ผอ.สุทธิ สายสุนีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูล อ.ชนิฐา อาสาชำนาญ ครูโรงเรียนอนุบาลสตูล นายสมศักดิ์ สุทธินนท์ ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน จากทั้ง 2 โรงเรียน 2 คน

อ.สุตดิน : กล่าวว่า โรงเรียน เป็นคำที่มีความหมายตรงมากที่สุดจากการศึกษาดูงาน โรงเรียนในมาเลเซีย นักเรียนทุกคนยกมือถามหมด แต่สำหรับประเทศไทย คำถามหายไปจากคนไทย เกิดอะไรขึ้น? อ.สุตดินถาม ผอ.สุทธิ สายสุนีย์ว่าทำไมต้องทำวิจัย

ผอ.สุทธิ สายสุนีย์ : กล่าวสวัสดิ์ ทีมงานสกว. ผู้เข้าร่วมทุกท่าน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา แล้วกล่าวว่า ช่วงนี้ครูอบรมเยอะมาก ทำให้นักเรียน ไม่มีครูสอน จากโจทย์ กระบวนการวิจัย : ก้าวใหม่ปฏิรูปจากโรงเรียนสู่ชุมชนทำให้นักถึงชื่อโรงเรียนในสมัยก่อน ที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า ชุมชน ตอนหลังมาเปลี่ยน “ต่อไป นักเรียนไม่ต้องพาหนังสือ เพราะมี tablet แต่ก่อนมีคนพูดถึงโรงเรียนบ้านตะโล๊ะไสว่าเป็นโรงเรียนขาดทุน ปัจจุบันมีคนเก่งเยอะ (เสือโหล) รสชาติมาว่าที่ไหน ๆ เหมือนกัน ทั้งที่บริบทในที่ต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน เป็นการผูกขาดอำนาจจิตใจที่สามารถทำให้มีเวทีวันนี้ได้ สิ่งสำคัญผู้ปกครองต้องรู้ว่าอะไรจะเกิดกับตัวผู้เรียน

ตามประเด็นที่คุยช่วงเช้า ที่อ้าง พรบ. 42 สอดคล้อง กับหลักการศาสนา ต้องการสังคมสันติสุข เด็กต้องเก่ง ดี สังคมเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ปัญหา ยิ่งจัดยิ่งมีปัญหา กลายเป็นปัญหาระดับโลก (โลกเจ็บไข้ได้ป่วย โลกมีทรัพยากรไม่พอกับความต้องการ) เป็นสังคมนิยมเงินตรา บ้าอำนาจ เกื้อกูลเพื่อตนเอง ไม่ใช่ผู้อื่น ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นน้ำมือของมนุษย์ทั้งสิ้น จะแก้โจทย์ปัญหานี้อย่างไร จะออกแบบให้นักเรียนได้ปฏิบัติ ให้คิดถึงคนอื่นมากกว่าตนเอง จะทำให้สามารถทำให้ปัญหาต่าง ๆ ลดน้อยถอยลง จึงต้องเป็นเทียนที่ต้องละลายตนเองเพื่อให้แสงสว่างแก่ผู้อื่น

ทำอย่างไรให้ นร.ยึดผู้อื่นเป็นสำคัญ (อย่าให้เป็นขลุ่ยล้มลำ,กอ) กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ คนกรรติยาง สามารถเป็นครู จากบ้านตะโล๊ะไส โดนชาวบ้านด่า ที่เด็กออกไปเดินตามมัสยิด

มีคำถาม ลูกผมจะสอบเข้าจุฬา...ได้ไหม กระบวนการวิจัยสามารถตอบโจทย์ได้ทุกข้อ แต่ต้องใช้ความอดทน ใช้เวลาวิชาที่สอนให้เด็กรับผิดชอบ

อ.สุดดิน : สรุป ผอ.สุทธิ มีคำตอบแล้วว่าเด็กสามารถสอบเข้าโรงเรียนจุฬาภรณได้

คุณครู ขนิษฐา อาสาชำนาญ (1 ใน 12 ราย) ครูโรงเรียนอนุบาลสตูล ชั้นป. 2 เล่าประสบการณ์ ในการดำเนินการวิจัยว่า ของอนุบาลสตูล ใช้ 10 ขั้นตอน สู่มาตรฐานสากลสามารถทำให้กล้าออกมานำเสนอ (เด็กเยอะมากในแต่ละชั้น) กระบวนการวิจัย 10 เหมือนคำภีร์ ที่ใช้ในการสอนเด็ก ครูต้องเสียสละ ใจไปก่อนช่วงแรก ๆ จับประเด็นไม่ถูก ต้องเปิดใจให้ความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ช่วงแรก เรื่องใกล้ตัว.....แต่ไม่ไปถึงไหน ทำให้ต้องเริ่มใหม่จากการให้เด็กตั้งคำถาม แล้วให้นักเรียนเลือกเรื่องเล็ก ๆ ทำให้เด็กสามารถพูดจาฉะฉาน กล้าถาม แสดงความคิดเห็นของตัวเองได้ นำเสนอของกลุ่มได้

ผอ.สุดดิน : ในกระบวนการที่ทำประคับประคองอะไรบ้าง?

อ.ขนิษฐา ตอบ : ประทับใจทุกเรื่องเกี่ยวกับนร. เช่นเรื่องดินสอ ทำให้เบเด็กมีกระบวนการคิดที่ชัดเจน เอาไส้ดินสอมาทำดอกไม้ ครูไม่ถนัด แต่เด็กคิดให้คนอื่น สอนแทนโดยการประสานงานกันเอง

อ.สุดดิน : สรุปจุดเด่นของนร. การวางแผนในกระบวนการคิด เด็ก Design เองได้

จากที่เด็กเรียน 16 วิชา วันละ 9 คาบ

คุณครู วิลาวรรณ ครู ร.ร.มูลนิธิ : ครูเพิ่งบรรจุใหม่ ที่ยังไม่ค่อยเข้าใจกระบวนการวิจัยเจอปัญหา ในโรงเรียนเรื่อง 16 คาบ ครูสอนไม่ทันเด็กทำงานหนัก นอนดึก ทำให้ประสิทธิภาพน้อยลง ติดศูนย์ ติด ร. จะทำยังไงให้เด็กนำความรู้ไปใช้ได้ เกิดงานวิจัย การจัดการเรียนการสอน โดยการเอาหลักสูตรมาแม่ ครูทุกคนมี มีโอกาส ได้ไปศึกษาดูงานประเทศมาเลเซีย ผลจากการศึกษาดูงาน นักเรียนของเขานิ่งมาก จากที่มันก็เข้าใจมากขึ้น โดยการจัดทำหลักสูตรภายใต้ความช่วยเหลือของทีมงาน สกว. บูรณาการกับกลุ่มสาระ ระยะแรก เต็มๆ ครูจัดกระบวนการไม่ได้ เจอปัญหาครูหน้าดำ หน้าแดง ในช่วงเช้าให้เด็กอ่านอัลกุรอาน ทำให้เด็กมีสมาธิมากขึ้น ครูมีบทบาท แค่ 10 % 90 % เป็นหน้าที่ของเด็ก ทำให้เด็กมีและรู้บทบาทของตัวเอง ปัญหาที่พบแต่สามารถปรับเปลี่ยนได้ กระบวนการที่เป็นหลัก ๆ ตะฟิร ประมาณ 50 นาที (การท่องจำอัลกุรอาน)เริ่มจาก เอน้ำ ละครมาด ล้อมวง อ่านอัลกุรอาน โดยที่กิจกรรมต่าง ๆ 90 % นักเรียนเป็นคนทำ และ ดำเนินการเอง

น.ส. รัตนา แซะอาหล่า : นักเรียนโรงเรียนมูลนิธิ เรียน ชั้น ม. 4 (เรียนที่นี้ 4 ปีการศึกษา)

กล่าวว่าในช่วงแรกยังปรับตัวไม่ได้ที่อยู่ ๆ มีการปรับเปลี่ยน กระบวนการเรียนการสอน จาก 16 วิชา เหลือ 4 กลุ่มวิชา ทำให้ตัวเองมีสมาธิมากขึ้น มีทักษะชีวิต คือสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ดำเนินการในการค้นคว้าหาความรู้เอง เช่น การศึกษาเกี่ยวกับคนท้อง

ด.ญ.นัทธิษา + พ่อสมศักดิ์ : พ่อเล่าประสบการณ์ ลูกเป็นคนให้รู้จักกระบวนการเรียนรู้ ที่เห็น คือ เด็กมีความสุข เป็นการพัฒนาศักยภาพตัวบุคคลอย่างชัดเจน ต้องขับรถไป 200 กิโลเมตร ไปหาคุณปู่อายุ 80 ปี (แข็งแรงจากการกินผัก ทำให้ปู่มีสุขภาพแข็งแรง) นักเรียนสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ผัก ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ทุกคนมีร่างกายที่แข็งแรง ศึกษาคุณค่าและประโยชน์ของผัก

ครู ขนิษฐา(ครูอ้อย) : การวิจัยเป็นกระบวนการที่ ยิงนัดเดียวโดนหลายจุด

ผอ.สุทธิ : ของดี ๆ มักจะได้มายาก จากการฟัง นักเรียนผู้ปกครอง การดำเนินการต่าง ๆ จะไปออกที่ ว่า นักเรียนวิธีที่จะตอบข้อสงสัย จากคำพูดของครูอ้อย ยิ่งนับได้ทั้งผู้ฟัง เพราะเส้นทางเดินที่บ่งบอกถึงการเรียนการสอนของครู คุณภาพนักเรียน การค้นพบปัญหากองทุนของหมู่บ้าน ที่กำลังจะล่ม เด็กเป็นคนค้นพบปัญหา การเลี้ยงปลากัด โดยใช้ลูกน้ำยุงลาย การแก้ปัญหาต้องใช้ปัญหาเข้าไปแก้ (เด็กค้นพบด้วยตัวเอง) จะทำอย่างไรให้ก้าวไปสู่หลักการ สังคมเป็นแหล่งเรียนรู้ ที่ไม่ต้องลงทุนซื้อ

หลักการ

1. ทุกคนได้เรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้เอง นักเรียนจะจำ
2. วิธีการอ่านจะไม่เหมือนกัน แต่ใช้กระบวนการเหมือนกัน (ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันบ่อย)

สูตร บำรุงการศึกษา (กระบวนการวิจัย) 40 : 30: 30 (ครอบครัว : โรงเรียน : สังคม)

ใน 1 วัน 24 ชม. (8:8:8) เด็กไม่จำเป็นต้องเรียนที่โรงเรียนตลอดเวลา เรียน พลละ 2 โมง

มาหลายกำแพง (รั้วโรงเรียน) ต้องเปิดประตูโรงเรียน ให้เครือข่ายผู้ปกครอง เข้ามาสอน

ถ้าไม่ร่วมด้วยช่วยกัน ผู้ที่ขาดทุนคือ นักเรียน

เชื่อว่า : ถ้าไม่ทำงานแบบแยกส่วนสังคมสันติสุขที่ทุกคนต้องการก็จะกลับมา แต่นี้ทุกคนแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ

สรุป ทุกคนต้องร่วมตัวช่วยกัน โดยเฉพาะการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ดีต้องมาก่อนเก่ง เพราะคนเก่งมีมากแล้ว อย่าไปติดในเรื่องเงินตรา โอกาส ทุกฝ่ายต้องหาโอกาสในการพูดคุยกันทุกคนต้องเปลี่ยนความคิดโดยเริ่มที่ตัวเองก่อน เปิดช่องว่าง

อ.ยุตติน : ขอบคุณทุกฝ่ายที่มา อย่าปล่อยให้ครูเตะฟุตบอลอยู่คนเดียว ต้องช่วยกันเสีย ช่วยกันเตะ

15.30 น. แยกกลุ่ม แนวทางความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ โดยกระบวนการวิจัยระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองร่วมกันคิดวิธีการในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน เขียนลงกระดาษเป็นรายโรง

พิธีปิด เวลา 15.40 น.

ข้อสังเกต คณะที่เข้าร่วมประชุมมีความสนใจและเข้าในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้มากซึ่งสังเกตจากการตั้งคำถาม และการเสนอความคิดเห็น ในการเห็นด้วยที่สอดคล้องกับ“กระบวนการวิจัย...ก้าวใหม่ ปฏิรูปโรงเรียนสู่ชุมชน”

2.7.กิจกรรมอบรมพลังกลุ่ม(หาดแก้วรีสอร์ท)

วันที่ 13 – 15 ตุลาคม 2554 (เริ่ม เวลา09.00 - 12.30 น. ของวันที่ 15) โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 เข้าร่วมการอบรมพลังกลุ่ม “งาน พลังกลุ่มและความสุข” ณ โรงแรมหาดแก้วรีสอร์ท อ.สิงหนคร จ.สงขลา ร่วมกับอีก 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดหน้าเมือง โรงเรียนบ้านโคกประดู่ โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ ซึ่งเป็นการอบรมพลังกลุ่มรุ่นที่ 1 ตามกำหนดการดังนี้

วันที่ 13 ตุลาคม 2554		
เช้า	บ่าย	ค่ำ

- แนะนำตัว - หัวใจ 4 ห้อง - ลูกเปิดเจ้าปัญหา	- เดินเท้าซิด	- สายธารชีวิต 1
วันที่ 14 ตุลาคม 2554		
- แก้อ้อ, ดนตรี - ละครชีวิต	- กงล้อ 4 ทิศ	- สายธารชีวิต 2
วันที่ 15 ตุลาคม 2554		
- ตัวต่อมหาสนุก	- เดินทางกลับ	
- กิจกรรมความเข้าใจ		

งานอบรมพลังกลุ่ม และความสุข

ผอ.สุทธิ : กลับจากอบรมครั้งนี้ต้อง "เททิ้ง" (หาพื้นที่รวม คิดร่วมกัน เคารพในความเป็นส่วนรวม ลด ตัวกู ชะนะนี้โลกกำลังรับภาระไม่ไหว ฉะนั้น ผู้กระทำที่ยิ่งกว่า "คน" ที่ปริมาณเยอะแต่คุณภาพด้อยลง เพราะการแก่งแย่ง การเอาตัวรอดในสังคม "วัตถุนิยม Materialism" ดังนั้นคนในวงการศึกษาจะอย่างไรจะเปลี่ยน "คุณภาพ" คน/การศึกษาให้ได้

ร่วมส่วนรวมร่วมไว้

ต่างสวลงในใจทราบ

รู้ร่วมรู้ต่าง ปัจเจก(ะ)ภาพ

รู้รับสังคมสภาพ.....ความเป็นจริง

ก่อนเริ่มกิจกรรมทางทีมงาน สกว. ได้กำหนดเงื่อนไขการอบรม ว่า 1)ถ้ามี "โอกาส" พุดขอให้พุด (ภายใต้การใคร่ครวญและมีเนื้อหาสาระ สร้างสรรค์) 2) ต้อง "ซื่อสัตย์" ต่อตนเอง 3) "เคารพ" และ "รับฟัง" คนอื่นพุดอย่างลึกซึ้ง 4) ปลดวาง "ตำแหน่ง" และอายุ ให้ทุกอย่างทัดเทียมซึ่งกันและกัน 5) จดบันทึก เป็นไปได้โปรด อย่า หลังจากนั้นก็ได้เล่นเกมตบมือนับเลขเพื่อเตรียมความพร้อม พอเล่นเสร็จ ก็ให้แต่ละคนบอกความรู้สึกว่าเป็นอย่างไรบ้าง คำตอบที่ได้ เช่น งง/มึน กังวล เพิ่งเริ่มเลยไม่ชำนาญ เพื่อนใหม่(จำไม่ได้) สูงวัย พุดด้วยตบมือด้วย : คิดไม่ทัน เทคนิคการเปิดรับความจริงสมาธิฟังจังหวะในใจ ถ้าจะเล่นให้ดีต้อง บ่อยๆ มีสมาธิ จำชื่อเพื่อนให้ได้ ต้องมีอารมณ์ร่วม ตั้งใจ

วันที่

13 ตุลาคม

2554

ช่วงเช้า เริ่มด้วยกิจกรรมแนะนำตัวคณะทำงาน ภาคร่วมของ สกว. พิธีเปิดอย่างเป็นทางการ โดย ผอ.สุทธิ สายสุนีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสตูล "วันนี้เรามาถ่ายเท เอาออก" , " 3 สิ่งที่เราไม่สามารถเอากับคืนมาได้ คือ คำพูดword เวลา และโอกาส" ,"3 สิ่งที่ดีควรมี

ในชีวิตเรา ความสงบ ความซื่อสัตย์ ความหวัง”, “ 3 สิ่งที่มีค่าในชีวิตเรา คือ ความรักlove เคารพตัวเองself-esteem และเพื่อนแท้and true friends” วิธีการอย่างเป็นทางการ ได้เริ่มขึ้นโดยการสร้างเงื่อนไขร่วมกัน ดังนี้1) ลองปลดตำแหน่งหน้าที่ เอา ผอ.ออก เวทีนี้ไม่มี ผอ 2) วันนี้อายุให้อายุเท่ากันแต่คิดว่าจะเหลือเท่าไหนกันดี ให้ตกลงกัน 3) วันนี้ไม่มีการจดบันทึก 4) ดัดป้ายชื่อแนะนำตัว

น้องเจี๊ยบกับน้องปิง นำเล่นเกม

เกมที่ 1 นับเลข คือ เลขมรณะ : ตัวเลขมรณะที่เล่นจะมี 3 ตัว 3, 6, 9, ตัวอย่างทำเลข 3 เมื่อ เจอให้ทำท่า หรือตะโกนก็หรือจะโยได้ ไม่ค่อยสำเร็จเพราะคุณครูคิดมาก

เกมที่ 2 แจกกระดาษและปากกาให้ทุกคน มีกระดิ่งเป็นตัวช่วย เคาะ 1 ครั้งเริ่ม 2 ครั้งหยุด หาเพื่อน โดยกำหนดให้ถาม สีที่เราและเพื่อนชอบ โดยการถามเพื่อนที่อยู่ในที่นั่งให้ได้มากที่สุด ใครถามได้มากกว่า 5 คน เช่นพี่เล็กชอบ สีน้ำตาลเหลือง ทรงโอม ชอบสีฟ้า ฟาริดา ชอบสีชมพู พี่สาวทชอบสีแดง สีขาวน้องปอง สีเหลืองพี่ตุ้ม ได้สูงสุดหาเพื่อน ได้ 8 คน เป็นครูมาก็ปีเงื่อนไข ให้ถามเพื่อนต่าง โรงเรียน อายุราชการเยอะที่สุด 36 ปี นุชศรา น้อยที่สุดคือ 2 เดือน คือ น้องหนิ ไปถามเพื่อนว่าเค้าไม่ชอบคนนิสัยแบบไหน ข้าคนได้แต่อย่าให้อยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ให้ถามเพื่อนว่าเค้าชอบอวัยวะส่วนใดของร่างกายเค้ามากที่สุด พี่ตุ้มชอบผม เพราะผมเป็นลอนสวย, น้องดาชอบสมองเพราะเก็บอะไรได้มาก, น้องดาชอบผมเพราะผมไม่เป็นหงอก, น้องหนิชอบตาเพราะตาสวย, น้องแอนชอบหน้าเพราะหน้าเป็นที่รวมทุกอย่าง, พี่รวยชอบปากเพราะได้กินและได้พูด, น้องศิลป์ชอบศรีษะตัวเอง เพราะมองเห็นได้ชัด, พี่เรณูชอบดวงตา เพราะเป็นหน้าต่างของหัวใจ หลังจากนั้น ก็ให้แต่ละคนเล่าว่ามายังไง ที่ได้มาถึงที่นี่ คำตอบ เช่น

ครูศิลป์ : มารถส่วนตัวยืมรถลูกชายมา ลูกให้รีบกลับเพราะลูกจะไปที่ยื่นต่อ มาแต่สวน มาจากฝั่ง 20 ต้องมาให้ทันพิธีเปิด นำทางเพื่อนมา แต่พอถึงทางเข้าคนนำทางขับเลยไป

ช่วงป้าย เริ่มด้วยแนะนำตัวผู้เดินทางมาถึงล่าสุด ครูแพทตี้ (ครูโรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง 20) บอกถึงเส้นทางการเดินทางมา เล่นเกมลมพัดอะไร เกมตบมือ โดยให้ตบมือ 2 ครั้ง ตบที่หน้าขา 2 ครั้ง ดัดมือซ้ายเรียกชื่อเรา ดัดมือขวาชื่อเพื่อน ให้ทำกิจกรรมเพื่อสร้างความคุ้นเคย ปรากฏว่าบางคนทำไม่ได้ โดยให้เหตุผลว่าทำไม่ได้เพราะ ชง ส้ม สมองไม่สั่งการ ผู้สูงอายุ ทำให้ต้องใช้เวลา กลัวพลาด คิดชื่อเพื่อนไม่ทัน ถ้าจะเล่นให้สำเร็จ เล่นบ่อย ๆ ต้องมีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่เราทำ ต้องมีอารมณ์ร่วม คนที่ไม่ผิดเลย คือพี่ดา เหตุผล ต้องมีสมาธิ ให้จังหวะของตัวเอง ไม่สนใจคนอื่น เหตุที่มีปัญหา กังวลที่ต้องทำหลายอย่างพร้อมกัน นั่งใกล้ ผอ. แต่ไม่กล้าเรียก ก่อนเริ่มกิจกรรมใหม่ ทีมวิทยากรก็ให้ทบทวน ข้อตกลงอีกครั้ง

กิจกรรมลูกเปิดชี้เหร(เจ้าปัญหา)

ทุกคนจะได้รับแผ่นพื้นที่ คนละ 1 แผ่น เว้นระยะห่างจากตัวเอง 1 ช่วงแขน ทุกคนในกลุ่มมีหน้าที่รักษาพื้นที่ให้ได้ โดยมี กติกา คือ ให้ก้าวขา ห้ามกับมาอยู่ที่เดิม และห้ามคร่อม 2 อันพยายามอย่าให้เปิดมาแย่งพื้นที่ จับเวลาเพื่อดูการรักษาพื้นที่ **วิทยากรเน้น** ทุกคนต้องรักษาพื้นที่ให้นานที่สุด ย้ำทุกคนสรุป ระหว่างเล่นทุกคนมีความสุข สนุกสนาน แต่ละคนจะหวงพื้นที่ของตัวเองไม่ค่อยกล้าขยับเพราะกลัวว่าจะไม่มีคนมาแทนที่ เมื่อเล่นกิจกรรมเสร็จทุกคนคนก็ไดแสดงความรู้สึกสรุปได้ว่า

หนักใจ คิดว่าจะทำยังไงให้รักษาพื้นที่ให้ได้ มีความสนุก อยากเป็นเปิด กังวลใจ รู้สึกกังวลว่าเวลาเราจะไปแล้วใครจะมาแทนที่เรา กลัวว่าเรายังไม่ทันไปเพื่อนจะไปเสียก่อน ตื่นเต้น สนุก เราใจอยากเป็นเปิด ลุ้นเพื่อนให้รักษาพื้นที่ ไม่เข้าใจกติกา ว่าต้องวิ่งทุกคนหรือไม่ เรามัวแต่รักษาพื้นที่ของตัวเอง เราช่วยกันรักษาพื้นที่เพื่อน วิทยากรถามว่า โดยเปรียบเทียบกับน้องเจี๊ยบเป็นเปิดรู้สึกยังไง ? คำตอบคือ เคารู้ใจหยังแล้ว รู้กติกาแล้ว ตอนแรกไม่รู้ว่าเจี๊ยบเป็นเปิด เคานิ่งมาก พอเราเป็นเรา รุนววย นุ่มลึก สับสน จะไปแล้วจะไปช่วยเพื่อนแต่เพื่อนไม่ไป นิ่งมาก ๆ เลยรู้สึกเฉย เกมก็เป็นเกม พี่ทิพย์อยากให้เค้าได้มีโอกาสเล่น และตอนที่เราเป็นเปิด ? หลายคนช่วยกันตอบ สบายหาที่ว่างอย่างเดียว ดูเป้าหมาย สบายใจ ภูมิใจมากที่ได้เป็นเปิด มักว่า เราไม่รู้จักเปิด คิดแต่รักษาพื้นที่ กลัวที่จะเป็นเปิด รู้สึกว่าเป็นอิสระ หลังจากเล่นเสร็จ มานับ สถิติกัน ทำงานได้นานเวลา 25 วินาที ทำงานได้ใช้เวลา 2 วินาที คนที่ไม่ได้เป็นเปิด มีจำนวน 12 คนพี่ตุ้ม ทำให้ดีที่มีสุดคือการรักษาพื้นที่ที่ว่าง คือวางเป้าหมาย และวิทยากรถามอีกว่า เราเห็นอะไรจากกิจกรรมเมื่อก็เรียนรู้อะไร ? ทุกคนต้องช่วยกันเพื่อให้องค์กรเดินไปได้ มีกติกาแต่เราไม่ทำตามกติกาความคิดเห็นของเจี๊ยบ(พี่เลี้ยง)เห็นพฤติกรรมแต่ละคนเป็นใครอย่างไรบ้าง น้องเจี๊ยบตอบว่า เรามัวมาก แต่ละคนนี่กลัวเปิดจะมา พี่ตุ้ม เราพาคนข้างหน้าไม่ได้เคลื่อนไปไหน พี่อารอจิงหะและคิดอย่างรอบคอบ มีบางคนโดนลาก สงสัยพี่ทิพย์ เปิดโอกาสให้เพื่อน ยืนรออยู่ ประสิทธิภาพในการสื่อสารเป็นอย่างไร ? เท่ากับระบบการสื่อสารในองค์กรไม่ดีเพราะไม่มีการพูดคุยกันเล่นอย่างเดียว มีผู้นำในองค์กร ถ้าวางแผน กับคนข้าง ๆ คนโดยส่วนรวมจะรู้มัย จากการเล่นเกม

ผอ.กุหลาบ : ถ้าเรามีธงเป็นเป้าหมายแต่เราไม่ได้ทำร่วมกัน เราต้องกระตุ้นและช่วยให้เดินด้วยกันต้องร่วมด้วยช่วยกันงานถึงจะไปถึงเป้าหมาย

แป๊ะ : อะไรที่อยู่ๆ ถึงได้เข้ามาเล่นเกมเพราะอะไร เพราะอยากมีส่วนร่วม

บังอร : อยากให้เรารู้จักคิด ถ้าเด็กเล่นก็เป็นเด็ก ถ้าเราเล่น เราต้องคิดให้มากเพื่อให้มีจิตสาธารณะ เพื่อช่วยเหลือองค์กรของเรา ทำงานร่วมกัน เช่นตัวเองไม่ไป แต่พยายามให้เพื่อนไป หรือจะไปหรือๆไม่ไปดี อยากให้เน้นการมีจิตสาธารณะให้มาก

อ.หุดดิน : เล่นละเรียนไปด้วยกัน ผลที่ได้จะเอาไปใช้ประโยชน์ เราต้องตระหนักให้งานที่ต้องการไปสู่เป้าหมายให้ได้ รู้จักการแก้ปัญหาแบบการมีส่วนร่วม , องค์กรที่มีอยู่เหมือนมีสมาชิกเหมือนเป็นข้อต่อ ถ้าอยู่นานไม่เคลื่อนไหวก็จะขึ้นสนิม ก็จะเดินต่อไม่ได้ เราต้องมีคน ต้องมีจิตสาธารณะเพื่อรักษาองค์กร(ความคิดต้องที่สูงกว่าความคิดส่วนตัว มีระบบสิ่งที่สำคัญคือ การสื่อสาร และรู้เข้าใจและทำได้ ต่อยอดได้ ไม่เหมือนเดิม นำเสนองานที่ตัวเองทำได้ และมีเป้าหมาย เช่น โรงเรียนบ้านเกาะเสือ อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง มีครู 6 คน ดูแลพื้นที่ 24 ไร่ ทำงานด้วยกัน การทำงานด้วยกันต้องดูแลกติกา และรักษาเป้าหมายไว้ กระบวนการเรียนรู้ ให้มีการพูดคุย

องค์ความรู้จากเปิดเจ้าปัญหา

“การร่วมมือ การวางแผน การสื่อสาร การปฏิบัติตามแผน การเป็นผู้นำผู้ตาม”

ทุกคนต้องมีส่วนร่วม “ รับรู้ ตั้งใจ วางแผน ” ร่วมกันการทำงานร่วมกัน “ต้องวางแผน” “สื่อสาร” และ “ร่วมคิด - ร่วมทำ” กันอย่างเท่าเทียม การขับเคลื่อนให้สำเร็จต้องมีส่วนร่วม ต้องรู้งานคนอื่นด้วยถ้าพื้นที่ว่างคือเป้าหมาย การก้าวของแต่ละคน ภายใต้ประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนที่แตกต่างกัน คนที่เร็วต้องช่วยกระตุ้นเพื่อนด้วย ให้ทุกคนมีส่วนร่วมกับเพื่อน และทุกคนควรหันมาดูแลพื้นที่ว่างและควรมีจิตสาธารณะ (การช่วยเหลือ แบ่งปัน ดูแล) ในการดูแล รักษา พื้นที่ว่าง

กิจกรรมสี่ห้องหัวใจดำเนินการโดยอ.เชอ่อม

พี่เลี้ยงแจกกระดาษการ์ด 4 แผ่น/สี่สี พร้อมปากกาคนละ 1 ชุด, ให้แต่ละคนเขียนคำตอบในกระดาษการ์ดของตัวเอง ลงใน **สี่ห้องหัวใจ** สามารถสรุปคำตอบของแต่ละคนได้ดังนี้

ห้อง 1 ท่านมีความสุขอันใดที่เกิดจากการทำงาน ?

- ชื่นงาน ผลงาน ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมายที่วางไว้, ดีใจที่มีงานทำ ทำงานที่ตนรัก (สุนันท์ เมืองปาน ผัง 20)
- ได้ไปโรงเรียน, นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข, ทุกคนร่วมกันทำงาน(เปา ผัง 20)
- ได้พบปะสังสรรค์เพื่อนร่วมอาชีพ(ศิลป์ ผัง 20)

ห้อง 2 ความทุกข์จากการทำงาน มีอะไรบ้าง เกิดจากอะไร

1. งานเดิม ๆ จำเจ, งานมากเกินไปจนล้า,มีเวลาให้ครอบครัวน้อย, งานไม่ประสบผลสำเร็จ, ไม่มีงานทำ(สุนันท์ เมืองปาน)
2. ความทุกข์จากการทำงาน, การแก้ปัญหานักเรียนอ่านหนังสือไม่ออกจำไม่ได้ โรงเรียนน้ำท่วม(เริ่มต้นใหม่) (เปา)
3. ทุกข์ใจที่ทำงานไม่สำเร็จ งานค้าง, ไม่เข้าใจงานที่มอบหมาย, เครียดเมื่องานมากเกินไป(ครูพงศ์ศิลป์ ผัง 20)

ห้อง 3 อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงในการทำงานด้านใด อย่างไร สิ่งที่คุณอยากให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ในการทำงานคืออะไร ?

1. การทำเอกสารในชั้นเรียนมีมาก สอนทุกวิชาเยอะมาก 2. อยากให้ผ่าน สมศ. 3. กระบวนการวิจัยนำไปใช้ได้จริง 4. อยากให้ผ่านนำเสนองานวิจัย 5. พี่ปอง อยากทำงานทุกอย่างตามที่ตัวเองต้องการ ไม่ฝืนใจตัวเอง 6. อยากทำงานหน้าเดียว 7. อยากสอนอย่างเดียว 8. อยากให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นกว่าเดิม 9. ทำงานตามเวลาที่ ผอ.กำหนด และให้ทัน ถ้าไม่ถูกและไม่เข้าใจให้ถาม 10. ลูกศิษย์ประสบความสำเร็จ เด็กสำเร็จตามที่คาดหวัง อ่านออกเขียนได้ 11. ทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย ทำงานได้ทันตามกำหนด, มีความสุขเมื่อเด็กอ่านออก เขียนไม่ได้ มาอ่านออกทำให้เกิดความสุข, 12. ภูมิใจที่เด็กรู้ค่าของตัวเลขอ่านเขียนพยัญชนะได้ 13. ดีใจที่ได้พบสมาชิกอีกครั้ง ครั้งที่ 5-6 สอนอยู่ชั้น ป.4 เด็กคิดเป็น รู้เรื่อง 14. พี่ปอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ,ความสามารถที่ทำงานได้ ความภูมิใจในผลงาน คนอื่นชื่นชมเราก็มีความสุข 15. น้องอำอยากเห็นผลงานที่สำเร็จ 16. น้องหนิ มีความสุขในการทำงาน ได้สอนเด็กเล็ก

ห้อง 4 เข้าใจคุณรู้สึกอย่างไร

พี่เลี้ยงบอกว่าการเขียนที่ดีที่สุด คือการเอามาจากเรื่องเล่า ช่วยกันเล่าแบบมีส่วนร่วม ขอให้พูด(เล่าไปเรื่อย จากความจำ) ขอให้เขียนแบบต่อ ๆ อย่าให้เป็นข้อ ต่อกันไปเรื่อย สามารถสรุปคำตอบของแต่ละคนได้ดังนี้

- 1)เปลี่ยนแปลงงานที่ได้รับผิดชอบทุก ๆ ปี, งานลดลงเพิ่มเวลาให้ครอบครัว(สุนันท์ เมืองปาน ผัง 20)

กิจกรรมเท้าชิด

ในการเล่นกิจกรรมเท้าชิดจะมีเชือกสองเส้น มีความยาวประมาณ 15 เมตร นำมาวางให้ขนานกัน เส้นหนึ่งเป็นจุดเริ่มต้นเส้นหนึ่งเป็นเส้นชัย โดยมีกติกาการเล่น คือ ให้ทุกคนยืนเท้าชิดกันและเดินให้ถึงเส้นชัยโดยเท้าไม่หลุดจากกันและเหยียบเส้นชัยพร้อมกันทุกคน ถ้าเท้าหลุดจากกันจะมีเสียงนกหวีดและให้เริ่มใหม่ ระหว่างกิจกรรมที่เสียงจะมีคำถามเป็นระยะ โดยประเด็นคำถามแรก ถามว่าความรู้สึกแรกก่อนเริ่มเล่น ผู้เล่นตอบว่า นึกว่าง่าย บางคนกังวลคิดว่าจะเริ่มยังไง ส่วนบางคนกลัวร้อน อีกส่วนหนึ่งคิดว่าคงไม่ง่าย

เมื่อเริ่มเล่นก็เริ่มหาอุปกรณ์หาตัวช่วย ลองผิดลองถูกอยู่หลายวิธีเมื่อวิธีแรกไม่สำเร็จก็มีคนเสนอ(แปะ)ให้ลองวิธีใหม่ แต่ไม่มีใครเชื่อฟัง เพราะเสียงไม่ดังพอต้องเชื่อคนเสียงดัง บางคนแอบถือทำตามความคิดของตัวเองเชื่อตัวเองมากกว่าเชื่อคนอื่น มีคนใจร้อนไปไม่พร้อม และมีข้อจำกัด ในเรื่องของวัย ความสูง และเพศ

ตอนพลาดแต่ละคนคิดว่า ok แล้ว แต่ก็รู้สึกที่สามารถเริ่มต้นใหม่ได้ เข้าใจ แอบคิดในใจว่าต้องเหนื่อยอีกแล้ว ไม่อยากทำใหม่ บางคนโทษว่าพลาดเพราะกติกาไม่ชัด/ไม่มีข้อตกลงร่วม บางคนโทษเพื่อนว่าเพื่อนกระแทก บางคนยอมรับว่าเข้าใจผิดเพราะไม่ได้ฟังกติกา

เมื่อเริ่มใหม่ตอนท้าย ๆ ทำให้แต่ละคนเกิดทักษะ มีการสื่อสารที่ชัดเจน ความพร้อมเพรียงมากขึ้น ทุกคนมุ่งมั่นตั้งใจมากขึ้น ระมัดระวังกันมากขึ้น มีสมาธิมากขึ้น นิ่งมากขึ้นยอมฟังเพื่อน/ผู้นำมากขึ้น

ระหว่างการเล่นจะเกิดผู้นำขึ้นมาโดยไม่ได้มีการเลือก ผู้นำจะสถาปนาตัวเองมีเสียงดังมองเห็นความเป็นไปได้ มีการสาธิต ทดลองทำ บุคลิกเหมาะสม เมื่อมีผู้นำการเล่นดูจะเป็นระบบมากขึ้น ทุกคนตั้งใจ มุ่งมั่นให้สำเร็จ ผู้นำต้องเสียสละ มีการวางแผนและบอกแผนกับทุกคน

ปัจจัยให้ความสำเร็จ

การทำงานต้องมีการวางแผนอย่างเป็นกระบวนการ ต้องมีเป้าหมายและช่วยเหลือกันเพื่อไปถึงเป้าหมาย มีการตัดสินใจที่ดี การปรับเปลี่ยนบทบาท การเสียสละตัวเอง การอดทน ความจริงใจ ความมุ่งมั่น การให้อภัย การให้โอกาส การช่วยเหลือกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน รู้จักความเป็นผู้นำ – ผู้ตาม มองปัญหา/สถานการณ์แล้ววิเคราะห์ให้ออกตระหนักทุกบทบาท – ทุกหน้าที่ล้วนสำคัญ

เมื่อเล่นเกมเท้าชิดเสร็จก็ได้เวลารับประทานอาหารเย็นพอดี
เกมเก้าอี้ และดนตรี

ความรู้สึกตอนรับโจทย์ เกือบทุกคนคิดว่าการเล่นเก้าอี้ดนตรีต้องแย่งที่นั่งกัน (มีเก้าอี้, เสียงเพลง, คนเล่น, เอาเก้าอี้ออก, มีกรรมการ, มีเพลง) พอเพลงจบรื้อหยุดแต่ละต้องหาที่นั่ง แต่มาคิดได้ตอนสุดท้ายแล้วว่าสิ่งที่แต่ละคนเข้าใจนั้นมันผิด ปัจจัยส่งผลต่อความคิด ก็คือประสบการณ์, ความเคยชิน, สิ่งที่เคยเห็น เดิม ๆ ที่ผ่านมา ทำให้สรุปและตัดสินใจผิด เมื่อมองเห็นเก้าอี้ มีเพลงมีคนเล่น

อ. หรน : การตัดสินใจที่เราคน ดูให้นาน ๆ เราอย่าด่วนตัดสินใจอะไร อย่ายึดติดกับกรอบ ควรคิดให้ไกลมากกว่าเดิม คิดไม่เหมือนเพื่อนบ้าง ว่าจะเป็นอย่างไ

เชษฐ : มีเรื่องเล่า มีครูอนุบาลสอนเด็กทุกวันช่วงเช้าเด็กคนนี้จะมาสวัสดิ์ แล้ววันหนึ่งเด็กก็มาน้ำลายใส่ทุกวันผ่านไปเมื่อประชุมผู้ปกครองผู้ปกครองก็บอกว่าไม่มีเรื่องดี เข้าห้องเรียนเด็กก็มาน้ำลายอีก วันหนึ่งเด็กก็มาถามครูว่ารู้มั๊ยทำไมเขาถึงอย่างนี้ เพราะเค้าดูสารคดีมาว่าชนเผ่าหนึ่งเค้าแสดงความรักกับผู้คนโดยการถ่มน้ำลาย ครูก็เลยคิดว่าที่ผ่านมามีคนถ่มน้ำลายใส่เด็กเล็ก ๆ ไปแล้ว

การเรียนรู้ชุดใหม่ นอกกรอบ ตรงกันข้ามAcross thinking และ(I'll have the new innovation) ฉันจะสร้างนวัตกรรมใหม่

ขั้นตอนต่อไปคือการเรียนรู้ซึ่งกันและกันดำเนินกิจกรรมโดย ครูชะอุ่ม (สายธารชีวิต)
 สำนวน “คบคนให้ดูหน้าซื้อผ้าให้ดูเนื้อ, ดูช้างให้ดูหางดูนางให้ดูแม่ดูให้แน่ต้องดูทั้งแม่และนาง”

ส่งดวงใจฉันมาใกล้เธอ

ด้านร้าย คบคนผิด ทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ร้ายแรง เสื่อมเสียชื่อเสียงทั้งที่ทำงานและวงศ์ตระกูล
ผลสุดท้ายความจริงปรากฏ ทุกอย่างก็กลับมาเป็นอย่างเดิม

2 ปีที่ผ่านมา มีความสุขกับการทำงาน ครอบครัวอบอุ่น ได้ทำหลายอย่าง ได้ช่วยเหลือคนพิการ ไปเที่ยวต่างจังหวัด สอนนักเรียนให้เป็นคนดี
ฝันว่าอยากย้ายกลับไปสุราษฎร์ แต่ยังไม่ได้อาย
ทุกข์ที่ไม่ได้วิทยฐานะ เพราะเพิ่งกลับมาทำงาน เงินเดือนน้อยกว่าคนอื่นทำงานพร้อมกัน

ผอ.กุหลาบ โรงเรียนบ้านผัง 2๐

ทบทวนเหตุการณ์ ดี-ร้ายในอดีต

ด้านดี เชื่อฟังพ่อแม่ รักพี่น้อง มองโลกในแง่ดี (คิดเชิงบวก) มีเพื่อนดี

ด้านร้าย โดนด่า - แต่ก็ทำให้เกิดความมานะ

2 ปีที่ผ่านมา มีความสุขจาก 1) เพราะสอบ ผอ. ได้ 2) มีโอกาสได้เรียนต่อตามที่ตั้งใจ
3) ได้พาแม่ไปในที่ที่ตนอยากไป (เที่ยว/ซื้อของ/ตกปลา/กินอาหารนอกบ้าน) 4) พี่น้องทุกคนมีความสุข
2 ปีที่ผ่านมา มีความทุกข์ จากการทำงานคือทำงานไม่ค่อยทัน

แอล สายใจ คงปิ้ง : โรงเรียนบ้านผัง 2๐

เรื่องดีและเรื่องร้าย เป็นคนพูดน้อย เพราะคิดว่าเมื่อตอนเป็นเด็กโดนดุดบ้อย ชีวิตอยู่ในกรอบ
เลยคิดว่าไม่ใช่เป็นเรื่องที่ไม่ดี แต่สิ่งนั้นทำให้เราใจเย็น ไม่ก้าวร้าว แต่จะไม่ค่อยพูด สิ่งนี้ถือว่าไม่ค่อยดี

ความสุข สุขที่ได้ดูแลคุณปู่อย่างใกล้ชิด แม้ขณะที่ท่านยังนั่ง, ท่านข้าวได้เอง จนกระทั่งช่วยตัวเองไม่ได้ ตลอดเวลาที่ดูแลท่านมีความสุขจนวินาทีสุดท้ายที่ท่านจากไป คิดว่าหากวันนั้นไม่ได้ดูแลท่าน วันนั้นคงไม่มีความสุข

ความทุกข์ ไม่เคยบอกรักคุณคุณพ่อคุณแม่ มีแต่การกระทำอย่างเดียว

นางสุนันท์ เมืองปาน : โรงเรียนบ้านนิคมพัฒนาผัง 2๐

อดีตด้านดี ดิฉันมีความสุขใฝ่ฝันว่าอยากเป็นครูตั้งแต่เด็ก ๆ ตอนเรียนก็เรียนมาทางนี้ เริ่มทำงานที่แรกก็เป็นครูอยู่หาดใหญ่ประมาณ 2 ปี วันหนึ่งเพื่อนโทรมาบอกว่า แถบ้านที่สตูลเขาเปิดรับสมัครพนักงานราชการตำแหน่งครูสอนคณิต ดิฉันดีใจมาก ลางานมาเพื่อสอบ ผลสอบได้ ได้ทำงานและได้มีครอบครัวที่อบอุ่น มีลูกที่น่ารัก ต่อมาได้บรรจุเป็นครูนี้คือความหวังอันสูงสุดแล้ว

ด้านร้าย ตอนมาทำงานหาดใหญ่อยู่แปดเดือนหนึ่งค่าไฟขึ้นแพงมากกว่าปกติจาก 200 กว่า เป็น 840 บาท ตกใจมาก ก็ไปตามการไฟฟ้ามาตรวจปรากฏว่าหม้อสลัดกับห้องตรงข้ามแต่เค้าก็ไม่ดำเนินการอะไรให้ เราก็ไม่เสียจนเขาตัดไฟ เจ้าของห้องเขาก็มาไต่ถามว่าทำไมไม่จ่ายเคลียกันไม่ลงตัว เราก็ขนของออกจากห้องตรงกับที่เราย้ายกลับบ้าน เพราะสอบครูได้

ความสุข 1) ได้สอนเด็กที่อ่านไม่ออก ให้อ่านออก 2) มีลูกที่น่ารัก มีครอบครัวที่เป็นสุข 3) ครอบครัวมีอาชีพที่มั่นคง 4) ได้เป็นข้าราชการครูตามตั้งใจหวัง 5) งานที่ได้รับมอบหมายประสบผลสำเร็จได้รับความชื่นชมจากเพื่อนร่วมงาน 6) ทำความดี พยายามคิดในสิ่งที่ดี ทำทุกอย่างให้ออกมาดี ไม่ว่าสิ่งนั้นจะยากสักเพียงใดก็จะพยายามให้มันออกมาดี

ความทุกข์ 1) ทุกข์เวลาที่พูดกับคนบางคนด้วยคำพูดไม่ค่อยดี ทำให้เขารู้สึกไม่สบายใจ
2) ทุกข์ตอนที่ทำไม่ดี

กิจกรรมวันที่ 2 เข้าวันนี้ 14 ต.ค. 54

เล่นเกมเรียงลำดับตามอายุราชการ และวัน/เดือน/ปีบรรจุ และ เกมผึ่งเปลี่ยนรัง รังเปลี่ยนผึ่ง
เช่น รัง 3 ผึ่ง 5 ย้อนทวนว่าทำอะไรไปบ้างเมื่อวาน

กระบวนการอบรมครั้งนี้ PLAY AND LEARN (เล่นและเรียน)

ช่วงบ่าย

เกมให้นอนบผ้าที่ปูไว้ให้ทุกคนนอน กติกา คือให้ทุกคนปิดเสียงโทรศัพท์มือถือ เพื่อป้องกัน
เสียงรบกวน พี่เลี้ยงให้นอนพักผ่อนกายาพร้อมพูดเบาเพื่อให้ผ่อนคลาย

สรุปเรารู้จักขั้นตอนของ วิทยาการเป็นผู้จัดกระบวนการ สร้างพลัง ที่มีอยู่เราเอาออกมาให้
เห็นใช้ให้เกิดประโยชน์ การเรียนรู้ให้มากกว่าเดิม เรียนรู้ตัวเอง

กิจกรรมกล่อง 4 ทิศ

มี 3 ลักษณะคือ ลักษณะการแสดงออก

- การแสดงออกตามธรรมชาติ : ตัวตน แบบที่เราเป็นตัวตนเรา
- การแสดงออกตามที่สังคมอยากให้เป็น ตามบทบาทหน้าที่ในสังคม
- การแสดงออกตามที่เราอยากจะเป็น

ทิศเหนือ (กระทิง) อารมณ์

จุดแข็ง/ลักษณะเด่น : บุคลิกดี กล้าได้กล้าเสีย ลงมือทำไม่ลังเล ทำอะไรรวดเร็วเด็ดขาด รัก
ความท้าทาย รักพวกพ้อง ความยุติธรรม ชอบนำ มุ่งมั่น กระตือรือร้น ตรงไปตรงมา เปิดเผย รัก
อิสระ ชอบยืนยันสิทธิของตนเองและกลุ่ม **สิ่งที่ควรปรับปรุง** : ใจร้อน ขาดความรอบคอบ มอง
ทุกเรื่องเป็นเรื่องแข่งขัน ชอบเอาชนะ ถูกลดเป็นใหญ่ ชอบโต้แย้ง หงุดหงิดง่าย ใช้อารมณ์อยู่เหนือ
เหตุผล ถ้าได้รับคำวิจารณ์จะโกรธ ปกป้องตัวเอง โจมตีคนอื่นได้ง่าย ชอบผลักดันให้มีการตัดสินใจ

ทิศใต้ (หนู) ความรู้สึก

จุดแข็ง/ลักษณะเด่น : ใส่ใจในความรู้สึกของคน เข้าใจความรู้สึกของคนอื่นได้เร็ว ช่วยเหลือผู้อื่น
รับฟังเรื่องของคน ให้กำลังใจเป็นที่พึ่งที่พิทักษ์ ซื่อไว้วางใจคน เปิดโอกาสให้คนอื่นมีส่วนร่วมในการ
ทำงาน เป็นเพื่อนนำไว้วางใจ มองโลกในแง่ดี เป็นนักประสานงานที่ดี นักไกล่เกลี่ยที่ดี รักสันติ

สิ่งที่ควรปรับปรุง : ขี้เกรงใจ ไม่กล้าตัดสินใจ ไม่ยืนยันสิทธิของตน ไม่กล้าปฏิเสธ หรือขัดแย้ง
เมื่อมีความเห็นที่แตกต่างลงเลืดกัังวล ลำบากในเมื่ออยู่ท่ามกลางความขัดแย้ง ไว้วางใจคนง่าย ไม่
มั่นใจในตนเอง เก็บกด อ่อนไหว

ทิศตะวันออก (เหยี่ยว) ความคิด

จุดแข็ง/ลักษณะเด่น มีความคิดสร้างสรรค์ คิดเร็ว มีจินตนาการ มองการณ์ไกล มีไหวพริบ (มอง
เน้นเป้าหมายในอนาคต) ชอบทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น ชอบของแปลกใหม่ มีโครงการใหม่ ๆ เสมอ
คิดนอกกรอบ ยึดหยุ่นสูง ไม่ยึดติด รักการเรียนรู้ **สิ่งที่ควรปรับปรุง** : เบื่อง่าย คิดมากแต่ไม่
ค่อยทำ สมาธิสั้น ขาดความอดทน ขาดความรอบคอบ รู้ไม่ลึก ไม่อยู่กับปัจจุบัน ไม่ลงรายละเอียด

ให้ความสำคัญกับความคิดมากกว่าข้อมูล ช่วงแรกจะกระตือรือร้น ช่วงหลังหมดไฟ เพื่อ ๆ ตามความคิดไม่ทัน คิดเป็นอย่างเดียว (ฉายฉวย)

ทิศตะวันตก (หมี) เหตุและผล

จุดแข็ง/ลักษณะเด่น : : ใฝ่รู้ เก็บข้อมูล รอบคอบ สุขุม ลงรายละเอียด มีหลักการ ขั้นตอน นักวิเคราะห์ ยึดตรรกะความเหมาะสม ทำอะไรเอาจริงเอาจัง ต่อเนื่อง ทำอะไรลงลึก มีโลกส่วนตัวสูง รับผิดชอบสูง รักษาตึกคำพูด สิ่งที่ควรปรับปรุง : คือ เอาแต่เหตุผลส่วนตัว ยอมรับคนอื่นยาก ไม่ค่อยยืดหยุ่น ยึดติดในหลักการสูง คิดในกรอบ ตัดสินใจช้า เย็นชา เก็บตัวไม่ยุ่งกับใคร มองข้ามเรื่องความรู้สึก คาดหวังสูง กลัวความผิดพลาด

โจทย์ ให้ดูว่าอันไหนตรงกับตัวเรามากที่สุด แล้วให้ไปเข้ากลุ่มนั้น และแลกเปลี่ยนถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึง ทิศที่เราเลือก สรุป ก็คือ

กลุ่มกระทิง (เหนือ) ประกอบด้วย : ทรงโฉม พงศ์ศิลป์ เจริญ มนัส ก๊ะเชื้อ

กลุ่มหมี (ตะวันตก) ประกอบด้วย : แอน ปอง ตุ่ม(รัชนิ) แพ็ต เป้า ดา ทิพย์ (สับสน) ยา

เหยี่ยว(ตะวันออก) ประกอบด้วย : สมทรัพย์(หน่อง), พิมล โชติพานิช(แป๊ะ)

หนู (ใต้) ประกอบด้วย : แอ๊ด(สุภรณ์) พงศาปาน, สวาท บุญรัตน์, พัชรี หลงกาสา, เสาวลักษณ์ จันทบุรี, สิริรา สิริพร, อารยา มรรคาเขต, เบญจวรรณ ขนทสุวรรณ, สายใจ คงปิ่น, สุพรรณิ พฤกสุวรรณ, ยัสมี พันหวั, ณฤทธิ จุริรัตน์ แคยิหวา(ตุ้ม), เหมรา ชันจันทร์แสง, ชุติมา ศรีงาม(ซู), สุนันท์ เมืองปาน(นันท์)

นานาสาระ

กระทิง : มีใครเคยวิจารณ์บ้าง(ที่ถูกวิจารณ์หนัก ๆ ที่หนัก ๆ แค่ว่าใจร้อน โรงเรียนน้ำท่วม ได้ของไป 8 แสนบาท แต่ให้มาได้ 275,000 บาท โดนตัดกลุ่มคนทีนี้ถ้าโดนวิจารณ์ แรก ๆ ก็รู้สึกที่ไม่สบายใจ ยิ่งเป็นที่สาธารณะ ยอมไม่ได้ ปีที่แล้วฝัง 20 น้ำท่วมเยอะมาก อนุบาลควนโดนได้รับบ่นน้ำท่วมเหมือนกัน 1.3 ล้านเหมือนกัน น้ำท่วมโรงเรียน คอมพิวเตอร์ 10 กว่าเครื่องเสียหาย แต่โรงเรียนได้รับงบประมาณ สร้างถนน ปูกระเบื้อง

เหตุการณ์ระหว่างหนูและกระทิงที่บ้างมัยที่เป็นปัญหา

พี่แดง+ พี่มนัส : ประเด็นว่าป่าแดงพอเค้าพูดอะไรก็จะขึ้น ไม่ว่ามีเรื่องอะไร ครุมนัสชอบแหย่ คือมีทุกวัน เหตุที่ถามแบบนี้อยากให้

แพ็ตตี้ : หมีเล่า ทำไม เล่าเรื่องตัวเอง ไม่ฟังความคิดเห็นของคนอื่น ตอนนี้นำกำลังสร้างบ้านที่สุราษฎร์ เลือกทุกอย่างประตุน้ำต่างไว้ทั้งหมด พอไปดูไม่ได้ตามที่ตัวเองต้องการ ก็กลับไปหาใหม่ จนได้ตามที่เค้าต้องการ ต้องให้ได้ตามสเปก

กุหลาบ : ซ้อมโน้ตบุ๊ก ก่อนซื้อและเก็บรายละเอียดทุกอย่างตัดสินใจช้า นี่คือเหตุผลของความเป็นหมี ต้องรอข้อมูลก่อนกลัวความผิดพลาดคิดมาก เหตุน้ำท่วมที่ละงู และต้องไปประชุมคือน้ำมันจะหมด โทรศัพท์เงินจะหมด น้ำก็ท่วม แก้ปัญหาโดยการจอดรถที่โลตัส ไปประชุมที่สตูล

แป๊ะ : คิดเร็ว เบื่อง่าย ไม่ยึดติด เหตุการณ์ที่ยืนยันว่าเบื่อง่าย

หนูพูด คือแป๊ะชอบให้คนอื่นพูดแทน เพราะเค้าเบื่อง่าย มากับเค้าทุกวัน กว่าจะถึงโรงเรียนจะแวะข้างทางซื้อของ หาของกินขบเคี้ยวและโทรศัพท์บ้าง

สรุป

1. เราอยู่ด้วยกัน เราต้องรู้จักให้ลึกซึ้งซึ่งกันและกัน เรื่องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ คือเหยี่ยว ในองค์กรของเราต้องเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ ในจุดด้อย ต้องมีการหมุนเป็นกงล้อ 4 ทิศ เปลี่ยนแปลงได้ รู้จักเพื่อนร่วมงานให้ลึกถึงนิสัยใจคอ รู้จักซึ่งกันและกัน การทำงานร่วมกันเพื่อตอบโจทย์เป้าหมาย

2. สะท้อนความรู้สึก เพื่อการทำงานของเราองค์กร โคกประดู่ รู้ว่ามีแนวทางแผนการทำงานที่ถูกต้องต้องใช้สมาธิและองค์ประกอบของความเป็นทีม การเข้าถึงเส้นชัย ถ้าเรายังตัดสินใจแบบเดิม ๆ อยู่ เราก็อยู่ไม่ได้ ถ้าเราไม่คิดเหมือนตอนทำเท่าขีด กระบวนการเรียนรู้ เราอย่าเรียกร้องให้คนอื่นเปลี่ยนแปลง เราควรที่จะเรียกร้องเพื่อจะเปลี่ยนตัวเองและนำไปสู่การทำงานร่วมกัน มีใครอยากแลกเปลี่ยนมั้ย

พินัส : ผมไม่ค่อยอยากจะพูด ถ้าพูดเดียวจะเกิดอารมณ์ แต่ละโรงเรียน ครูที่เค้าอยู่ด้วยกันมานานอยู่แล้ว ผู้บริหารมาใหม่ต้องปรับตัวเข้าหาลูกน้อง และลูกน้องก็ต้องปรับเข้าหาผู้บริหารด้วย

บังอร : กิจกรรมนี้ทำอะไร ตอนนี้อาจจะรู้กันหรือยัง เหตุเพราะเราอยากทำให้เขาให้เป็นเรา เราควรจะทำให้เราให้เป็นเรา เราควรยอมรับตัวเราเองให้ได้ก่อนที่จะเปลี่ยนคนอื่น ต้องเรียนรู้

อ.หุดดิน : วางคนให้ถูกงาน การสร้างทีม อย่าทำให้เขาให้เป็นเรา แต่จงทำให้เขาให้เป็นเรา การที่เบื้องหลังที่จะให้คนทำงานเราต้องรู้จักคนก่อน ใช้คนให้ตรงกับงาน(Put the man on the right job) สำคัญมาก ทุกคนที่ความต่าง การปรับตัวเท่าทันสถานการณ์ และลดอัตตา(Ego) ที่จะทำให้เรารู้จักกันอย่างลึกซึ้ง ซี 6 ตัว

1. การประสานความสัมพันธ์ร่วมกับคนอื่น ทำงานเป็นทีมได้(Combination)
 2. กระบวนการคิดวิเคราะห์ (Came Subject)
 3. การเป็นประสาน Communication
 4. การคิดอย่างสร้างสรรค์ Cribial thinking
 5. Carecr
 6. Crentivity
- ICT เทคโนโลยี

กิจกรรมเข้าวันที่ 15 ตุลาคม 2554

วิทยากรให้แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม(ตามโรงเรียน) เล่นเกมตัวต่อมหาสนุก โดยแบ่งบทบาทหน้าที่

- 1) คนดูแบบ 1 คน 2) คนรับสาร(รับจากคนดูแบบคนที่ 1) 1 คน 3) สังเกตการณ์ 1 คน
- 4) คนที่เหลือปฏิบัติการทำงาน โดยมีกติกาว่าห้ามพูด ห้ามแสดงท่าทาง ทำได้แค่ส่ายหน้า และพยักหน้าเท่านั้น

ภารกิจ ให้ทำตามแบบให้ถูกต้อง (หุ่นยนต์)

จากการเล่นเกมตัวต่อมหาสนุกทำให้ได้อะไรมากมาย ที่ทำให้รู้ว่าการจะทำอะไรให้สำเร็จนั้นจะน้อง วางคนให้เหมาะกับงาน เลือกคนตามความสามารถ อย่าเลือกคนตามความเคยชิน สามารถลด เพิ่ม เปลี่ยนได้ การเข้าใจที่ตรงกัน (มี Concept เดียวกัน) การสื่อสารในทีม การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น เชื่อมั่นในทีมและตัวเอง และที่สำคัญ ต้องมีการตรวจสอบเป็นระยะ(ต้นทาง

กลางทาง ปลายทาง) กำกับและติดตาม ปรับเมื่อไปไม่ได้ ไม่มองข้ามจุดเล็ก ๆ ลองใหม่(เป้าหมายเดียวกันวิธีการอาจต่างกัน) ถอดบทเรียนเป็นระยะ

*** ผลการตัดสินใจ** ผู้ทำถูกต้องตามแบบ คือ โรงเรียนวัดหน้าเมือง
สรุปที่ได้ โดยถามทีละกลุ่มความสำเร็จเกิดจากอะไร

โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 : ถูกว่าภายในกลุ่มลดบทบาทบ้างมัย ไม่แน่ใจว่าวางคนผิดหรือไม่ คนอายุน้อย ความจำเร็วแต่สั้น ตำแหน่งของผู้สื่อสารถูกลดเพราะคนในกลุ่มไม่ให้ความสำคัญ จะดูและเชื่อแต่คนสังเกตการณ์ สิ่งที่ไม่มอง และต้องเห็นระบบการสื่อสาร

ครั้งที่ 1 ต่างจากตอนที่ 2 อย่างไร

นันท์ : ความสำเร็จ คือ ผลของงาน จุดมุ่งหมายคืองานของเรา พามองย้อนกลับไปสู่กิจกรรม เรื่องต่าง ๆ ตั้งแต่วันแรก รู้จักตัวตนผ่านงล้อ 4 ทิศ ทุกอย่างหายหมดหรือไม่ เข้านี้ทุกคนกลับไปสู่ที่เดิมหรือไม่ อยากให้มีความสำคัญต่อการทำงานเป็นทีม การคุยรายละเอียดกันน้อย ทำให้พื้นที่น้อย ถึงสมัครสิ่งใหม่ก่อนคนอื่น คือเป็นคนสังเกตการณ์

โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 : คุยกันของเรา มีขนาด ใหญ่กลางเล็กและบอกสีมาด้วยงานก็เร็วกว่าครั้งแรก ผู้สังเกตเร็วมาก ผู้รับสารถูกลดบทบาทลงไปพื้นที่ ช่วงแรกดูแบบ ครั้ง 2 วางแผนการทำงาน

บังอร : ผากข้อคิดพวกเรา 3 วันนี้เราได้เล่นเราได้สนุก หัวใจ 4 ห้องคือความเป็นมา วันที่ 2 แยกกันอยู่ทำให้เห็นว่าเราเป็นอย่างไร แก้อ้อและดนตรีทำให้เรารู้ว่าติดกรอบกันมากสายธารชีวิตคือการเปิดใจ คนเราการที่พบกันคือวงแหวน ที่ไกลและใกล้ ว่าดีหรือไม่ เพ้าชิด คือดูผลของงานทำสำเร็จ และการมีส่วนร่วม งานจะล่มหรือไม่เราควรอยู่ร่วมกัน งล้อชีวิต ทำให้เรารู้จักตัวเอง ตัวต่อมหาสนุก ทำให้กระบวนการวางแผนเกิด การทำงานร่วมกัน ไม่เกิดความขัดแย้ง ธงของเราคือเด็ก การทำงานร่วม คน 1 คน ทำได้หลายงาน

อ.หุดดิน : การเปลี่ยนแปลงท่ามกลางความเคยชิน คือต้องการเปลี่ยนไปสู่คุณภาพ แม้จะมีการเทรนนิ่งหลายครั้ง แต่เราไม่ได้กลับมาใช้คือเรากลับมาทำวีเดิม ๆ เพราะเรามีจิตใต้สำนึกอยู่เราต้องการยกระดับ เราทำงานตัวต่อ เราขาดการวางแผน ขาดการสื่อสาร ต้องดูความสำคัญ เป็นเรื่องละเอียด ต้องละเอียดมากสิ่งหนึ่งที่เราสังเกตเห็นคือ เราร้อนรนไม่นิ่ง เราต้องการจะพุ่งไปข้างหน้า เมื่อเราเห็นเรื่องของมัน ต้องดูรายละเอียด ละเอียดที่ละนิด ขั้นตอนการวางแผนเป็นสิ่งสำคัญ ผากเราเก็บกระบวนการนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เพิ่มเติมกฎกติกาต้องชัดเจน เพราะเป็นเรื่องสำคัญ ต้องมองคุณลักษณะ ความมีสมาธิ และความนิ่ง การเติมความสุขในขณะที่ทำงานรับความรู้ ดูให้เหมือนกับแปลน ทฤษฎี ความรู้ ต้องใช้ทั้งความสุขทั้งกายและใจ

โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 : ไม่เคยเจอการอบรมเหมือนที่ผ่านมา ที่อื่นรับเอกสาร แล็คเชอร์ กิจกรรมครั้งนี้เรารู้จักได้ใกล้ชิด เหมือนพี่เหมือนน้องใกล้ชิด ทุกกิจกรรมที่ทำลงไปด้วยความคิดและความรู้ สามารถดึงความรู้สึกออกมาได้ และไม่สามารถปกปิดตัวเองได้เลย ประทับใจและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ไปสู่องค์กร ประทับใจกับคำว่า ถูกลดบทบาท

ก่อนกลับทีมพี่เลี้ยงและวิทยากรขอบคุณทุกคนและให้เขียนจดหมายน้อยจากใจผู้เข้าอบรม

2.8 กิจกรรมทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้

ตามตารางเรียนโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จะเรียนวิชาวิจัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ไร่สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันจันทร์และวันอังคาร เวลา 12.00 – 16.00 เรียนวิชาวิจัยสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ส่วนชั้นอนุบาล 1-2 ไม่ได้กำหนดเวลาไว้แน่นอนบุคลากรในโรงเรียนที่เป็นครูผู้สอน มีทั้งหมด 8 คน ทำการสอนโดยวิธีวิจัย ดังนี้ นางเหมรา ชันจันทร์แสง และนางสุภรณ์ พงศา ศาปาน สอนรวมชั้นอนุบาล 1-2 ,นางสายใจ คงปิ่นัง สอนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 นางสุนันท์ เมืองปาน สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, นางประภัสสร สหสินทร์ สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (แทน นายสุรเสดา รักยศ ที่ย้ายไป) นายพงศ์ศิลป์ ละอองรัตน์ สอนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4, นายมนัส พิณสุวรรณ สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนายพิมล โชติพานิช สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การจัดการเรียนการสอนวิชาวิจัยของโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ปีการศึกษา 2554 เริ่มตั้งแต่วันที่ เดือน พฤษภาคม 2554 ถึงเดือน มีนาคม 2555 จัดตารางเรียนโดยวิธีวิจัยให้อยู่ในช่วงบ่ายของวัน จันทร์และวันอังคาร เวลา 12.00 – 16.00 รวมเรียนวิชาวิจัยสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ภาคเรียนละ 80 ชั่วโมง รวมทั้งปี 160 ชั่วโมง

สำหรับภาคเรียนที่ 1/2554 ทางโรงเรียนได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน ได้ถึงขั้นตอนที่ 6 ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับชั้น ส่วนภาคเรียนที่ 2/2554 เป็นการดำเนินการต่อในขั้นตอนที่ 7-10

2.9 กิจกรรมเวทีนำเสนอโครงการวิจัยเด็ก

เวทีนำเสนอโครงการงานวิจัยของนักเรียน “เยาวชนเก่งกล้า...พัฒนาการเรียนรู้สู่ชุมชน” โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จัดขึ้นในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2554 ณ โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 กำหนดเวลา ตั้งแต่ 08.00 - 16.00 น. เริ่มโดยให้ผู้ที่มาร่วมกิจกรรมลงทะเบียน ซึ่งมีนักเรียนที่อาสาสมัครมาทำหน้าที่ตรงนี้รอรับอยู่ นอกจากจะได้รับความร่วมมือจาก 11 โรงเรียนเครือข่ายแล้ว โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ยังได้รับเกียรติจาก ผอ.จำลอง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลมะนัง และครูจากโรงเรียน ผังปาล์ม 3 มาคอยสังเกตการณ์ และผู้มีเกียรติอีกหลายท่าน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนด้วย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน ทำหน้าที่เป็นพิธีกรในภาคเช้าได้กล่าวเชิญทุกท่านที่มาแล้วให้เข้ามาในห้องสมุดซึ่งเป็นที่จัดเวทีนำเสนอโครงการงานของนักเรียนโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 เปิดงานโดยการแสดงของนักเรียนชั้นอนุบาล 1-2 ชื่อชุดการแสดง “โทร.จิก” เมื่อการแสดงสิ้นสุดลง พิธีกรก็เชิญ นางอุทัย สุวรรณโณ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 เป็นประธานกล่าวเปิดงาน ต่อด้วยนายวิโรธ น้ำเย็น ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 8 ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง จ.สตูล พูดถึงบริบทของหมู่บ้านโดยสังเขป และนางสาวกุหลาบ เกลี้ยงชุม ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

เริ่มการนำเสนอผลงานวิจัยของนักเรียน ตามลำดับดังนี้ 1.ชั้นอนุบาล 1-2 ชื่อโครงการ “ไม้เสียบบมหาสนุก” ซึ่งมีนางเหมรา ชันจันทร์แสง และนางสุภรณ์ พงศาปาน เป็นครูผู้สอน มีครูสุภรณ์ เป็นผู้ร่วมนำเสนอกับนักเรียน เริ่มต้นการนำเสนอโดยครูให้นักเรียนแนะนำตัวเองแล้วเริ่มต้น

เล่าถึงกระบวนการทำงานว่าแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แยกผู้หญิงและผู้ชาย แล้วแบ่งหน้าที่กัน โดยเลือกประธาน เลขา และสมาชิก ต่อจากนั้นสร้างข้อตกลงของกลุ่ม คือ ไม่ทะเลาะกัน ไม่เดินแตกแถว ไม่ส่งเสียงดัง สิ่งนี้นักเรียนเจอ ได้แก่ ต้นไม้ไผ่ มด ยุง นก สุนัข ฯลฯ นำสิ่งที่เจอมาแบ่งประเภทได้ 3 ประเภท คือ พืช(ต้นไม้ไผ่ ต้นลองกอง) สัตว์(ยุง มด) และอื่นๆ(กิ้งก่าแมลง รด) สรุปสุดท้ายได้เรื่องไม้ไผ่ คำถามที่เด็กอยากรู้นมากที่สุดคือ ไม้ไผ่ทำอะไรได้บ้าง เด็กๆกลับไปถามผู้ปกครอง(พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย) ได้คำตอบ คือ ทำคั้นเบ็ด ทำเล้าไก่ ทำไม้เสียบ ทำไม้จิ้มฟัน ทำช้อน และสิ่งที่อยากทำมากที่สุด คือ ไม้เสียบ คำถามเกี่ยวกับไม้เสียบ คือ ไม้เสียบทำพยัญชนะได้ไหม / ไม้เสียบทำของเล่นได้ไหม ไม้เสียบทำภาษาอังกฤษได้ไหม และได้เลือกไม้เสียบเพื่อไปทำของเล่นจากไม้เสียบ เช่น ทำดอกไม้ ทำรถ ทำบ้าน ชั้นอนุบาลได้ดำเนินการมาถึงขั้นเลือกสิ่งที่จะทำจากไม้เสียบเท่านั้น ยังไม่ได้ดำเนินการทำจริง

ข้อเสนอแนะและคำถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ (1) อยากทราบว่าใครเป็นคนคิดแบ่งกลุ่มแยกหญิง/ชาย ทำไม นักเรียนตอบว่า คิดกันเอง เพราะผู้หญิงกับผู้ชายชอบทะเลาะกัน ต่างฝ่ายต่างไม่ชอบ (2) ตอนที่ออกไปหาความรู้ ก่อนไปได้ทำอะไรกันบ้าง นักเรียนตอบ ได้ตกลงกันว่า 1)เดินเป็นระเบียบเรียบร้อย 2)ไม่ตะโกนในแถว 3)เจอผู้ใหญ่ต้องสวัสดี 4)ไม่เดินแตกแถว (3)อยากรู้ว่าที่ผู้หญิง/ผู้ชาย ชอบหรือดื้อนั้นเป็นอย่างไร ผู้หญิงตอบว่า ผู้ชายวิ่งไม่หยุด ผู้ชายตอบว่า ผู้หญิงร้ายกาจ (4)คิดอย่างไรในการเลือกที่สำรวจ นักเรียนตอบว่า เลือกที่ใกล้ๆ เพราะอยู่ในโรงเรียน (5)ทำไมไม่เลือกมด ตอบ เพราะมันมีอยู่น้อย (6) คิดกันหรือยังว่าไม้เสียบจะทำอะไรต่อไป นักเรียนช่วยกันตอบว่า ทำพยัญชนะ / ทำบ้าน / ทำรถ / ทำภาษาไทย

การนำเสนอของชั้นอนุบาลได้รับคำชมจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปกครองที่มาร่วมชมเวทีในครั้งนี้นักเรียนนั่งมาก ครูจัดกระบวนการได้ดี ผู้นำเสนอมีความสุขที่ได้ขึ้นเวทีไม่ตื่นเต้น

การนำเสนอโครงการวิจัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การเลี้ยงปลาหางนกยูง โดยครูสายใจ คงปิ้ง เป็นที่ปรึกษา นักเรียนนำเสนอโดยไม่ต้องมีครูประจำชั้นคอยชักถาม มีข้อตกลงเบื้องต้น / บอกบริเวณที่เดินสำรวจ / และเหตุผลที่เลือกปลาหางนกยูง

คำถามจากคณะกรรมการ (1)อยากทราบว่าเรื่องที่สนใจ 16 เรื่อง มีอะไรบ้าง นักเรียนตอบ บ้าน/ต้นไม้/เปิด/ผีเสื้อ ฯลฯ (2)มีวิธีการเลือกเรื่องอย่างไร ตอบ ดอกไม้มีน้อยเลยไม่เลือก / ต้นไม้ไม่มีดอกไม้จึงไม่เลือก (3)ทำอย่างไรจึงทำให้เลือกเรื่องปลาหางนกยูงเหมือนกันหมด (4)ปลาหางนกยูงดีอย่างไร ตอบ เกิดลูกง่าย / สีสวย (5)ทำไมต้องแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ตอบ เพราะเด็กเยอะ วุ่นวาย (6)ทำไมเลือกปลาหางนกยูง ตอบ สีสวย

การนำเสนอโครงการวิจัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ลูกห่านของเล่นจากลูกยาง โดยครูสุนันท์ เมืองปาน เป็นครูผู้สอน เริ่มการนำเสนอโดยนักเรียน แบ่งกลุ่มเลือกปาล์มและยางพารา สรุปเลือกยางพารา เพราะมีคนสนใจมากกว่า คำถามวิจัย คือ ลูกห่านมีส่วนประกอบอะไรบ้าง / ลูกห่านมีประโยชน์อย่างไร / ใครทำลูกห่านเป็นคนแรก / ลูกห่านมีกี่แบบ / ลูกห่านเล่นอย่างไร

คำถามจากคณะกรรมการและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (1)นักเรียนไปหาความรู้ที่บ้าน ตอบ 1 บ้านแพ้วเสนอให้ไปบ้านน้ำพิต (2)ที่สรุปเรื่องนี้เป็นของใคร เพราะอะไร ตอบ เพื่อนเอามาให้ดู (3)ทำไมเลือกเรื่องของเล่นจากลูกยาง ตอบ เพราะลูกยางมีมาก (4)ที่บอกรู้สิ่งต่างๆอย่างลึกซึ้ง คำว่า “ลึกซึ้ง” หมายความว่าอย่างไร (5)กระบวนการที่ทำอยู่นี้ชอบหรือไม่ เพราะอะไร ตอบ ชอบ เพราะได้ศึกษาเรื่องที่ยากจะรู้ (6)เหตุที่สละเรื่องของตัวเองไปเลือกเรื่องเพื่อนเพราะอะไร ตอบ

เพราะเรื่องของเธอเล่นสนุก มีลูกยางเยอะมาก (7)ทำไมเลือกเรื่องนี้ถึง 20 เสียง (8)เชิญชวนอย่างไร ให้เพื่อนเลือกลูกปาล์ม (9)ลูกยางมีมากในช่วงเดือนไหน ตอบ กรกฎาคม – กันยายน

โครงการวิจัยของนักเรียนชั้น ป.3 เรื่อง ขยะ มีครู สุรัสวดี รักชัยศ เป็นครูผู้สอน

นักเรียนนำเสนอเริ่มต้นการเรียนรู้วิชาวิจัย คุณครู ให้นักเรียนบอกว่าชุมชนมีอาชีพอะไรบ้าง เช่น เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ กรีดยาง ตัดต้ายาง แต่สุดท้าย เลือกศึกษาเรื่องขยะ สาเหตุที่เลือกเรื่องนี้ 1)รกรกตา 2)มีกลิ่นเหม็น ผลที่คาดว่าจะได้รับ 1)โรงเรียนสะอาด 2)นักเรียนมีวินัย แหล่งที่มีขยะ 1) โรงอาหาร (มีขยะมากที่สุด 2)หน้าห้องน้ำ 3)บริเวณห้องสมุด 4)ห้อง ป.6 ประเภทของขยะ 1) ขยะมีประโยชน์ เช่น ใบไม้ 2)ขยะที่ไม่มีประโยชน์ เช่น ถูขนม วิธีการจัดขยะ 1)ตัวเองต้องไม่ทิ้งขยะ 2)มีถังขยะเพียงพอ 3)ไม่มีถังขยะเล่น 4)ทิ้งขยะให้ลงถัง 5)ทิ้งให้เป็นที 6)แยกขยะไปขาย 7)นำไปประดิษฐ์เป็นของเล่น

ข้อเสนอแนะและคำถามจากคณะกรรมการ (1)ตอนแรกเสนออาชีพในชุมชนมากมาย ทำไม มาลงที่ขยะ (2)รู้ได้อย่างไรว่าอาชีพตัดต้ายางรายได้มากที่สุด (3)เหตุที่เลือกขยะ เพราะอะไร ตอบ เพราะขยะอยู่ใกล้ตัว เอาขยะไปรีไซเคิล ขยะเยอะ ทำให้โรงเรียนสะอาด ไม่อยากให้ขยะเยอะ

โครงการวิจัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ศึกษาวิธีการขยายพันธุ์ดาหลา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ครู พงศ์ศิลป์ ละอองรัตน์ เป็นครูผู้สอน นักเรียนนำเสนอเริ่มการเรียนรู้ด้วยการสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน 1) ไม่คุยกันในห้องเรียน 2) ไม่วิ่งเล่นกันในห้องเรียน 3) ไม่กินขนมในห้องเรียน 4) ไม่นำโทรศัพท์มาใช้ในห้องเรียน 5) กวาดขยะให้สะอาดอยู่เสมอ 6) ไม่ลักขโมยของผู้อื่น 7) ไม่นำของมีคมมาใช้ สร้างข้อตกลงนอกชั้นเรียน 1) ห้ามกินขนมขณะเดิน 2) เข้าแถวก่อนไปกินอาหาร 3) เมื่อเจอครูต้องทำความเคารพ สิ่งที่นักเรียนสนใจ มีดังนี้ ดาหลา / แมว / ดอกไม้ / สุนัข / อาหาร / จักรยาน / สรุปลือชื่อดาหลา ประโยชน์ของดาหลา 1) บูชาพระ 2) ประดับหน้าหีบศพ 3) จัดแจกัน 4) ทำให้ดินร่วนซุยคำถามจากคณะกรรมการ (1) ก่อนเป็นดาหลา ได้มากี่เรื่องก่อน ตอบ 5 เรื่อง (2) ทำไมจึงเลือกดาหลามากที่สุดตอบ มีประโยชน์มาก (3) ทำอย่างไรเพื่อนจึงเลือกดาหลามากที่สุด

ตอบ เพราะมีมากในโรงเรียน (4) ข้อมูลที่นำมาเสนอ ได้มาจากไหน ตอบ อินเตอร์เน็ต (5) คำถามที่สงสัยเรื่องดาหลา มีอะไรบ้าง ตอบ ดาหลามีสีอะไรบ้าง ดาหลามีลักษณะอย่างไร ดาหลามีประโยชน์อย่างไร ดาหลาใช้ทำอะไรได้บ้าง ดาหลามีกี่ชนิด (6)ก่อนที่จะออกไปสำรวจข้อมูลนักเรียน ทำอย่างไรบ้าง มีวิธีอย่างไร (7)รู้ได้อย่างไรว่าในอินเตอร์เน็ตมีข้อมูลดอกดาหลา ตอบ ถามคุณครู (8)เราสามารถทราบข้อมูลดาหลาได้จากที่ไหนอีกบ้าง ตอบ คุณครู พ่อแม่ (9) ถ้าโรงเรียนไม่มีอินเตอร์จะหาข้อมูลได้จากที่ไหนอีกบ้าง ตอบ แม่ค้า (10)ถ้าจะแม่ค้า จะถามว่าอย่างไร (11)ก่อนไปหาแม่ค้าเราจะสร้างข้อตกลงอย่างไรบ้าง ตอบ เดินไปให้เป็นระเบียบ กำหนดวันที่จะไป ไม่พูดเสียงดังในแถว เลือกหัวหน้าที่จะพาไป โดยเขียนชื่อผู้เราเลือกในกระดาดช ชื่อใครมากที่สุด ได้เลือก เป็นหัวหน้า

การนำเสนอโครงการวิจัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง อนุรักษ์ขนมหลพัฒนาสู่ชุมชน ครูมนัส พินสุวรรณ เป็นครูผู้สอน นักเรียนนำเสนอด้วยข้อตกลงของห้อง คือ แต่งกาย

เรียบร้อย / ไม่นำอาหารเข้าห้องเรียน / นักเรียนต้องอยู่ในห้องเรียน ตลอด / ไม่ส่งเสียงดัง เหตุที่อยากทำเรื่องขนมลา คือ จะได้ทำเป็น / จะได้อนุรักษ์ไว้ / นำไปขายได้

คำถามจากคณะกรรมการ (1) มีวิธีการแบ่งกลุ่มอย่างไร ตอบ แบ่งตามความสมัครใจ ไม่มีข้อกำหนดอะไร แบ่งตามเลขคู่เลขคี่ แต่ไม่มีใครเห็นด้วย แบ่งตามความสมัครใจ แต่ให้ผสมผสานกัน ชาย/หญิง (2)อยากทราบว่ามีข้อตกลงใครเป็นคนคิด ตอบ ทุกคนในห้อง (3)คนที่ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเราจะทำอย่างไร ตอบ ตี (4)อยากทราบเหตุผลในการเลือกขนมลา (5)ขั้นตอนแรกที่ได้เรียนรู้ ได้ไปเรียนรู้จากไหนบ้าง ตอบ บริเวณโรงเรียน (6)ไปเรียนรู้แล้วเจออะไรบ้างตอบ รด / ต้นไม้ / ขยะ (7)นักเรียนจะสานต่อเรื่องนี้อย่างไร ตอบ จะทำขนมลาในเทศกาลเดือนสิบทุกปี (8)ผู้รู้ชื่ออะไรตอบ ทวดจูน (9)ไปหาข้อมูลกันกี่คน ตอบ 3คน (10)ทวดจูนบอกอะไรบ้างตอบ วิธีการทำ / ส่วนผสม (11)กลับมาโรงเรียนทำอย่างไรบ้าง ตอบ บันทึกลง (12)ทำไมไปสำรวจหาข้อมูลเพียง 3คน ตอบ เพื่อนคนอื่นบ้านอยู่ไกล

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการอย่าหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตอย่างเดียว สอบถามข้อมูลจากผู้รู้ เช่น พ่อแม่ / แม่ค้าในตลาด

การนำเสนอโครงงานวิจัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ศึกษาการทำเทียนหอมตะไคร้ ครัวพิมล โชติพานิช ครูผู้สอน นักเรียนนำเสนอจากการสร้าง ข้อตกลงในห้องเรียน ได้แก่ ไม่ส่งเสียงดัง / ไม่นำอาหารมากิน / ไม่ทะเลาะกัน ข้อตกลงนอกห้องเรียน ได้แก่ ไม่ส่งเสียงดังขณะเดิน / ไม่แตกแถว หน้าที่ของคนที่ในกลุ่ม คือ ประธานต้องดูแลสมาชิกในกลุ่ม สิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ การนำไปไม่ไปใช้ประโยชน์ / ป้ายชื่อ / การเลี้ยงหมู ปลา ไก่ / ทำที่ล่องแก่ง คำถามวิจัยเกี่ยวกับการทำเทียน 1)วิธีทำ ทำอย่างไร 2)รูปแบบใดเทียนจะอยู่ได้นานที่สุด 3)ใช้อะไรทำแบบพิมพ์ 4)ทำแล้วเอาไปขายที่ไหนคำถามเกี่ยวกับการใช้ตะไคร้ผสมในการทำเทียน 1)ใช้ส่วนใดของตะไคร้ 2)ใช้ตะไคร้ชนิดใด 3)ใช้ตะไคร้จำนวนเท่าใด 4)นำตะไคร้มาจากไหน

คำถามจากคณะกรรมการ (1)ตอนแรกในการเลือกทำอย่างไร มีวิธีการอย่างไร ตอบ ตอนแรกเลือก 2 อย่าง คือ รูปตะไคร้ และ เทียนหอมตะไคร้ ใช้วิธีการโหวต เลือกเทียนหอมตะไคร้มากที่สุด (2)เทียนหอมตะไคร้ ทำแล้วมีประโยชน์อย่างไร ตอบ ทำของชำร่วย / ประดับบ้าน (3)อยากทราบวิธีการแบ่งกลุ่ม ตอบ จับฉลาก แบ่งเป็นเลข 1-4 ได้ 4 กลุ่ม (4)เสนอวิธีการไหนอีกในการแบ่งกลุ่ม ตอบ แก้วอีดนตรี แต่ไม่มีใครเห็นด้วย จึงจับฉลาก (5)ใครเป็นผู้กำหนดบทบาทของกลุ่ม (6)ใช้วิธีใดเลือกประธาน ตอบ เสนอตัวเอง (7)เลือกประธานอย่างไรตอบ มีความรับผิดชอบ / มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคณะครูแต่ละโรงเรียน

1.ผอ.สมาด มินขาว เพิ่มเติมดังนี้ การตัดสินใจของเด็กไม่ควรใช้การยกมือ ต้องใช้เหตุผล จึงจะเป็นการเรียนรู้แบบวิจัย เรื่องคำถาม ส่วนใหญ่ครูกำหนดเอง ต้องทำให้ทุกคนมีส่วนร่วม ต้องทำตามกระบวนการ วิจัยที่ทำได้ไม่ใช่เรื่องที่รู้แล้ว จะต้องเป็นเรื่องที่อยากรู้เอง เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

2.ผอ.สิริ เค้นเป็น ชมเชยนักเรียนชั้นอนุบาล ดูเป็นธรรมชาติ เห็นกระบวนการ แตกต่างจากโรงเรียนอื่น ชั้นอื่น ๆ ยังมีกระบวนการที่ไม่ชัดเจน ต้องย้อนไปดูกระบวนการ 10 ขั้นตอน

3.ผอ.จรรีรัตน์ แคนยหา จากที่สังเกต นักเรียนชั้น ป.3 -ป.6 จะทำอะไรต่อ เพราะได้คำตอบมาหมดแล้วซึ่งผิดกระบวนการ 10 ขั้นตอน เด็กทำข้ามขั้นตอนหรือไม่

4.จากครูโรงเรียนบ้านบ่อหิน ผู้ทรงคุณวุฒิต้องถามให้ละเอียด ยังเป็นการขีดเส้นให้เด็กเดิน โรงเรียนบ้านบ่อหิน กับโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก จะเหมือน ๆ กัน ส่วนโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 จะดีกว่าหน่อย เด็กจะนิ่งกว่า ควรให้เด็กศึกษาหาความรู้จากผู้รู้ทุกบ้าน ไม่ใช่แค่บ้านเดียว ต้องให้เด็กได้ทำเอง

5.ครูโรงเรียนบ้านบ่อหิน เด็กจับประเด็นไม่ค่อยได้

6.ครูโรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก เด็กไม่เข้าใจคำถามจากคณะกรรมการ

7.คุณบุหลัน โรงเรียนที่ยังไม่พร้อมให้เลื่อนออกไปก่อน หรือนำเสนอเท่าที่ได้ ไม่ต้องรีบเพิ่มอะไร เพราะจะทำให้เกิดข้อผิดพลาด จากการฟังวันนี้ เด็กไปถึงชั้นศึกษาไปแล้ว เน้นให้เด็กมีความสุขในการเรียนรู้

8.พีไท เห็นว่างานส่วนใหญ่เป็นงานขอครู เด็กทำเสร็จแล้ว ได้เท่าไร เอาเท่านั้น อยากให้ครูให้ออกาสนักเรียน

9. ครูจุ เด็กเกิดทักษะ กล้าคิด กล้าทำ ชั้นอนุบาลมีทักษะการพูดดี ส่วนระดับชั้นอื่น ๆ ไม่แตกต่างจากโรงเรียนอื่น

10. ถามครูโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ทำไมเด็กถึงนิ่ง ตอบ ชั้นอนุบาล อยู่ที่เทคนิคการตั้งคำถาม ทำอย่างไรไม่ให้เด็กเครียด ชั้น ป. 1 มีสมาธิในการซ่อม ไม่มีการออกกลางคัน ซ่อมสม่ำเสมอ ชั้น ป. 5 ให้เด็กนั่งสมาธิก่อนทำวิจัย ทำให้เด็กมีความสนใจ

11.ผอ.กุหลาบ กล่าวขอบคุณคุณครูโรงเรียนพัฒนาผัง 20 ทุกคน ทุกคนทำดีที่สุดแล้ว มีความพอใจ โดยเฉพาะ ป.4 และ ป.5 ที่ทำได้ดี นักเรียนทำเองทั้งหมด

สรุปเฉพาะครูโรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 และทีม สกว. 1)ความรู้สึทของคุณครู ได้เห็นพัฒนาการของเด็ก ภูมิใจในเด็กทุกชั้น อยากให้ผู้ทรงคุณวุฒิเลือกคำถามที่นักเรียนเข้าใจง่าย อย่าใช้คำถามกำกวม 2)สิ่งที่ครูจะต้องทำต่อไป สร้างแผนกิจกรรมที่ชัดเจนขึ้น ทำอย่างไรให้ข้อมูลที่เรียนรู้เกิดประโยชน์ 3)มีรูปแบบการนำเสนอใหม่ๆ จากที่เคยเห็นจากโรงเรียนอื่น 4)แผ่นพับให้นักเรียนทำเองได้ 5)ต้องรู้จักภาษาอังกฤษด้วย เช่น ดาหลา ภาษาอังกฤษเรียกว่าอะไร 6)ปรับสถานที่ให้ทุกคนได้เห็นการนำเสนอของเด็กอย่างทั่วถึง เพราะผู้ที่นั่งนอกห้องประชุม มองไม่เห็น

ปิดประชุม เวลา 17.30 น.

2.10. กิจกรรมประชุมทีมครูในโรงเรียน

โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ได้มีกำหนดการจัดประชุมทีมครูในวันพุธของทุกสัปดาห์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพูดคุยถึงกิจกรรมและความก้าวหน้าของแต่ละห้องเรียนว่าเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง และช่วยกันคิดเพื่อหาทางแก้ไขและดำเนินการไปในทางเดียวกัน ในช่วงแรกครูยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอนการประชุมยังไม่เกิดขึ้น แต่บางสัปดาห์ที่ไม่ได้ประชุมเนื่องจากวันหยุดราชการบ้าง ผู้อำนวยการโรงเรียนติดภารกิจบ้าง ทำให้การประชุมในบางครั้งไม่ได้ตรงกับวันพุธตามที่ได้กำหนดไว้

วันที่ 13 กรกฎาคม 2554 (เวลา 11.00 น.) ณ ห้องสำนักงาน มีผู้เข้าร่วมประชุม 10 คน

ผอ. แจ้งให้ทราบว่าขณะนี้ได้เปิดบัญชีเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีครูพงศ์ศิลป์ ละออรัตน์, ครูมนัส พินสุวรรณ และผอ.กุหลาบ เกลี้ยงชุมร่วมเปิดบัญชี ครูสุภรณ์ พงศาปาน เป็นเจ้าหน้าที่การเงิน ผอ.นำเสนอผลสรุปประเด็น สำคัญที่ได้พูดคุยกันระหว่างผู้บริหาร 11 โรงเรียนที่โรงเรียนบ้านบ่อหิน เพื่อให้ครูนำไปใช้เป็นแนวคิด จะนำไปสานต่อหรือปรับปรุง ดังนี้

1. บางโรงเรียนสั่งหยุด ให้ครูเริ่มต้นใหม่ เพราะครูมั่งแต่หัวข้อ(โจทย์วิจัย)มากเกินไปไม่ได้เน้นกระบวนการของเด็ก (ระวังการ Blog)

2. ครูใจร้อนไม่ได้เน้นกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. วิธีการทำ mind map ของโรงเรียนบ้านนาแก้ว โดยเริ่มจากให้นักเรียนรู้จักตนเอง เช่น ชื่ออะไร แนะนำเครือญาติ (มีใครบ้าง)

4. ห้ามลืม วิจัย จุดเน้น การอ่านออกของนักเรียน

5. ครูไม่ได้ให้เด็กสะท้อนความคิด (อย่างน้อยต้องให้ได้คนละ 1 ประโยค)

6. บางโรงเรียนมีการเสนอให้พี่เลี้ยงฝังตัว(ช่วย)ในโรงเรียน

7. การออกแบบการสอน(แผนการสอน) ทั้ง ผอ. ครู นักเรียน

หลังจากนั้นให้ครูแต่ละคนถอดความรู้สรุปปัญหา อนุบาล 1-2 รวมชั้น(เฉพาะจัดกระบวนการวิจัย)

ป.1 นางสาวใจ คงปิ้ง และนางประภัสสร สทิสินทร์ ครูผู้จัดกระบวนการวิจัยบอกว่าต้องเริ่มต้นใหม่หลังจากอบรมศึกษาดูงาน ได้ 16 เรื่อง ขณะนี้เหลือหัวข้อ 3 เรื่อง ได้แก่ ต้นไม้ ดอกไม้ และไอศกรีม พบปัญหาคือนักเรียนจะเปลี่ยนเรื่องตามเพื่อน ป.2 นางสุนันท์ เมืองปาน บอกว่าใช้กระดาดบุฟเฟื่องมาก (แก่นักเรียนใช้สมุดคนละ 1 เล่มใช้จดบันทึก) ส่วนปัญหาอยู่ที่ครูคือครูไม่วาง แต่พฤติกรรมเด็กดีขึ้น จากคนที่ไม่ค่อยสนใจเรียน เริ่มขยันเรียนมากขึ้น ป.3 นายสุรศักดิ์ รักชัยศ ขณะนี้ได้หัวข้อ เรื่องขยะ เหตุผล จะทำให้โรงเรียนสะอาดขึ้น ถึงขยะมีน้อย ป.4 นายพงศ์ศิลป์ ละออรัตน์ ยังไม่ได้ดำเนินการ ป.5 นายมนัส พินสุวรรณ นักเรียนเสนอเรื่องที่ยากรู้ 15 เรื่อง สรุป ได้เรื่อง ขนมไทย ป.6 นายพิมล โชติพานิช ได้นำผลการศึกษาดูงานมาปรับปรุง ได้เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง (ปลูกผัก) และได้ปรับปรุงวิธีการเขียน mind map ของนักเรียน

วันอังคารที่ 2 สิงหาคม 2554 มีผู้เข้าร่วมประชุม คือ ผอ. กุหลาบ เกลี้ยงชุม, นายพงศ์ศิลป์ ละออรัตน์, นายสุรศักดิ์ รักชัยศ, นางประภัสสร สทิสินทร์, นางสาวใจ คงปิ้ง, นางเหมรา ชันจันทร์แสง, นางสุนันท์ เมืองปาน น้องเชษฐ ลงโรงเรียน ร่วมประชุม

ประเด็นพูดคุย

1. สรุปผลการดำเนินการจัดกระบวนการของแต่ละชั้นเรียน

อนุบาล 1 - 2 นางสุภรณ์ พงศาปาน, นางเหมรา ชันจันทร์แสง ได้เรื่องที่ศึกษา คือ เรื่อง ไม้ไผ่ กำลังหาประเด็กที่จะให้นักเรียนศึกษา โดยการออกสำรวจดูของจริง แล้วให้นักเรียนกลับมาวาดรูป แยกประเภท ส่วนประกอบ ป.1 นางสาวใจ คงปิ้ง ให้นักเรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเองแบบค่อยเป็นค่อยไป ให้นักเรียนได้นำเสนอโดยการแบ่งกลุ่ม การสร้างข้อตกลง นักเรียนได้ออกสำรวจ สรุปได้เรื่องที่สนใจ 8 เรื่อง ขณะนี้เหลือ 3 เรื่อง ตักแตน ดอกไม้ ปลา ป.2 นางสุนันท์ เมืองปาน จากหลายเรื่อง ได้สรุป เหลือ 2 เรื่อง ยางพารา ปาล์ม หลังจากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วไปศึกษาค้นคว้าประโยชน์ของยางพารา และปาล์ม พร้อมนำเสนอให้เพื่อนฟัง โดยสรุป ลูกยางนำไปทำของเล่น ปาล์มนำไปทำแหวน ผู้หญิง เสนอ ให้ทำดอกไม้ยางไปยางพารา

ผู้ขาย เสนอให้ของเล่นจากลูกยางพารา ให้เด็กนักเรียนอธิบายก่อนตัดสินใจตัดประเด็นใดประเด็นหนึ่งออกไป ก่อนตัดสินใจเลือก **การประดิษฐ์ของเล่นจากยางพารา ป.3.** นายสุรศักดิ์ รักชัยศ ผักให้นักเรียนทุกคนได้นำเสนอหน้าชั้นเรียน ขณะนี้ให้นักเรียนออกสำรวจว่าในโรงเรียนมีขยะอะไรบ้าง (แยกชนิด) ผลจากการสำรวจของนักเรียนสามารถแยกขยะออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ 1. ประเภทที่มีประโยชน์สามารถนำกลับไปใช้ใหม่ได้ ได้แก่ อลูมิเนียม กล่องเครื่องดื่ม เพราะสามารถนำไปขายและนำไปใช้ใหม่ได้ 2. ประเภทที่ไม่มีประโยชน์ไม่สามารถนำกลับไปใช้ใหม่ได้ ได้แก่ กล่องโฟม แก้วพลาสติก ป.6. นายพิมล โชติพานิช นักเรียนกำลังศึกษาเรื่องการปลูกผัก โดยการตอบคำถามหรือศึกษาเกี่ยวกับ ชนิดผักที่จะปลูก ? ทำไม? ประโยชน์ ? ส่วนใหญ่นักเรียนจะศึกษาค้นคว้าจาก Internet หลังจากนั้นได้ออกแบบตารางเพื่อที่จะให้ครูจัดกระบวนการได้

8 กันยายน 2554 ประชุมครู มีน้องเชษฐ เข้าร่วม (ครูแดงเป็นประธาน) ประเด็นพูดคุย 1. เรื่องที่แจ้งให้ทราบ 2. เรื่องปรึกษาหารือ 3. สถานการณ์ล่าสุด 4. แนวทางการดำเนินงานใน 1 ปีการศึกษา 2554 1. เรื่องที่แจ้งให้ทราบ

1.1 วันที่ 28 กันยายน 2554 โรงเรียนบ้านบ่อหินจะนำเสนอ (โดยการให้เด็กเล่าถึงการดำเนินงานที่ผ่านมา ว่าทำไปถึงไหนขั้นตอนใด)

1.2 ในเดือน ตุลาคม 2554 จะมีการอบรมพลังกลุ่ม (3 วัน 2 คืน)

1.3 น้องเชษฐ กะบุหลัน ไปอบรมได้ความรู้มาเติมให้โรงเรียน

2. เรื่องปรึกษาหารือ

สืบเนื่องจากการประชุมเสวนาที่ ศูนย์ OTOP ให้โรงเรียนเชิญผู้ปกครองประชุมต่อ

3. สถานการณ์ล่าสุด

อนุบาล 1-2 (เรื่อง ไม่ไผ่)

กำหนดเรื่อง → สร้างข้อตกลง → สำรวจ → เลือกเรื่อง (ประเด็น) → ศึกษาปฏิบัติ → สรุปนำเสนอ → ทำชิ้นงาน

★ เรื่องที่ศึกษา ต้องเป็นเรื่องที่ เด็กอยากรู้ ต้องรู้ และควรรู้

★ สุดท้ายครูต้องโยงเรื่องทั้งหมดให้เด็กรู้ เห็น โดยเน้นทักษะ สอดคล้องกับวิถีชีวิต

ประถมศึกษา

ป.1 ปลาหางนกยูง (บูรณาการ วิชา วิทยาศาสตร์ สังคมฯ) ประเด็นศึกษา พื้นที่ เวลา การดูแล อาหาร การออกลูก ที่อยู่

ป.2 ของเล่นจากลูกยาง (บูรณาการ วิชา สังคมฯ) ประเด็นศึกษา วิธีการเล่นตั้งแต่ อดีต ปัจจุบัน อนาคต

ป.3 ขยะ (คณิตศาสตร์ สถิติ) ประเด็นศึกษา ประเภท พื้นที่ วิธีการกำจัดขยะ

ป.4 ดาหลา (บูรณาการ การงานอาชีพฯ) ประเด็นศึกษา การเจริญเติบโต การขยายพันธุ์ การดูแล ประเภท ประโยชน์

ป.5 ขนมลา (บูรณาการ การงานอาชีพฯ) ประเด็นศึกษา ขั้นตอนการทำ ความเป็นมา

ป.6 ตะไคร้ (บูรณาการ การงานอาชีพฯ) ประเด็นศึกษา การนำไปใช้ประโยชน์ (ทำรูป ทำเทียน พืชสมุนไพร) ความเชื่อ

การให้ได้ว่าซึ่งชื่อเรื่อง ด้วยการตั้งคำถาม 5 W 1 H

(When , What, Where, Why, Who, How)

ถอดความรู้ของครูแต่ละคน

ครูแดง ⇨ ควรกระตุ้นนักเรียนด้วยการตั้งคำถาม

ครูนันท์ ⇨ ควรใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มหลาย ๆ วิธี จัดบันทึกมากขึ้น

ครูแอ๊ด ⇨ ทำให้เข้าใจนักเรียนมากขึ้น

ครูแพท ⇨ เห็นความคิดที่แตกต่างของนักเรียนแต่ละคน

ครูแป๊ะ ⇨ เทคนิคการทำ Mind Map

น้องเชษฐ ⇨ ครูกล้าพูดมากขึ้น ครูคิดมาก

3 ตุลาคม 2554 ประชุมการเตรียมความพร้อม พัฒนาโจทย์ น้องเชษฐ มาร่วมด้วย

ประเด็นการพูดคุย

1. เป้าหมายของเวทีนำเสนอ เด็กนักเรียนต้องเกิดทักษะ ทักษะการพูด ทักษะการวางแผน ทักษะการคิด ทักษะทางสังคม ทักษะการใช้เทคโนโลยีครูต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน จัดกระบวนการ สรุปเวทีนำเสนอ ทักษะการทำงาน Team work

2. เวทีนำเสนอโครงการวิจัยเด็ก วิเคราะห์ประเด็นดังนี้ 2.1 เวลา 2.2 สถานที่ 2.3 บุคลากรในโรงเรียน 2.4 นักเรียน 2.5 ผู้เข้าร่วม

3. สิ่งที่โรงเรียนต้องเตรียม มีเอกสาร กรอบการนำเสนอ รูปแบบการนำเสนอ

สรุป ชื่อเวทีนำเสนอ “เยาวชนเก่งกล้า.....พัฒนาการเรียนรู้สู่ชุมชน”

2.11. กิจกรรมประชุมผู้บริหาร(11 โรงเรียน)

เป็นกิจกรรมที่ไม่ได้อยู่ในแผนกิจกรรม/ แต่เป็นกิจกรรมที่ สกว. และทีมผู้บริหาร ได้นำเนินการให้ดีขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลง เปลี่ยน พูดคุย ถอดบทเรียน และมีการดำเนินประเด็นแลกเปลี่ยนกัน เพราะฉะนั้นในรอบ 7 เดือน ที่ผ่านมาเราได้มีกิจกรรม ประชุมผู้บริหาร 11โรงเรียน จำนวน 7 ครั้ง

ครั้งที่ 1 : วันที่ 13 มิถุนายน 2554 ณ โรงเรียนบ้านเขาจีน อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เวลา 17.00 น.

นายเสรี มากแสง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาจีน กล่าวต้อนรับผู้มาประชุม

นายสมพงษ์ หลีเคราะห์ ทีมงาน สกว. ได้เปิดประเด็นหัวข้อประชุม ซึ่งประกอบด้วย สถานการณ์จัดการเรียนรู้แต่ละโรงเรียน ความคืบหน้าโครงการวิจัย เวทีโรงเรียนขนาดเล็ก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 11 โรงเรียน 3 เดือน/ครั้ง การศึกษาดูงาน พบปะผู้บริหารเดือนละ 1 ครั้ง และเรื่องอื่นๆ

นายสมพงษ์ กล่าวว่า โรงเรียนกังวลว่าสิ่งที่ทำไปจะถูกม๊าย (ถูกทางหรือไม่) บางครั้งครูยังติดอยู่กับรูปแบบเดิมๆ การเขียนแผนการสอนที่หลังสอน มักจะขึ้นต้นว่า ครูให้นักเรียน ครูบางคนทำคนเดียว ไม่พูดกับใคร แต่ครูบางคนได้พูดคุยกับคนอื่น ได้แลกเปลี่ยนกัน สิ่งที่พบ นักเรียนที่อ่านไม่ออก กล้าออกมาอ่าน แจ้งผู้ปกครองแล้ว กิจกรรมยังไม่ละเอียด บันทึกผลหลังสอนหลายครูไม่ละเอียด ครูยังขาดทักษะในการวางแผนการสอน/ออกแบบการเรียนรู้ (คิดไม่ออก)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากทีมงาน สกว.และผู้บริหารโรงเรียน 11 โรงเรียน ครูไม่ค่อยบันทึก ควรให้ครู/นักเรียนบันทึก บันทึกปัญหา/สิ่งดี/ไม่ดี/อย่างละเอียดสังคมไทยต้องมีคนมาบอกว่า ถูก/ผิด กำหนดประเด็นในการบันทึก เช่น ความรู้ กระบวนการ คุณธรรม

บันทึกวิธีการทำงานไว้ในชิ้นงานทุกชิ้น(ที่มาของชิ้นงาน) จุดเน้น มาตรฐาน สมศ. พรบ. 2542 การนำเสนอยังไม่เก่ง ทักษะการพูด/การค้นคว้าหาความรู้ ย้อนทวนสิ่งที่ทำมา ดูกระบวนการ ให้เด็กเล่าให้ฟังกระบวนการที่ได้เรื่องมา ดูบันทึกของครู/และดูการปฏิบัติจริง ถ้าเด็กพูดอธิบายได้ ไม่ต้องดูชิ้นงานก็ได้ วิธีการได้มาซึ่งความรู้ ครูทำลงลึก เก็บเกี่ยวความรู้ด้วยตนเองลงไปด้วย การติดตามการนิเทศ เพิ่มเติม ให้กำลังใจ มีการประชุมทุกอาทิตย์ แลกเปลี่ยนข้อมูล หาแนวทาง บอกให้ทราบและสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ทำไปตอบโจทย์ข้อใด ให้ครูผลัดกันเป็นประธานในการประชุม ความคืบหน้าโครงการวิจัย

สัญญาเริ่มแล้ว 1 มิถุนายน 2554 ในนาม สกว. เวทีโรงเรียนขนาดเล็ก 4 โรงเรียน 16 มิถุนายน 2554 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 11 โรงเรียน 3 เดือน / ครั้ง

ประเด็นแลกเปลี่ยน ขั้นตอนที่ 1 เรียนรู้เรื่องใกล้ตัว วิธีการหรือกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ผลที่เกิดระหว่างทาง เห็นการเปลี่ยนแปลงของเด็กอย่างไรบ้าง ครูเกิดความรู้ใหม่ๆ ใหม่ๆ นำไปบูรณาการกับสาระอื่นบ้างไหม อย่างไร ปัญหาขัดข้องที่เกิดขึ้น มีอะไรบ้าง แก้ไขอย่างไร กลับไปแล้วจะทำอะไรต่อ การศึกษาดูงาน เชิงปฏิบัติการ แยกเป็นโซน แยกเป็นช่วงชั้น แบบที่เลือก แยกเป็นขนาดโรงเรียน ปฐมวัย 22-23 มิถุนายน 2554 ป.1-3 27 มิถุนายน 2554 และ ป.4-6 , มัธยม 28 มิถุนายน 2554 พบปะผู้บริหารเดือนละ 1 ครั้ง พบกันที่บ่อหิน วันที่ 7 กรกฎาคม 2554 , 27 มิถุนายน 2554 ศึกษาดูงานโรงเรียนอนุบาลสตูล ป.1-3 เทคนิคในการจัด (สร้างเงื่อนไข/ข้อตกลง ก่อนเรียน) กระบวนการกลุ่ม ระดมความคิด กระบวนการประชาธิปไตย การตั้งคำถาม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลที่เกิดกับครู ลดช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียน เข้าใจนักเรียนรายบุคคลมากขึ้น ยอมรับข้อผิดพลาดมากขึ้น พัฒนาตนเองตลอดเวลา ทั้งครู/นักเรียน มีวิธีวัดผลที่หลากหลาย/ตลอดเวลา ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น มีวินัย มีมารยาทในการฟัง มีจิตอาสา มีเมตตา ใฝ่รู้ใฝ่เรียนร่อยรอยที่ต้องเก็บ บันทึกหลังสอนโดยละเอียด แลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นระยะ ประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นำเสนอเป็นรายงานวิจัย ประมวลข้อมูล สรุปผลอภิปรายผล นัดหมายประชุมครั้งต่อไป วันที่ 7 กรกฎาคม 2554 ณ โรงเรียนบ้านบ่อหิน เวลา 13.30 น. ผอ. โรงเรียนบ้านเขาจีน -- ปิดประชุม เวลา 20.30 น.

ครั้งที่ 2 : วันที่ 7 กรกฎาคม 2554 ณ โรงเรียนบ่อหิน อำเภอละงู จังหวัดสตูล เวลา 13.30 น.

ผอ.สพ.ผอ. มินขาว ผู้อำนวยการโรงเรียนบ่อหิน กล่าวต้อนรับ และเปิดการประชุม กล่าวแสดงความรู้สึก ในการศึกษาดูงาน ผอ.ร.ร. ติดภารกิจมาก ผู้บริหารต้องรู้มากกว่าครู

กริยะ หลีเคราะห์ ผู้ประสานงาน สกว. เปิดประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 11 โรงเรียน เมื่อจบขั้นตอนที่ 1 ก็แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 1 ครั้ง การพัฒนาโจทย์โครงการของเด็ก บทบาทการเป็น นักวิจัย พัฒนาครูให้เป็นนักจัดกระบวนการ การสังเคราะห์ 10 ขั้นตอน มีวิธีการจัดกระบวนการ อย่างไร สัญญา ประมาณไม่เกินปลายเดือน เงินจะโอนเข้ามา เชิญ ผอ./ครู รับผิดชอบเรื่องบัญชี

เตรียมการนำเสนอ (Update สถานการณ์) ครูเปลี่ยนพฤติกรรม/นักเรียน เปลี่ยนพฤติกรรม อย่างไร ต้องรู้ความรู้อะไรบ้าง มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง ครูและนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ปัญหา ผลงาน/ชิ้นงาน เด็กยังไม่ค่อยมีเน้นวิธีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้

ผอ.สหมัต เล่าเรื่องราวกระบวนการจัดการเรียนรู้ จุดบอด คือ การตั้งคำถาม/ให้เป็น คำถามปลายปิดและฝึกเด็กให้ฝึกถาม Mind map Comment ครูเขียน Mind map ให้เด็กดูเป็น ตัวอย่าง ครูมานั่งระดมความคิด ออกแบบร่วมกัน

ผอ. ยงยุทธ โรงเรียนบ้านนาแก้ว แบ่งครูเป็น 2 กลุ่ม ทีมวิจัย ไม้ 1 เป็นตัวขับเคลื่อน ทีม จัดให้จัด แล้วนำเสนอ กระบวนการ จุดประกายให้รู้จักคุณค่า ของตนเอง โรงเรียน/ชุมชน/ภูมิ ปัญญา เครื่องมือของชุมชน/ฉันมาจากไหน ความฝันในอนาคตของเด็ก ครูต้องคำนึงถึง สมรรถนะ/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิสัยทัศน์ จุดเน้น

ผอ.เสรี ประกาศเป็นนโยบาย งานวิจัย งานจุดเน้น นักเรียนอ่านไม่ออก พัฒนาคุณธรรม Comment ครูเตรียมความพร้อมให้เด็กน้อยเกินไป ครูโทษเด็กมากกว่าตัวเอง จัดเกรดครู จัดลำดับความรู้ความสามารถหรือกลุ่มคอทิม ประมาณ 3-4 คน หาเจ้าภาพ ทำแผนร่วมทั้งโรงเรียน ออกแบบให้ครูทำ (โรงเรียน)ครูออกแบบการจัดกิจกรรม 10 ขั้นตอน ถ้าตัดสินใจไม่ได้ ให้ไปทัศน ศึกษา/เรียนรู้เรื่องจริง

ผอ.รัชณี ครูนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของตนเอง

Comment แต่ละชิ้นงานต้อง / สร้างข้อตกลง เน้นชิ้นงานเป็นเชิงบวก และให้สมบูรณ์ การสะท้อนความคิดเห็นทุกครั้งหลังเรียน ใจเย็น/เสริมแรง/ชื่นชม

ผอ.อาหमार ครูรอไม่ได้ ไม่ใช่การจัดกระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 1 ล้มเหลว ครูไม่มีความเสียสละเท่าที่ควร ขอพี่เลี้ยงคอยติดตาม

Comment ถ้าครูเดินไม่ได้ รวมเด็กแล้ว แยกทำกิจกรรม ดูตารางสอน ครูไหนว่าง เรียก ประชุม/นิเทศ ครูบ่นไม่มีเวลาว่าง ผอ.ต้องออกแบบ

ผอ.กุหลาบ ผู้อำนวยการโรงเรียนผัง 20 เดินถูกทางแล้ววิจัย สกว. ครูยอมรับความ ผิดพลาดในการจัดการเรียนรู้ ครูพาเด็กสำรวจพื้นที่โรงเรียน ครูมีความสามารถหลากหลาย

Comment สมรรถนะ/คุณภาพ/คุณลักษณะ ถอดรายการกระบวนการย่อย ปักธง วิ่งถึงเป้า จึงขาดความประณีตของการจัดกระบวนการ

ผอ.จวีรัตน์ บริบท ขาดแคลนครู ครูมีความรู้สึกดีขึ้น อยู่ในขั้นตอนที่ 1

Comment การให้ครู 1 คน รับผิดชอบ 2 เรื่อง/ชั้น จัดตารางสอนไม่ตรงกัน

ผอ.ศิริ เล่าเรื่องครูซ่อม Early retire ดูเหมือนนางงาม ครูเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน เด็กสนุก ขอจัดห้องเรียนใหม่ให้อึดต่อการเรียนรู้ ผอ.ต้องกระตุ้นให้กำลังใจเสมอ

Comment ครูชุมชนช่วยกันจัดกระบวนการได้ แต่ลงลึกไม่ได้ ต้องแนะนำเพิ่มเติม ตอบสนองการประเมินรอบสาม ได้ชัดมาก/สู้จนวินาทีสุดท้าย

ผอ.ทรงโฉม แก้ปัญหาครูกลัววิจัย ผู้บริหารอย่าเร่งรัดมากเกินไป ค่อยเป็นค่อยไปตามบทบาท การจัดกระบวนการให้ลึกทุกขั้นตอน ครูฉวยโอกาสพัฒนานักเรียนในเรื่องที่บกพร่องทันที แก้ไขข้อบกพร่องทันที

Comment การชวนครูมาดูชิ้นงานวิจัย/โจทย์วิจัย โจทย์ข้อไหนที่ยังไม่ตอบ บันทึกวิธีการพัฒนาครูให้ละเอียด สกว. จะส่งวิจัยไปให้โรงเรียน (ฉบับสมบูรณ์) งาน 2 มิติ งานที่ในบทบาทหน้าที่งานที่สร้างการเปลี่ยนแปลง ลดความสัมพันธ์เชิงอำนาจ สร้างความสัมพันธ์ในงาน

ผอ.ถนอมสุข โรงเรียนบ้านโคกพะยอม ครูไปดูงานแล้วรู้เรื่องมากขึ้น ช่วงชั้นที่ 1 ถอยหลังกมาเริ่มใหม่ จะเลียนแบบอนุบาลสตูลทุกเรื่อง

Comment เด็กเก่งเรียนช้ากว่าเด็กไม่เก่ง (จัดกระบวนการ) เด็กเก่งชี้เหนียวความรู้ เด็กไม่แสวงหาความรู้ เด็กให้ครูบอกมาเลยว่า ความรู้อยู่ที่ไหน แล้วเด็กจะไปหา เพราะความเคยชิน (ผิด) ปอเนาะ ๑๖ วิชา ครูเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ เด็กหาความรู้ด้วยตนเอง จัดความรู้ให้เด็ก/ตีวง/เปลี่ยนวิธีคิด/วิธีการ นำหลักคิดไปเติมเต็ม/นิเทศครู/นั่งสอน/อธิบายจากหนังสือ Interactine board กระดานปฏิสัมพันธ์

ผอ.ปทุมธานี ครูตื่นตัวมากขึ้น มีใจ ผอ.ให้กำลังใจ ตั้งใจให้ครูเป็นต้นแบบ 1 ห้อง แต่ย้ายเสียก่อนครูเงินที่จะเปลี่ยนพฤติกรรม

อ.หุดดิน โรงเรียนจริยศึกษา ของหุดดิน เรียน 2 หลักสูตร ในเวลาเดียวกัน สามัญ 8 ศาสนา 8, 2 หลักสูตร อดความรู้เข้าไป จัดกิจกรรมคืนความรู้สู่ผู้ปกครอง โดยการเรียนรู้อะไร ทำอันนั้นให้ได้ เสนอผลงาน ผู้ปกครองนั่งดู เสนอความคิดเห็น สะท้อนความคิด เป็นรูปแบบต่างๆ เช่น Mind map ครูศาสนาเปลี่ยนยาก ไม่จบวิชาครู จาก 16 สาระ เหลือ 4 สาระ บทบาทขับเคลื่อนงานวิจัย เพื่อพัฒนาครูเป็น “นักกระบวนการวิจัย” (นักจัดการโครงการ)

ชั้น ป.1-3 โรงเรียนดำเนินการ ชั้น ป.4-5-6 พัฒนาโจทย์การวิจัย โครงการของเด็ก นำเสนอผลงาน เอกสาร สื่อ ฝึกเด็กให้เรียบร้อย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 11 โรงเรียน 1 วัน เป็นช่วงชั้น พัฒนาโจทย์วิจัย 21-22 กรกฎาคม 2554 อบรมพลังกลุ่ม 3 วัน 2 คืน เดือนกันยายน 2554 อบรม-ปฏิบัติการ-เวทีนำเสนอผลงาน(รายโรง)การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ครูเตรียมสื่อ พร้อมผลงานเด็ก สกว. ตั้งโจทย์มาให้ สกว. ซักถามเพิ่มเติม บทสรุปสามารถนำไปเป็นข้อมูล งานวิจัยแต่ละโรงเรียน นักจัดการบัญชีโครงการ ผอ. 1/ครู 1 ทีมงาน สกว. จะลงมาฝังตัว วันอังคาร / พุธ ไปร่วมทำกับครู สะท้อนความคิด ผู้บริหารทุกคนในทางที่ดี

บงกชน อะไรที่เป็นประโยชน์กับเด็กก็ขอให้ทำ

กรียะ จะเป็นกำลังใจตลอดไป

สมพงษ์ กระบวนวิธีการขับเคลื่อน เรียกครูเป็นรายบุคคล เดินสังเกตออกแบบนิเทศ ประชุมครูที่ว่าง ประชุมก่อนจัดและหลังจัด ชวนดูโจทย์วิจัย ดูตัวชี้วัด กรอบสมศ. สมรรถนะ ๕/ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลงานเด็กประณีต เด็กรู้จักตนเอง/ทำสมาธิ ชักชวนผู้มีประสบการณ์จริง มาเล่าประสบการณ์ แบ่งครูเป็นทีม/ทีมทำ/ทีมนำ ทำแผนกลาง อย่าทำอะไรเป็นทางการมากนัก จุดยืนของเราที่แท้จริง ความล้มเหลวไม่สูญเปล่า มีความหวัง ผอ.สพด.เปลี่ยนพฤติกรรม บรรยากาศ การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมครู

นัดหมายการประชุมครั้งต่อไป วันที่ 5 สิงหาคม 2554 ประชุมที่โรงเรียนวัดหน้าเมือง เวลา 13.00 น. -- ปิดประชุมเวลา 21.00 น.

ครั้งที่ 3 : วันที่ 5 สิงหาคม 2554 ณ โรงเรียนวัดหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เวลา 13.00 น.

นางจรีรัตน์ แควยหา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหน้าเมือง กล่าวต้อนรับผู้เข้าประชุมทุกคน หลังจากนั้น นายสมพงษ์ หลีเคราะห์ เปิดประเด็นสารการประชุม ดังนี้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง ผอ. โรงเรียนมีความหวัง มีรอยยิ้ม เพื่อพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของครู/เด็ก มีหลายคนเฝ้าดูเรา/ ชุมชน/เขตพื้นที่/ครูต่างโรงเรียน ครูมีทั้งยิ้มและไม่ยิ้ม ตัวแทนผู้ปกครองชั้นป.1-6 หกคน ตัวแทน คณะกรรมการ 4 คน นำงบประมาณที่เหลือมาจัดประชุม

ผอ.สุทธิ พุด หลังจากประชุมการเชื่อมโยงวิทยวิจัยที่บ้านพันปรีดา ได้สะท้อนความคิดมากมาย เช่น เพื่อผล งานวิชาการ ไม่ได้ทำเพื่อคำชมเชย การยอมรับ แต่ทำเพื่อเด็ก งานนี้เป็นงานพิสูจน์ อดทนอดกลั้น เมื่อต้องการจะเปลี่ยน จะต้องออกแรงมาก ต้องเสียสละ ครูต้องใจมาก่อน/ต้องศรัทธา ให้ถอดบทเรียนแล้วเทียบเคียง และหาคำตอบด้วยตัวเอง สร้างคำถามใหม่ในการทำงาน คนที่มาใจ ไม่เหมือนความคิด ก็ไม่เหมือน ถ้าครูไม่เปลี่ยนความคิด อย่าหวังจะเปลี่ยนเด็ก

ผอ.สพด. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ ถ้าไม่ให้ความสำคัญ ก็อย่าทำ โดยเฉพาะผู้บริหาร

สมพงษ์ การจัดการปัญหาให้คุยความจริงกับชุมชน ครูใส่เกียรติไว้เกียรติอยู่หลัง ครูไม่ค่อยสอนเด็กเกือบๆทั้งหมดไปข้างหน้า ไม่อบรมกันอย่างเดียว

ญาณิน ผู้ปกครอง/ชุมชน โรงเรียนกับชุมชน/กรรมการสถานศึกษาที่มีความรู้ไม่มี ออกทำแต่ ค่อยเห็นแนวทางต่อต้าน เพราะเข้าร่วมกิจกรรมไม่ตลอด ย้อนกลับไปทาง พรบ. ตั้งโจทย์ให้ตอบ นักเรียนเป็นสำคัญ ทำอย่างไร/ทำแล้วยัง ผู้เรียนมีส่วนร่วม สอนตาม พรบ. ครูต้องทำอะไรบ้าง

ผอ.ยงยุทธ ครูหน้าดำอยากทำแต่ไม่เห็นแนวทางต่อต้านเพราะเข้าร่วมกิจกรรมไม่หมด ย้อนกลับไปหา พรบ. ตั้งโจทย์ให้ตอบ นักเรียนเป็นสำคัญเป็นอย่างไร ทำแล้วยัง การสอนตาม พรบ. ครูต้องทำอะไร จัดกิจกรรมหลากหลายแล้วยัง?

คุณเชษฐ ประเมินสถานการณ์ครู สถานการณ์ล่าสุดเดือนกรกฎาคม 2554 ของแต่ละโรงเรียน ขาดคนเขียนกระดานชาร์ด เน้นคุณลักษณะ 8 และสมรรถนะ 5 ข้อ คุณครูจะพูดถึงมากกว่าอยู่ระหว่างการเลือกเรื่องทุกอย่างที่พบเห็น อาจจะดูแปลกๆ ก็ไม่ต้องใส่ใจ

สมพงษ์ เด็กพูดไม่ได้/เรื่องไม่คืบหน้า เพราะเด็กอยู่แต่ในห้อง กลับไปนับหนึ่งใหม่จะดีมาก ยอมรับด้วยตนเอง/รู้ตัวเอง/ดีมาก เรื่องที่มากำหนดโครงการต้องมีข้อมูล วันเสนอโครงการ ต้องตอบผู้ทรงคุณวุฒิได้ ทำไมต้องทำเรื่องนี้ (เป็นการสอบปากเปล่า) มีวิธีทำอย่างไร การเขียนในกระดานชาร์ดตั้งไว้นานในห้อง ไม่ใช่ การจัดกระบวนการ

ข้อเสนอแนะ ผอ.เวียนกันแต่ละโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือเพิ่มเติม จัดเวทีระดับเครือข่ายเพื่อสร้างพลังตัวแทนผู้ปกครองชั้นละ 1 คน จำนวน 6 คน ตัวแทนกรรมการสถานศึกษา จำนวน 4 คน ตัวแทนครู จำนวน 1-2 คน ต้องแก้ปัญหาที่บุคคล (ครู) เติมนวัตกรรมรายโรงเรียน ผอ.เวียนกันแต่ละโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือ เติมหักยะ/เทคนิค/แผนการสอน/บันทึกผลหลังสอน ครูมีทุนน้อย พยายามแล้วแต่ไม่บรรลุ (จะต้องเติมทุน) ได้แก่ ทุนทางทักษะ ทุนทางจิตใจ

แผนการสอน ไม้ 1 (พิมพ์)

กระบวนการวิจัย	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	ชิ้นงาน	วัดผล
(10 ขั้นตอน)	1.จากหนังสือที่ประชุมที่ตรัง				

9-11 กันยายน 2554 ที่บ่อเจ็ดลูกรีสอร์ท จัดชุมชน ใครจะเข้าร่วมก่อนก็ได้

ผอ. สุทธิ พฤติกรรมที่น่าเป็นห่วง คือบทบาทครู/ผู้บริหาร บรรยายภาคเอกชนกับราชการ แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง , ผอ. จุรินทร์ กล่าวขอบคุณทุกคนที่เข้าร่วมประชุมและนัดหมายการประชุมครั้งต่อไป วันที่ 2 กันยายน 2554 ณ โรงเรียนบ้านโคกประดู่ เวลา 13.00 น. -- ปิดประชุมเวลา 18.00 น.

ครั้งที่ 4 : วันที่ 2 กันยายน 2554 ณ โรงเรียนบ้านโคกประดู่ เวลา 13.00 น.

นางทรงโฉม ขุนละออง กล่าวต้อนรับผู้เข้าประชุมทุกคน หลังจากนั้น ได้จัดกลุ่มโรงเรียนตามจำนวนนักเรียน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ เล็ก กลาง ละเอียดโรงเรียนขยายโอกาส ได้ ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก คือโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 มีจำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนวัดหน้าเมือง โรงเรียนบ้านโคกพะยอม โรงเรียนบ้านบ่อเจ็ดลูก และโรงเรียนบ้านกุ่มปะโฮล โรงเรียนขนาดกลางคือโรงเรียนที่มีนักเรียน 120 คน ขึ้นไป แต่ไม่ขยายโอกาส มี 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ โรงเรียนบ้านบ่อหิน โรงเรียนบ้านทางยาง โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง ๒๐ และโรงเรียนบ้านโคกประดู่ ส่วนโรงเรียนขยายโอกาส มี 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านนาแก้ว และโรงเรียนบ้านเขาจีน

กริยะ หลีเคราะห์ ชี้แจงกำหนดการประชุมผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานการณ์ล่าสุดจาก เซซฐ์ อย่างน้อยต้องได้ชื่อเรื่องและวัตถุประสงค์ เก็บพัฒนาการของ
ครู วิธีการสำคัญกว่าเนื้อหา

กำหนดการพัฒนาโจทย์

กูบังบังปะโฮลด	11 พ.ย. 2554	โคกพะยอม	18 พ.ย. 2554
วัดหน้าเมือง	16 พ.ย. 2554	บ้านนาแก้ว	14 พ.ย. 2554
โคกประดู่	17 พ.ย. 2554	บ้านเขาจีน	10 พ.ย. 2554
บ้านทางยาง	9 พ.ย. 2554	บ้านบ่อเจ็ดลูก	8 พ.ย. 2554
บ้านบ่อหิน	28 พ.ย. 2554	นิคมพัฒนา ผัง 20	7 พ.ย. 2554
บ้านห้วยน้ำดำ	15 พ.ย. 2554		

การจัดทีมโรงเรียนเพื่อเข้าอบรมพลังกลุ่มและความสุข 13-15 ตุลาคม 2554 รุ่นที่ 1
ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านโคกประดู่ ครู 11 คน โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ ครู 9 คน
โรงเรียนนิคมพัฒนาผัง 20 ครู 10 คน และโรงเรียนหน้าเมือง ครู 8 คน ให้จัดการหาที่
อบรมกันเอง (20 ปีของสกว. 23-27 พ.ย 2554, อื่นๆ การช่วยเหลือโรงเรียนอนุบาลสตูล)

ครั้งที่ 5 : วันที่ 2 พฤศจิกายน 2554 ณ โรงเรียนบ้านนาแก้ว อำเภอท่าแพ จังหวัด
สตูล เวลา 13.30 น.

นายยงยุทธ ยืนยง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแก้ว ได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน
และนำเสนอ บริบทของโรงเรียนบ้านนาแก้วโดยภาพรวม และเปิดการประชุม

สมพงษ์ กระบวนการถอดบทเรียน จากการจัดกิจกรรม จากการประชุมได้อะไรกับตัวเอง
บ้าง นำไปใช้กับเด็กได้อย่างไร นำไปใช้ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนได้อย่างไร การจัดเวทีนำเสนอ
ผลงานเด็ก ภาระของแต่ละโรงเรียนที่ต้องให้เข้มข้นกว่าโรงเรียนบ่อหิน รายงานผลการสืบค้นหาใน
ส่วนของกิจกรรมและการเงิน ครูทำงานมากแต่ไม่ได้ถอดบทเรียน การแยกระดับโจทย์การนำเสนอ
(ถึงกระบวนการ 7) ต้องมีโครงงานเด็ก ต้องมีเอกสารนักเรียนตอบคำถามได้ ตามกระบวนการ
ผลงานของเด็กระหว่างทาง ผ่านมาได้อย่างไร เอาจุดประสงค์การเรียนรู้ที่อบรมที่ตรงไปใช้ได้ ดูว่าเด็ก
บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ สิ่งที่ต้องการเห็น ทักษะการตอบคำถาม มีไหวพริบ ปฏิภาณ ลงมือทำจริง
ชิ้นงาน ทุกจุดประสงค์ ต้องมีหลักฐานและมีชิ้นงาน และเด็กเล่าได้ไหม

พิเชษฐ์ ถอดบทเรียนเพื่อเขียนรายงาน โดยใช้กิจกรรมแม่จากโครงการเป็นหลัก โดยใช้
กระบวนการ PDCA ครูใช้กระบวนการ ๑๐ ขั้นตอน อย่างไร ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ของเด็ก
เป็นอย่างไร ทักษะของครูด้านการคิดเป็นอย่างไร ทำมาตลอด ไม่ใช่เรื่องของเนื้อหา แต่คือวิธีการ
การนำเสนอของเด็ก/กระบวนการเรียนรู้/ทำอะไรแล้ว มาจับใส่ระบบ ภายในโรงเรียนเดียวกันได้ไม่
พร้อมกัน ใช้ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน

สมพงษ์ ให้ครูดูโจทย์วิจัยของโรงเรียนให้ชัดเจน (อย่าลืม) งานครูใช้วิธีไหนที่สนับสนุนให้เด็กได้เรียนรู้ วิธีไหน เครื่องมืออะไร ได้อะไร

อ.หุดดิน ให้นักถึงตัวต่อ ให้ดูละเอียด ดูวัตถุประสงค์ ดู key word ให้ชัด ดูตัวต่อเหมือนจะทำได้ แต่พอทำแล้วลืม ตัวเองทำครั้งเดียวแล้วให้ถึงเส้นชัยพร้อมกัน ความประณีตจะน้อย เมื่อย้อนหลังถามว่า ได้อะไรบ้าง หลักฐานร่องรอย ศักยภาพของเด็ก คือ ทักษะการนำเสนอ ทักษะการพูด ครูต้องฝึกให้ชัดเจน ครูอาจจะมองเนื้อหาสาระมากเกินไป แต่ครูเน้นวิธีการ/กระบวนการ

บังอรน เนื้อหาเป็นสื่อ สิ่งที่ต้องการคือ กระบวนการ เรียนวิจัยแล้ว มีผลผลิตและคุณภาพ(ผลลัพธ์) เรียนเรื่องอะไร เรียนอย่างไร เรียนแล้วได้อะไร คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ที่มา โครงงานกระบวนการ 10 ขั้นตอน ประกอบด้วย ข้อมูล (รายละเอียดของเรื่อง กระบวนการ ขั้นตอนอย่างไร ผล ที่นักเรียนเปลี่ยนแปลง) สื่อ (ชิ้นงาน / เทคโนโลยี) การนำเสนอ วิธีการ ฝึกการนำเสนอควรให้มากกว่าการเล่า (การพูด เป็นยังไง การเขียน) ทุกเรื่อง เน้นวิธีการ กระบวนการ ออกมาให้ชัดเจน ตอบ จุดประสงค์แต่ละขั้นตอนหรือไม่ (ถึงขั้นตอนที่ ๖)ครู มีปัญหา ครูไม่เปิดใจ ครูขาดทักษะต่างๆ ครูไม่ชวนคิด ชวนคุย เน้นกิจกรรม ทำให้เสร็จๆ ครูขาดต้นทุน ด้านต่าง ๆ ต้องขยายเวลาในการนำเสนอโครงงานวิจัยนักเรียน ไม่เกิน 15 ธันวาคม 2554

เชิ้จุดประสงค์ ชิ้นงาน เล่าได้ตามชิ้นงาน ทำเพิ่มเติมถึงขั้นที่ 6 สรุป - ข้อมูล สื่อ ฝึกกำหนดการ เวทีนำเสนอโครงงานวิจัยนักเรียน 29 – 30 พฤศจิกายน 2554 โรงเรียนจริยธรรมศึกษา

1. บ้านบ่อหิน	28	กันยายน	2554
2. นิคมพัฒนาฝั่ง 20	25	พฤศจิกายน	2554
3. บ่อเจ็ดลูก	19	พฤศจิกายน	2554
4. โรงเรียนทางยาง	1	ธันวาคม	2554
5. โรงเรียนโคกพะยอม	2	ธันวาคม	2554
6. โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ	13	ธันวาคม	2554
7. โรงเรียนบ้านโคกประดู่	6	ธันวาคม	2554
8. โรงเรียนวัดหน้าเมือง	15	ธันวาคม	2554
9. โรงเรียนบ้านนาแก้ว	28	พฤศจิกายน	2554
10. โรงเรียนเขาจีน	16	ธันวาคม	2554
11. โรงเรียนกุบังปะโฮลด	9	ธันวาคม	2554

.รายงานความคืบหน้า รายงานกิจกรรม ทำอะไรบ้าง ทำแล้วได้อะไร จะทำอะไรต่อรายงานการเงิน จ่ายไปเท่าไร งบโรงเรียน งบ สกว. (5W= who what when where why 1= how) -- ปิดประชุมเวลา 20.30 น.

ครั้งที่ 6 : วันที่ 22 ธันวาคม 2554 ณ โรงเรียนห้วยน้ำดำ อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล เวลา 14.00 น.

นางรัชณี ทองเงิน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ กล่าวต้อนรับผู้เข้าประชุมทุกคน และเปิดการประชุม

สมพงษ์ เปิดประเด็น เจาะสะท้อน หาเรื่อง ได้เรื่อง ออกแบบโครงการ ทำตามโครงการ Who ใคร Where ที่ไหน When เมื่อไร What อะไร Why ทำไม How อย่างไร

เชษฐ เรื่องใกล้ตัว ไม่ลงลึก ถึงความเชื่อ ศาสนา ประเพณี ด้านการนำเสนอเวที
ครูนำคุย พิธีกรเด็กนำคุย นิทาน เพลงประกอบการแสดง คำถามสร้างการมีส่วนร่วม lip sing .ครู มุ่งเป้าข้อมูลมากกว่าทักษะ .มีการมีส่วนร่วมการเรียนรู้อย่างแท้จริง ของครูกับนักเรียน วิจัยกำลังเป็น ภาระขาดการบันทึกผลการเรียนรู้ .แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชั้นยังไม่พอ มากกว่างานคือ ความรู้สึก ของผู้ร่วมงาน บทบาทของครู (งานต่อไป) .ครูต้องนำนักเรียนออกแบบโครงการให้เรียบร้อย .จด บันทึกอย่างสม่ำเสมอเห็นการสังเคราะห์งานตัวเอง .แลกเปลี่ยนความเห็นนักเรียน .สรุปผลการ บันทึกส่งผู้บริหารเป็นรายเดือน มากกว่างานต้องดูแลความรู้สึก ผู้เรียนสำคัญ บรรยากาศ การใช้ กระบวนการวิจัย หลักสูตร เกณฑ์การวัดผลประเมินผลไม่ได้ตั้ง เต็มเต็มในกระบวนการทำแผน แผนการจัดการเรียนรู้ เข้าไปประเมินผล

บังอร อยากเห็นการสังเคราะห์งานตัวเอง ผล แผนงานที่จะทำต่อ แนวทางในการพัฒนาต่อไป

- จุดเด่น - การมีส่วนร่วม นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน
- สังคมแห่งการเรียนรู้/ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
- ครูรู้จักเด็กมากขึ้น การสอน

- จุดด้อย - ครูยึดติดกับพฤติกรรมเดิมๆ
- ครูยังยึดกับเนื้อหาเดิมๆ(แสดงตามบท)
- ครูไม่ค่อยศึกษาหาความรู้ ชอบทำตามคำสั่ง
- เด็กเป็นภาระแจกงานส่งครู
- ครูไม่เตรียมการสอน/ครูไม่ทำการบ้านก่อนสอน
- ครูใจร้อนทำเพียงเพื่อให้เสร็จ ๆ
- ครูแยกรายละเอียดไม่ออก/คำสำคัญ/ไม่เป็นโจทย์
- งานนี้ทุกคนทำวิจัย/สกว/โรงเรียน/ครู/นักเรียน
- ครูไม่ค่อยโทษตัวเอง/โทษนักเรียน/ผู้ปกครอง/ผู้บริหาร

สมพงษ์ เจื่อนไขไม่ใช้การบังคับ ครูเขียนกระดาษ 10 แผ่น เดือนละ 1.66 แผ่น สัปดาห์ละ 0.46 แผ่น ชั่วโมงละ 0.46 เท่ากับ 0.115 แผ่น ครูใส่ผ้ากันเปื้อนขายของ (ไม่ทำหน้าที่ตัวเอง) การจัดกระบวนการไม่จำเป็นต้องทำเอง

. ระบบสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการวิจัย โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ กรียะ ญาณิน พิเศษฐ์
ความคืบหน้าของการดำเนินงาน การเงินและบัญชี ทำงานผ่านผู้อำนวยการ (มีอะไรผ่าน ผอ. ก่อน)
ครูขาดความมั่นใจ จะร้องหาพี่เลี้ยงอยู่ตลอด (เพิ่ม ผอ. ยงยุทธ) เวทีนำเสนอโครงการวิจัยเด็ก
โรงเรียนอนุบาลสตูล วันที่ 17 มกราคม 2555 – 24 มกราคม 2555

17 มกราคม 2555 รัชนี้ / จุรีรัตน์ (เช้า) 24 มกราคม 2555 รัชนี้ / จุรีรัตน์ (บ่าย) ขอ
โครงการฉบับสมบูรณ์ของเด็ก เป็นรายชั้น ต้องมีรายละเอียดมากกว่าแผ่นพับ ไม่เกิน 20 มกราคม
2555 เรื่องใกล้ตัวชวนเด็กคิดสถานการณ์ใกล้ตัว เช่น ภัยธรรมชาติ

นางรัชนี้ ทองเงิน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน
และปิดการประชุม -- ปิดประชุมเวลา 21.00 น.

ข. รายชื่อทีมงานวิจัย

1. นางสาวกุหลาบ เกลี้ยงชุม ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
2. นายพงศ์ศิลป์ ละอองรัตน์ ตำแหน่งครูชำนาญการ
3. นายมนัส พิณสุวรรณ ตำแหน่งครูชำนาญการ
4. นางเหมรา ชันจันทร์แสง ตำแหน่งครูชำนาญการ
5. นายสุริสดา รักชัยศ ตำแหน่งครูชำนาญการ
6. นางสุภรณ์ พงศาปาน ตำแหน่งครูชำนาญการ
7. นายพิมล โชติพานิช ตำแหน่งครูผู้ช่วย
8. นางสุนันท์ เมืองปาน ตำแหน่งครูผู้ช่วย
9. นางสาวใจ คงปิ้ง ตำแหน่งครูผู้ช่วย
10. นางประภัสสร สทิสินทร์ ตำแหน่งครูผู้ช่วย